

nik. Obecny zarząd: A. Marcinkowska, prez., Fr. Kąkiel, vice-prez., M. Nakielska, sekr. prot., i fin., 185 Roosevelt ul., R. Zwolnikowska, kasyerka. Członkiń 70.

9) Bractwo św. Jana Kantego założone 13 marca 1896 r. Założycielami byli: J. Andryszak, J. Draim, J. Jankowski, J. Dalman. Obecny zarząd: J. Dalman, prez., J. Dram, vice-prez., W. Paszkiewicz, sekr. fin. 728 — 23-cia ul. Fr. Styn, dyr. chorych, Ig. Draim kasyer. Członków 66.

10) Bractwo św. Józefa założone 6 listopada 1893 r. Założycielami byli: ks. P. Gutowski, J. Kromka, A. Czarnecki, Fr. Brzeziński, A. Kąkol, Ig. Draim, J. Prusak. Obecny zarząd: M. Bazner, prez., J. Gryger, vice-prez., J. Nakielski, kasyer, J. Rzczowski, sekr. fin. i prot., Fr. Kurzawski, dyr. chorych, M. Jurkiewicz, K. Jankowski i J. Danielowicz trustysi, J. Ciesielski, marszał. Członków 86.

11) Bractwo św. Wincentego założone 5 września 1892 r. Założycielami byli: L. Szymański i J. Dams. Obecny zarząd: L. Szymański, prez., Wł. Paszkiewicz, sekr. prot i fin. 728 — 23-cia ul., J. Hejża, kasyer. Członków 40.

12) Arcybractwo Najśl. Serca Pana Jezusa założone 24 września 1887 r. Założycielami byli: Ks. P. Gutowski, A. Plagens, L. Kaźmierski, A. Kaczorowski, Wł. Górski, Fr. Raniszewski, A. Justewicz, L. Gryger, W. Sokołek, J. Piątkowski i J. Lesnau. Inkorporowane 220 listopada 1887 r. Obecny zarząd: A. Rog-

man, prez. Fr. Ciesielski, vice-pr. K. Pilarski, sekr. prot., Kociemba, sekr. fin. 1094 — 27-ma ul. L. Witkowski, kasyer, A. Mazuchowski i A. Plagens, dyr. chor. J. Bołda, L. Kleinschmidt, Fr. Copperschmidt, trustysi. Członków 145.

13) Bractwo Matki Boskiej Ostrobramskiej założone 20 sierpnia 1905 r. Założycielami byli: Fr. Szczesny, A. Zelmański, Wł. Badaczewski, J. Śluziński, J. Stasińkiewicz, Fr. Jurewicz, Bartł. Piotrowski, W. Lukaszewski, St. Gągła, J. Dunajski, H. Szczesny, J. Kalczyński, J. Ranowski, A. Jurewicz, W. Utych, Fr. Osowski. Obecny zarząd: Fr. Szczesny, prez., A. Zelmański, vice-pr., K. Szczesny, sekr. fin. 232 Williams, B. Wojciechowski, sekr. prot. Fr. Poniatowski, kasyer, W. Utych, A. Łachucki i J. Kalczyński, opiek. kasy. St. Gągła, P. Podolski, marszałkowie, K. Zalewski, J. Tarczyński, dyr. chorych, J. Rakowski, A. Jurewicz, A. Grosz, chorążowie, W. Łukaszewski, kolektor, M. Sroka, odźwierny. Członków 74.

14) Bractwo Młodzieńców św. Stanisława K. założone 6 stycznia 1904 r. Założycielami byli: J. Grejna, J. Jaroszewski, M. Zadał, T. Lewandowski, O. Yejka, J. Przechowski, St. Andryszak, Fr. Blocki. Obecny zarząd: W. Wróblewski, prez. B. Ciesielski, vice-pr. J. Machlik, sekr. fin. 780 23-cia ul. J. Niedziałkiewicz, sekr. prot. Fr. Krzemiński, kasyer, A. Percha, odźwierny. Członków 43.

15) Bractwo Dzieci Maryi. Za-

łożone 28 kwietnia 1887 r. Założycielami byli: Ks. Paweł Gutowski, An. Klinowiecka, Wanda Budnik, Anna Detlaf i Marya La-

tham. Obecny zarząd: Antonina Mudlaf prez., Rozalia Wróblewska sekr. fin. 940 24 ulica. R. Leterska, kasyerka. Członkiń 123.

Bractwa przy parafii Najś. Serca M. P.

1) Bractwo św. Józefa założone 20 marca 1879 r. przez ks. D. Kolasińskiego, Fr. Nowaka, P. Pniewskiego, St. Wierzińskiego, J. Hałpę, W. Marciniaka, J. Gremy, M. Zielińskiego, J. Piotrowskiego, W. Kuję. Inkorporowane 11 lutego 1880 r. Obecny zarząd: J. Ryska, prez., St. Książkiewicz, vice-prez. A. Tamski, sekr. fin., 947 Chene. J. Kubnia, sekr. prot., A. Najdek, kasyer, J. Grentc, porządkowy, A. Wróblewski, St. Koniecka i J. Zieliński trustysi, J. Czapa i W. Bobrowski marszałkowie, J. Ryszka, konny marszałek.

2) Bractwo św. Dominika założone 8 grudnia 1898 r. Założycielem był Fr. Gryka. Obecny zarząd: J. Betin, prez., Ig. Kobus, sekr. fin. 843 Russell, J. Bury, kasyer. Członków 140.

3) Bractwo św. Trójcy założone 23 lutego 1902 r. Założycielami byli: Fr. Gryka, M. Kujawa, A. Choński, M. Habel, M. Wojciński, J. Kaczmarek, L., Mieczkowski. Obecny zarząd: Fr. Gryka, prez., J. Ostaliński, vice-prez., St. Maisel, sekr. fin. 696 Henry. W. Czarkoski, sekr. prot. J. Kaczmarek, kasyer, St. Wiśniewski, A. Karaś, A. Łukowski, opiek. kasy, J. Stuligrosz, opiek. chorych, M. Rzepecki, Fr. Stencel, J. Stencel, J. Hince, chorążowie. Członków 106.

4) Bractwo św. Franciszka założone 15 października 1897 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasiński, A. Tempki, M. Krefta, Fr. Karwińca, J. Hince i A. Taranowski. Inkorporowano 19 grudnia 1897 r. Obecny zarząd: A. Tempki, prez., J. Plocke, sekr. A. Bolda, vice-sekr., J. Gojke, kasyer, B. Porządek, opiek. kasy. Członków 148.

5) Bractwo Legionu Kościuszki założone 19 marca 1873 r. w kościółku drewnianym św. Wojciecha. Założycielami byli: ks. S. Wiczorek, J. Kędziora i J. Kulwicki. Inkorporowane 19 lutego 1879 r. Obecny zarząd: J. Przybysz, prez., J. Muzyk, vicepr., T. Jankowski, sekr. fin. C. Dudek, kasyer, M. Zieliński, opiek. kasy, J. Skibicki, dyr. chorych, J. Tasiemski, J. Szymański, chorąży. Członków 160.

6) Tow. Kadetów św. Jana Kantego założone 1 października 1895. Założycielami byli ks. D. Kolasiński, J. Welke, J. Nowicki, M. Zieliński, A. Demrys, J. Sochowicz, Fr. Less, H. Muszkowski, Ig. Czarnecki, M. Grzadziewski, S. Bończak, J. Kill, Fr. Ignasiak. Obecny zarząd: J. Lewandowski, prez., 313 Canfield E. M. Kanikowski, vice-prez., Fr. Bielecki, sekr. prot. W. Janowiak, sekr. fin. J. Sobociński, kasyer, M. Grzadziewski, kapitan, Fr.

Bielecki, I oficer, J. Szymański, II oficer. Członków 56.

7) Bractwo Panien Niepokalanego Serca P. M. założone 23 lutego 1890 r. Założycielami byli: ks. A. Leks, P. Klinkosz i 6 członkiń. Obecny zarząd: Wł. T. Schott, prez., 212 Superior, M. Wesołowska, sekr., St. Kosmalska, kasyerka. Członkiń 364.

8) Bractwo św. Wawrzyńca założone 220 marca 1889 r. Założycielami byli: Ks. D. Kolasiński, J. Pawłowski, J. Budnik, M. Grabowski, A. Tarnowski, J. Bolda, J. Rieband, W. Czerniakowski, J. Grześkowiak, J. Ratajczak, A. Wieśniowski, S. Ankowski, T. Szymankiewicz i K. Janień. Inkorporowane 20 kwietnia 1889 r. Obecny zarząd: P. Grabowski, prezes, M. Rumonicki, vice-pr., J. Bolda, sekr., M. Łaszewski, kasyer, M. Juszowski. Członków 140.

9) Bractwo św. Jana Chrzciciela założone 13 kwietnia 1895 r. Założycielami byli: Ks. D. Kolasiński, M. Kabaciński, M. Wiza, Fr. Potruski, J. Franckowiak, J. Kwiatkowski, M. Weselin. Inkorporowane 14 lipca 1895 r. Obecny zarząd: J. Łaskowski, prez., W. Golich, sekr. fin., J. Liwca, kasyer, St. Sprywa, trust. Członków 60.

10) Bractwo Najśl. Serca Maryi P., (mężkie) założone 6 lipca 1896 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasiński, i J. Lemański. Inkorporowane 19 maja 1897 r. Obecny zarząd: J. Brzykcy, prez., J. Lemański, sekr. prot i fin. 972 Dubois, St. Szewczyk, M. Ma-

jewski i M. Mazur, opiek. kasy. Członków 129.

11) Bractwo Najśl. Serca Jezusa założone 1 czerwca 1890 r. Założycielem i obecnie prezesem jest ks. J. Fołta. Członków 315.

12) Bractwo św. Rozalii założone 4 stycznia 1903 r. Założycielami byli: ks. J. Fołta, Fr. Halman, K. Klein, J. Białkowska, M. Woźna. Obecny zarząd: J. Lewańska, prez., C. Kozak, vice-prez., J. Oleksy, kolektorka, 531 Forest, W. Lewandowska, kasyerka. Członkiń 153.

13) Bractwo Panien Najśl. Serca M. P. założone 13 maja 1895 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasiński, A. Grzech. Obecny zarząd: R. Pociężnicka, prez., M. Żółtowska, sekr. 104 Superior, J. Łaszewska, kasyerka. Członkiń 141.

14) Bractwo Panien św. Agnieszki założone 11 stycznia 1888 r. Założycielem był: ks. D. Kolasiński. Obecny zarząd: J. Baran, prez., 305 Garfield, St. Kłysz, sekr., M. Wasylko, kasyerka. Członkiń 135.

15) Bractwo Dzieci Maryi P. założone 11 czerwca 1889 r. Założycielami były Siostry św. Józefa, których każdorazowa prełożona jest prezydentką. Członków 180.

16) Bractwo Matki Boskiej Skaplerznej założone 15 sierpnia 1889 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasiński, M. Krewta, L. Zdrożewski, St. Groblewski. Obecny zarząd: A. Kamsta, prez. J. Waslicka, sekr., M. Nitkowska, kasyerka, M. Micek była 6 lat prez. Członkiń 167.

17) Bractwo Różańca św. Założone 13 stycznia 1889 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasieński, Fr. Karszyna, J. Hintcza i J. Radziejowski. Obecny zarząd: J. Bratka, prez. 711 Forest 1.; J. Klenk, sekr.; M. Witulska, kasyerka. J. Ryske, trust. Członków 202.

18) Bractwo Rycerzy św. Michała założone 13 lipca 1888 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasieński, A. Weryngowski i W. Rybczyński. Obecny zarząd: W. Rybczyński, prez., A. Weryn-

gowski, vice-pr., St. Rybczyński, sekr. prot. i fin. 341 Palmer, Fr. Labuda, kasyer, A. Przybicki, dyr. chorych. Członków 95.

19) Bractwo św. Walentego założone 16 kwietnia 1892 r. Założycielami byli: ks. D. Kolasieński, B. Skocz, Kościński, J. Miler, M. Grabowski i J. Nowicki. Inkorporowane 8 września 1892 r. Obecny zarząd: J. Miler, prez., 463 Forest ul., K. Kruk, sekr., J. Gruba, kasyer, Ig. Szczepański, J. Majchrzak i A. Macel, opiek. kasy. Członków 105.

Bractwa przy parafii Św. Józefata.

1) Bractwo św. Józefata. Założone 28 września 1889 r. Założycielami byli: ks. A. Leks i T. Żółtowski. Obecny zarząd: J. Malkowski, prez.; J. Grajewski, wice prez.; Fr. Grajewski, sekr. prot. i fin.; J. Lorkowski, kasyer, J. Gryka, opiek. kasy 1265 Dubois ul.; J. Rymusz, J. Domagalski, J. Gus, M. Merecki, trustysi. J. Sarnowski, W. Bednarkiewicz, A. Zelmański, kontrolerzy. Członków 121.

2) Bractwo św. Antoniego Padewskiego. Założone 1 czerwca 1890 r. Założycielami byli: M. Turlop, J. Kloka, L. Kurczewski, T. Działkiewicz, Ed. Gajewski, Fr. Błaszkiwicz, Fr. Rebiński, P. Gajewski, J. Jabłoński, F. Utaś, A. Junga i M. Frąckowiak.

Obecny zarząd: Ed. Gajewski, prez. 12218 Chene ul.; M. Frąckowiak, wice prez.; F. Utaś, sekr. prot.; Fr. Tomski, M. Chojnacki, K. Andrzejewski, dyr. chorych; Fr. Błaszkiwicz, trustys. Członków 98.

3) Bractwo św. Jana Chrzciciela. Założone 7 stycznia 1901 r. Założycielami byli: Ks. Jan Rząd kowolski, J. Małkowski, Józ. Gryka, K. Malachowski, J. Pieganowski, Ig. Wyźlic, Woj. Kosmowski, J. Staniszewski, Piotr Kendziorski, J. Koźmalski, J. Majchrzak i J. Dera. Zarząd obecny: J. Brzeziński, pr. 188 Illinois T, Gratowski wiceprez.; M. Kosmalski, sekr. finan.; J. Majchrzak, kolektor i kasyer; Józ. Gryka, J. Małkowski, M. Głogowski, D.

Michalski i Józ. Gratowski, trystysi. Członków 254.

4) Bractwo Najśl. Serca Jezus, założone dnia 4 września 1902 r. Założycielami byli: ks. J. Rząd-kowolski, A. Siwka, J. Feming, St. Kabaciński, Fr. Łukasiewicz, Fr. Bastuba, M. Prenc, J. Bigot, Fr. Kott, J. Kwiatkowski, L. Krawczyk, S. Koślakowicz, M. Merecki, Fr. Burzyński, M. Kasprzak. Obecny Zarząd: A. Przybylski, 322 Forest ave. prez.; L. Kamulski, wiceprez.; J. Dembiński, kasyer; A. Stupecki sekr., W. Smoliński, wicesekr., E. Kift, J. Martek, W. Lotarski, J. Kamieniecki, opiek. kasy; P. Frydrych, dyr. chorych; M. Prenc, Fr. Sadowski, J. Malinowski, marszałek. M. Kasprzak, A. Murawski i Ig. Domagalski, kontrolerzy. Członków 180.

5) Bractwo Rożańca Wiecznego założone 4 października 1880 r. Założycielami byli: ks. A. Leks, J. Kosecki, J. Ronakowski, i A. Kups. Obecny zarząd: J. Kluka, prez., 681 Riopelle, J. Kozłowski, sekr., F. Utaś, kasyer, J. Grzywek marszał. Członków 308.

6) Tow. ks. Piotra Skargi. Założone dnia 22 maja 1894 r. Założycielami byli: ks. J. Rząd-kowolski, Fr. Melin, St. Józefiak, dr. Laskowski, W. Tokarski, J. Pyszora i T. Żółtowski. Inkorporowane 28 maja 1894 r. Obecny zarząd: L. Olszewski, prez.; J. Prusiński, wice prez.; M. Cyrowski, sekr. prot.; J. Rostankowski, sek. fin. 722 Beaubien ul., A Cynowa dyr. chorych; N. Gawroński, J. Witkowski, opiek. kasy. Członków 138.

8) Bractwo Matki Boskiej Częstochowskiej. Założone 15 lutego 1903 r. Założycielami byli. Fr. Jabłońska, A. Lorkowska. Obecny zarząd: A. Hebel, prez. 832 Hastings ul., A. Salatke, wiceprez.; A. Lorkowska, kolektorka. Członkiń 38.

9) Tow. Leśniczych (Foreste) Założycielami byli: ks. Rząd-kowolski, Fr. Łukasiewicz, F. Kun-ky, M. Konieczny, J. Malkowski i J. Pettlak. Inkorporowane 17 maja 1904. Obecny zarząd: J. Szymański, prez; M. Konieczny, Fr. Jędrzejowski, Fr. Łukasiewicz, 218 Speriior. Liczba członków 108.

10) Tow. Strzelców i Rycerzy imienia Tad. Kościuszki pod op. św. Kazimierza. Założone 1 stycznia 1897 r. Założycielami byli: A. Kulwicki i J. Wierzchowski. Obecny zarząd: J. Homic, prez.; J. Stoiński, I. kapitan, 304 Willis ul., W. Desa II. kapitan. Członków 50.

11) Bractwo ubezpieczeniowe C. K. O. L. założone 17 grudnia 1899 r. Założycielami byli Fr. Oss, M. Letum i 14 członkiń. Obecny zarząd: Fr. Oss, prez., K. Nowak, wice-pr., S. Kozłowski, sekr. prot. P. Oss, sekr. fin. 325 Kirby ul. J. Lunczkowski, kasyer, F. Sobkowiak, marszałek, A. Dąbrowski, A. Nowak, M. Koska Kozłowski, tfust. Członków 308.

12) Towarzystwo L. C. B. A. Założone 8 czerwca 1900. Pierwszy zarząd: M. Józefiak, honor. prez.; M. Ciszewska, prez.; A. Skrzycka, wiceprez.; M. Singer, wice prez.; S. Singer, sekr. prot.; F. Januszewska, sekr. prot.; J.

Steinhebel, sekr. fin.; K. Paster-nacka, kasyerka. J. Richter, mar-szał., K. Frankowiak, odźw. M. Michalak, K. Kulwicka, J. Dąbe-cka, J. Wesołowska i A. Malotki, trust. Obecny zarząd: M. Łuka-

siewicz, honor. prez.; A. Kulwic-ka, prez.; M. Szargalska, wice prez.; M. Józefiak, sekr. prot.; R. Rolińska, sekr. fin., 305 Superior ul.; R. Dyksa, kasyerka. Człon-ków i członkiń 176.

Bractwa przy parafii Św. Stanisława

(1) Bractwo św. Stanisława B. i M. założone dnia 20 październi-ka 1901. Założycielami byli: W. Wąsik, I. Maisel, L. Sikorski, W. Krzyżaniak, A. Szpigel, J. Śle-ciński, J. Kamke, J. Marchlewski, Fr. Wąsik i M. Budzyński. O-becny zarząd: A. Szpigel, prez., J. Otto, sekr. fin. 671 Frederick ul.; P. Gajewski, sekr. prot.; M. Romański, kasyer. Członków 167.

2) Bractwo Różańca św. Zało-żone 24 października 1898 r. Za-łożycielami byli: J. Tesmar, M. Budziński, P. Czapiewski, S. Kaptcia, L. Rejman, L. Sikorski i Fr. Gaffke. Obecny zarząd: M. Budziński, prez.; J. Otto, sekr. fin. 671 Frederick ul. A. Szpigel kasyer. Członków 180.

3) Bractwo św. Józefa, założo-ne 13 września 1899 r. Założycie-łami byli: ks. Fr. Gzella, M. Kopydłowski, W. Lutomski, Fr. Bat-ke, L. Sikorski, M. Drzewiński, M. Baczkowski, Fr. Pałuchowski, J. Karpiński, M. Bork, J. Bork. Obecny zarząd: J. Miller, prez.; M. Bork, wiceprez.; L. Prenc, sekr. fin.; Fr. Miller, sekr. prot.; Fr. Polachowski, kasyer; I. Mai-sel, A. Szyngiel, W. Rosiński, F. Kort, opiek. kasy; A. Branka, dyr. chorych; W. Slesiński, J. Sles-kiński i J. Lubiński, chorążowie; J. Cynowa, J. Derga, marszał.; A.

Szpingiel, marszał. konny. Człon-ków 138.

4) Arcybractwo Najśl. Serca Pana Jezusa, założone dnia 8go grudnia 1902 r. Założycielami by-łi: ks. Fr. Gzella i L. Sikorski. O-becny zarząd: ks. Fr. Gzella, prez.; A. Sikorski, sekr. fin., Med bury ul. Członków 150.

5) Bractwo Panien założone 14 stycznia 1900 r. Założycielami byli: Ks. Fr. Gzella, Fr. Gren-dzińska i Fr. Marchlewska. Obe-cny zarząd: M. Dybowska, prez.; T. Gaffke, wiceprez. Członkiń 85.

6) Bractwo Dzieci Maryi, zało-żone 22 czerwca 1905 r. Założy-cielami byli: ks. Fr. Gzella, T. Dombrowska, Z. Dembek, H. No-wicka. Obecny zarząd: J. Macie-jewska, prez.; H. Nowicka, sekr. fin. 1120 St. Aubin ave. Członkiń 104.

7) Bractwo Pamen założone dnia 3 lutego 1890 r. Założyciełami byli: ks. Leks, P. Klinkosz, S. Kurczewska, M. Lipka. Obecny zarząd: Wł. Schott, prez., 212 Superior ul., M. Wesołowska, sekr. fin. i prot. S. Kosmalska, kasyer-ka. Członkiń 343.

8) Tow. Leśniczych (Forest-ers), założone dnia 24 kwietnia 1903 r. Założyciełami był W. A. Maquire. Obecny zarząd: F. Dy-

bowski, prez., 1339 St. Aubin ul., J. Koss, sekr. prot.; J. Wolf, sekr. fin.; W. Schmidt, kasyer; J. Miller, opiek. kasy. Członków 110.

9) Bractwo L. C. B. A. założone 21 lipca 1902 r. Założycielami byli: Ks. Fr. Gzella, F. Ge-

radysch, A. Bałowska, Z. Skoniecka. Inkorp. 13 września 1902 r. Obecny zarząd: M. Krulikowska, prez.; W. Cichowlazł, wiceprez.; M. Dybowska, sekr. prot. M. Mendlikowska, sekr. fin. 1248 Dubois ul. J. Józefiak. Członkiń 232.

Bractwa przy parafii Św. Franciszka

1) Bractwo św. Franciszka, założone 19 stycznia 1890 r. Założycielami byli: ks. R. Byzewski, W. Nowak, M. Hamernik, M. Suchy, R. Stuba. Obecny zarząd: A. Dybalski, prez.; D. Kukłowski, wiceprez.; J. Stachura, sekr. prot.; T. Urbanek, sekr. fin.; M. Lesiński, kasyer; W. Kubera, opiek. kasy. Członków 278.

2) Bractwo św. Józefa, założone 15 grudnia 1891 r. Założycielami byli: ks. R. Byzewski i J. Gołombiowski. Obecny zarząd: J. Gołombiowski, prez.; A. Bauman, wiceprez.; J. Dent, sekr.; M. Bobrowski, kasyer. Członków 85.

3) Bractwo Najśł. Serca Jezus, założone dnia 1 maja 1899 r. Założycielami byli: ks. F. Kieruj, A. Kaczorowski, M. Waligórski, J. Fabiszak, Fr. Kwilos, J. Zieliński. Obecny zarząd: J. Murawski, prez.; Fr. Januszewski, sekr. fin. Członków 35.

4) Bractwo św. Walentego, założone dnia 20 lutego 1894 r. Założycielami byli: ks. R. Byzewski, W. Nowak, A. Laskowski, J. Thiedeg, M. Ignaszak, T. Garstecki, J. Konieczny, Fr. Kwilos. Obecny zarząd: W. Nowak, prez. 1389 Campbell ave.; P. Bachora,

wice prez.; A. Laskowski, sekr.; A. Majer, kasyer; W. Woźniak i M. Smulski opiek. kasy. Członków 62.

(5) Bractwo św. Antoniego Padewskiego założone d. 9 kwietnia 1897 r. Założycielami byli: ks. R. Byzewski, M. Waligórski i A. Pawłowicz. Obecny zarząd: J. Kempa, prez.; A. Graczyk, wiceprez.; J. Ostrowski, sekr. prot. J. Przybyłowski, sekr. fin.; J. Mesz, kasyer. Członków 85.

6) Bractwo św. Jana Chrzciciela, założone 11 kwietnia 1903 r. Założycielami byli: ks. F. Kieruj, A. Dybalski, J. Gołombiowski, A. Kaczorowski. Obecny zarząd: A. Dybalski, prez. 1349 Campbell ave.; J. Gołombiowski, wiceprez.; A. Kaczorowski, sekr.; J. Toroman, kasyer. Członków 239.

7) Bractwo Młodzieży św. Feliksa, założone dnia 4 kwietnia 1903 r. Założycielami byli: ks. F. Kieruj, M. Bunkowski, J. Smejtrowicz. Obecny Zarząd: J. Smejtrowicz, prez.; St. Radecki, sekr. fin.; Fr. Plagens, kasyer, 88 34ta ul. Członków 49.

8) Bractwo Dzieciątka Jezus, założone dnia 11 lutego 1898 r. Założycielem i obecnie prezesem

ny zarząd: S. Jodłowski, J. Cy-sarz, kolektor. 176 Norton ul. Członków 18.

6) Bractwo Rycerzy św. Jadwi-gi, założone 11 listopada 1903 r. Założyciele i obecny zarząd: Wł. Kwaśniewski, prez.; Jan Kronk, kapitan; M. Kapanowski, 1szy oficer; Jan Bożek, 2gi oficer. Członków 60.

7) Bractwo Różańca św., zało-żone 4 października 1903 r. Zało-życielami byli: Fr. Kwilos, J. Wojcik i Czarnecki. Bractwo składa się z 21 róż. Przełożone róż: E. Machowicz, Z. Przybyło-wicz, K. Czarnecka, M. Kudroń, M. Nowak, W. Niżyńska, K. Pilz nińska, B. Machowicz, M. Czaj-

ka, M. Jodłowska, A. Cisko, M. Zonca, R. Kosiba, M. Kamińska, Fr. Wilczyńska, K. Stempel, A. Zonca, K. Polak, Fr. Pawełek, M. Kwaśniewska. Członkiń 315.

8) Bractwo Panien, założone dnia 11 grudnia 1903 r. Zało-życielkami były: Ag. Kudroń i M. Bażyk. Obecny zarząd: Ag. Ku-droń, prez.; F. Nowak, Jos. Świą-tek, sekr.; A. Jankowska, kasyer-ka. Członkiń 70.

9) Bractwo Dzieci Maryi, za-łożone dnia 19 marca 1903 r. Za-łożycielkami były: A. Smarska, Ag. Kudroń. Obecny zarząd: M. Michalska, prez., 355 Hammond ul., Ag. Kudroń, J. Nowak, J. Świątek. Dzieci 49.

Bractwa przy parafii św. Jana Kantego

1) Bractwo Najśl. Serca Jezus założone dnia 19 lutego 1902 r. Założycielami i obecnie w zarzą-dzie są: ks. J. Walczak, J. Olej-nik, prez.; J. Karczewski, sekr.; J. Kolasiński, kasyer, 45 Home ul. Członków 44.

2) Bractwo św. Jana Kantego założone dnia 13 czerwca 1903 r. Założycielami i obecnie w zarzą-dzie są: ks. J. Walczak, J. Czarnik, prez.; W. Jodłowski, sekr. fin. 2239 Jefferson ul.; J. Tyrna, kolektor; M. Malicki, kasyer, Fr. Stawski, opiek. kasy. Członków 77.

3) Tow. Rycerzy św. Jana za-łożone dnia 13 kwietnia 1904 r. Założycielami byli: ks. Jan Walczak, J. Bednarek i J. Kropidło-wski. Obecny zarząd; J. Dźwi-

gon, prez.; Alex. Włoszek, sekr. fin. 348 Pruce ul.; K. Szlachcic, kasyer. Członków 29.

4) Bractwo Różańca św. zało-żone dnia 4 października 1904 r. Założycielami byli: ks. J. Walczak, J. Zielińska, A. Truskow-ska, K. Kołowicz, J. Aland, E. Towarzycka i A. Pustelnik. O-becny zarząd: J. Zielińska, prez.; A. Truskowska, sekr. 86 Peter-son ul.; K. Brzozowska, K. Zajas i J. Pawlak, przełożone. Róż. Członków 60.

5) Bractwo Panien założone dnia 8 maja 1904 r. Założycielami byli: ks. J. Walczak, M. Ziembra i H. Ziembra. Obecny zarząd: H. Ziembra, prez.; M. Surak, sekr.; M. Stawecka, kasyerka. Człon-ków 30.

jest ks. Feliks Kieruj. Członków 70.

9) Bractwo Różańca św., założone dnia 4 października 1891 r. Założycielami byli: ks. R. Byzewski, K. Salatyn i C. Dybalska. Obecny zarząd: K. Salatyn, prez. 172 32-ga ul.; C. Dybalska, kasyerka, A. Skrzycka, sekr.; J. Sucha i M. Zielińska, opiek. kasy. Bractwo składa się z 22 róż. Członków 330.

(10) Bractwo Panien założone w r. 1898. Pierwszą prezydentką była Anna Grulikowska. Obecny zarząd: T. Berger, prez.; P. Kama, wice-prez.; M. Puwał, sekr.; M. Źwiernikowska, kasyerka. Członkiń 130.

11 Bractwo Dzieci Maryi, założone 11 grudnia 1899 r. Założycielem był ks. F. Kieruj. Każdorazowa przełożona Sióstr św. Józefa jest prezydentką. Dzieci 135.

12) Tow. Dramatyczne "Białego Orła", założone dnia 14 czerwca 1907 r. Założycielem jest: J. Dysarz. Obecny zarząd: J. Dysarz, prez.; St. Garstecki, wice prez.; M. Bauman, sekr. prot.; J. Janicki, sekr. fin.; J. Meyer, kasyer; L. Jarzębowski, T. Dysarz, J. Kaczorowska, trust. J. Niechczyński, bibliotekarz, J. Krajewski, reżyser, J. Lesnau, odźw. Wł. Garstecki, zastęp. odźw. Członków 35.

Bractwa przy parafii Św. Jadwigi

1) Bractwo Najśl. Serca P. Jezusa, założone 9 września 1903 r. Zarząd obecny: M. Kuczajda, prez.; J. Tuchowski, wice prez.; A. Czarnecki, sekr. prot.; J. Loch, pomocnik; B. Machowicz, kasyer; St. Zelek, M. Chochliński, dyr. chor. Wł. Chojnas, W. Przybyłowicz i J. Fary, opiek. kasy. J. Bora i J. Cieśla, marszł. M. Kapanowski, P. Łautka, J. Bajorek, chorążowie; H. Machowicz, posłaniec, J. Jodłowski, odźwierny. Członków 66.

2) Bractwo św. Jadwigi założone 19 lipca 1903 r. Założycielami byli: L. Stachura, P. Szostak, P. Boś, S. Szostak, J. Bobola, W. Koś, W. Ostafni, P. Kosiba, P. Pisz i J. Boś. Obecny zarząd: K. Kąkiel, prez.; L. Stachura, wice prez.; J. Kordziel, sekr. fin., 25 Norton ul. P. Skicki, sekr. prot.; J. Moraniec, kasyer; J. Stachak, S. Koza i W. Kos, opiek. kasy;

W. Kubek, M. Siemlański, marszał.; A. Szupa, J. Wójcik, W. Pilch, chorążowie, J. Kramarz, odźwierny; P. Boś, kolektor Członków 102.

3) Bractwo św. Józefa. Założone dnia 11 kwietnia 1904 r. Założycielami byli: J. Lula, J. Kronk, J. Cieśla, J. Loda, J. Rakuszewski i W. Burek. Obecny zarząd: J. Lula, prez.; J. Loda, wiceprez.; J. Krok, sekr., J. Cieśla, skarbnik, J. Rakuszewski i W. Burek, marszałkowie. Członków 78.

4) Tow. św. Izydora Oracza założone dnia 1 listopada 1903 r. Założycielami byli: A. Walkowski, J. Rochowiak, J. Bartuś. Obecny zarząd: W. Niziński, prez.; A. Walkowski, sekr. fin. 241 33cia ul.; Wł. Kwaśniewski, sekr. prot.; J. Mazanek, kasyer. Członków 52.

5) Bractwo św. Piotra i Pawła, założone 13 lutego 1904 r. Obec-

Bractwa przy parafii Matki Boskiej Szkaplerznej

1) Bractwo św. Stanisława Kostki założone dnia 22 lutego 1870 r. Założycielami byli: Fr. Michalak, J. Kasprzak, S. Zalewski, M. Osowsko, M. Grabarkiewicz, M. Zynger i W. Łosiniewski. Zarząd w r. 1906: ks. J. Lempke, kapelan; T. Binias, prez.; B. Kałamejski, vice-prez.; M. Grabarkiewicz, sekr. fin. 358 Elm ul.; P. Tomczak, sekr. prot.; W. Paryjaska, kasyer, J. Baranowski, A. Urbanek, J. Drzonek, opiek. kasu. Członków 130.

2) Tow. św. Józefa, patrz str. 123.

3) Bractwo Najśl. Serca Jezus założone 19 lutego 1899 r. Założycielami byli: ks. B. Żmijewski, M. Ignasiak, J. Domagalski, J. Maciejewski, S. Libik. Zarząd w r. 1906: ks. J. Lempke, kapelan, M. Ignasiak, prez.; 150 Superior ul.; J. Domagalski, vice-prez.; J. Maciejewski, sekr. fin. S. Libik,

sekr. prot.; J. J. Kasprzyk, W. Pawlaczyk, J. Witczak, opiek. kasy. Członków 53.

4) Bractwo Rożańca św. założone 12 września 1899 r. Założycielami byli: ks. B. Żmijewski, M. Domagalska, M. Kowalska, M. Kasprzyk. Zarząd w r. 1906: M. Domagalska, prez.; M. Kowalska, sekr. 325 Superior ul.; M. Kasprzyk, kasyerka. Przełożone Roz.: M. Domagalska, Fr. Piasecka, R. Rakoca i A. Zagaj. Członkiń 60.

5) Bractwo Panien założone 22 kwietnia 1906 r. Założycielami byli: ks. J. Lempke, i obecny zarząd, a więc: M. Kowalewska, prez.; M. Dolińska, vice-prez. 359 Maple; E. Ryłko, sekr.; A. Knach, kasyerka. Członkiń 223.

6) Tow. ubezpieczeniowe (gr. Zjedn. Pol. Rzym. Kat. w Am.) Zarząd w r. 1906; E. Koralewska, prez.; F. Kowalewska, sekr. Członkiń 21.

UWAGA — Przy opracowaniu bractw nie zawsze mogłem dowiedzieć się o założycielach poszczególnych bractw, dla tego przy niektórych w miejscu założycieli podałem bądź to pierwszy zarząd, bądź to komitet konstytucyjny, w ogóle osoby będące w bliskiej styczności z założeniem.

WYDAWCA.

Stowarzyszenie Polsko-Rzymsko Katolickie pod op. św. Trójcy

Szymański, genr. sekr.

Założone dnia 15 czerwca 1894 r. Założycielami byli: Marcin Ostrowski, Antoni Sarnowski, Walenty Domżański, Marcin Hamernik, Jan Małkowski, Józef Prusiński, Andrzej Siwka, Wojciech Mrok, Jan Janicki i Walenty Kowalewski. Stowarzyszenie to założone jest przy par. św. Wojciecha. Pierwszym Kapelanem był ks. R. Byzewski, ówczesny proboszcz par. św. Franciszka. Stowarzyszenie obecnie posiada 43 grupy, które mają 4201 członków. Obecny zarząd: L. F. Olszewski pre

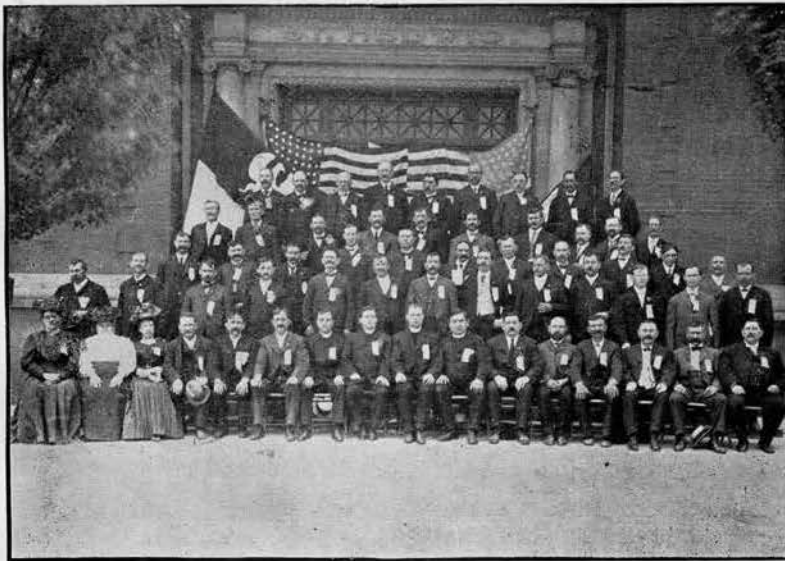
KS. ROMUALD BYCZEWSKI

z s. Ludwik Szymański sekretarz, Jan Białkowski kasyer, Józef Stachura, Ignacy Kobus, J. Jurczyk, J. Bolda, J. Fabiszak dr. B. Pasternacki, lekarz na czelny, ks. J. Rządowski kapelan.

Uzupełnienie bractw z par. Najst. S.M.P.

7) Bractwo Młodzieży Św. Stanisława K. założone 6 maja 1903 r. Założycielami byli: ks. J. Fołta, B. Łużyński, J. Wegenek, A. Białkowski, J. Zdrzewiński, Obecny zarząd: J. Gąsior, prez., Fr. Banach, sekr. fin., Ks. J. Fołta, kasyer. Członków 90.

DELEGACI SEJMU XIII w Parafii św. Jadwigi.

1. L. Sikorski, J. Embek, J. Lorkowski, F. Klimek, A. Wróblewski, B. Bakowski, E. Gajewski, Fr. Libyk, Fr. Głowczewski. 2. T. Jakubowski, J. Kościński, M. Kuczajda, A. Jedynasty, J. Chołaszczynski, S. Stachowski, I. Grocholski, M. Braciszewski, J. Kowalczyk, J. Jurczyk. 3. J. Dallman, F. Gryka, I. Drain, M. Kulczyński, J. Białkowski, I. Maisel, F. Utaś, J. Bolda, A. Mazachowski, S. Maisel, M. Budziński. 4. M. Bobrowski, A. Zieliński, J. Hejza, S. Bierut, I. Kobus, J. Betyń, W. Paryaska, J. Stachura, F. Dybalski, J. Fabiszak, Dr. R. Sadowski, A. Cyrowski, X. B. Konkol. 5. A. Hebel, C. Kozak, R. Bruska, L. F. Olszewski, A. Przybylski, L. F. Szymański, Ks. St. Topolski, Ks. B. Szczerba, Ks. J. Lempka, Ks. Franciszek Gzella, S. S. Skrzycki, J. Bednarek, J. Brzeziński, J. Wygocki, A. Hoppa, J. Jabłoński.

Towarzystwa Świeckie

Gmina Związku Narodowego Polskiego w Detroit

Myśl założenia Gminy Zw. Nar. Pol. poruszył jako pierwszy i doprowadził do jej urzeczywistnienia ob. Piotr Leszczyński. Dzięki jego zabiegom, zwołano na dzień 26 września r. 1894, którem też przewodniczył.

W dniu tym pod przewodnictwem tymczasowego prezesa ob. Piotra Leszczyńskiego zebrali się reprezentanci z grup. 28, Michał Lesiński, W.

Koterski i L. Terski

“ 90, Jan Wesołowski, K. Nowicki i J. Hoppa

“ 155, Wł. Major, Stan Rzeszotarski i R. Kalinowski

“ 162, Ant. Sikora, An. Szymański i Ant. Treppa

“ 212, St. Krzak, Karol Kulka i Józef Barański

“ 220, P. Leszczyński, J. Nowakowski i Józ Lange.

Jak widzimy zapoczątkowanie było dobre i od razu przystąpiono do obioru zarządu i wypracowania ustaw.

Józef Tuchocki obecny prez. Gminy

Pierwszym prezesem wybrano jednogłośnie ob. Piotra Leszczyńskiego, vice-prezesem Jana Wesołowskiego, sekretarzem L. Terskiego, kasyerem Ant. Treppę, marszałkiem Michała Lesińskiego.

Następne posiedzenia przez dwa lata, to ciągła praca nad powiększaniem gminy, przez zakładanie grup, urządzenie obchodów rocznie patriotycznych. Brak miejsca nie pozwala nam przejść, choćby w krótkości po działalności gminy detroickiej, ale to pewnem jest, iż gmina w sprawach

narodowo polskich zajmuje najpierwsze miejsce i spieszy tam, gdzie widzi, iż nasze sztandary są zachwiane. Obecnie liczy gmina 28 grup i 76 delegatów. Posiedzenia gminy odbywają się w ostatnią niedzielę każdego miesiąca na wschodniej i zachodniej stronie miasta na przemian.

Obecny zarząd gminy: J. Tuchocki prezes, Antoni Głowczewski vice-prezes, Ludwik Wł Turek sekr. prot., Antoni Sikora sek. finansowy, Jan Klucznik skarbnik, Feliks Kłopciniński i Tomalczyk opiekunowie kasy, Wyrbykowski marszałek.

Grupy Zw. Nar. Polskiego w Detroit.

Gr.No. 28 Tow. "Synów Polski" założone dnia 13 września 1885 r. Założycielami byli: J. Dembiński, Fr. Melin, St. Józefiak i P. Leszczyński. Obecny zarząd: Jan Rybicki prez., Kronkowski sekr.prot. B. Zientarski 172 Illinois ul. sekr. fin., Jakób Mysłowiecki kasyer. Liczba członków 126.

Gr. No. 53 Tow. "Synowie Korony Polskiej" założone dnia 30 maja 1886 r. Założycielami byli: J. Deja, J. Tomalczyk, K. Nowakowski. Obecny zarząd: J. Tuchocki prezes, Fr. Wende!kowski sekr.fin., 134 Scotten ul., K. Nowakowski sekr. prot., J. Suczyński kasyer. Liczba członków 132.

Gr. No. 90 Tow. "Bartosza Głowackiego" założone dnia 23 marca 1887 r. Założycielami byli: J. Welsand, J. Czapa. Obecny zarząd: J. Wesolowski prezes, J. Osiecki sekr. fin. 316 Alexandrine ul., Ig. Madaj sekr. prot., Fr. Tkaczyk kasyer. Liczba Członków 157.

Gr. No. 155. Tow. Dramatyczne hr. Fredry, założone d. 9 września 1883 r. Założycielami byli: J. S. Dereński, E. Niedomański, L. Olszewski, J. Piotrowski, J. Deja, J. Pyszora, A. Konus, Dz. M. P. Kossakowski, A. Brzozow-

ski, M. Nowicki, J. Polczyński, J. Fijałkowski, J. Dembiński, A. Kołakowski. P. Gutowski. Obecny zarząd: J. Kaliszewski, prez.; J. Czyżniewski, sekr. fin., 712 Russell ul.; B. Wróblewski, sekr. prot.; A. Rejnowski, kasyer. Liczba członków 64.

Grupa No. 162. Tow. Br. Pomocy Rzemieślników Polskich założone dnia 16 marca 1891 r. Założycielami byli: A. Spiegel, F. B. Melin, St. J. Józefiak, B. Pasternacki. Obecny zarząd: Fr. Wojciechowski, prez.; A. Sikora, sekr. fin. 807 St. Aubin, K. Wojcik, sekr. prot.; J. Neubauer, kasyer. Liczba członków 120.

Grupa. No. 203. Tow. Mikołaja Kopernika założone dnia 11 listopada 1892 r. Założycielami byli: E. Martin, K. Hass, P. Żółtowski. Obecny zarząd: J. Antczak, prez.; A. Gapski, vice-prez. A. Gapski, sekr. fin. 517 Wesson ul.; J. Hausch, sekr. prot. Liczba członków 49.

Grupa No. 212. Tow. "Orzeł Polski" założone dnia 25 maja 1893 r. Założycielami byli: St.

Kozak, J. Szymański, M. Bączkowski, K. S. Kulka, N. Gajewski. Obecny zarząd: St. Kozak, prez.; A. Głowczewski, sekr. fin. 893 Russell ul.; J. Siedziński, sekr. prot. St. Kulka, kasyer. Liczba członków 163.

Gr. No. 220 Tow. "Ognisko", założone dnia 8 października 1893 r. Założycielami byli: B. Dobrzewski, J. Lange, J. Nowakowski, W. Zieliński, St. Nowakowski, J. Kossakiewicz. Obecny zarząd: Z. Dworkowski, prez.; W. Zieliński, sekr. fin., 417 Canfield ul. E.; J. Lange sekr. prot.; S. Dyament, kasyer. Liczba członków 55.

Gr. No. 270. Tow. Karola Chodkiewicza, założone dnia 10 grudnia 1896 r. Założycielami byli: J. Lewandowski, J. Pottek. Obecny zarząd: J. Poltek, prez.; L. Leś, sekr. fin i prot. 43 Superior ul.; M. Wojcieszak, kasyer. Liczba członków 21.

Gr. No. 306. Tow. Polskich Wolnych Strzelców, założone 11 marca 1896 r. Założycielem był Mateusz Torlop. Obecny zarząd: M. Torlop, prez.; J. Blaczcak, wice prez.; M. Opalewski, sekr.; K. Najewski, sekr. fin. 489 Canfield. E.; L. Cylkowski, kasyer. Liczba członków 73.

Gr. No. 311. Tow. Króla Jana III Sobieskiego, założone dnia 18 kwietnia 1896. Założycielami byli: M. Treppa, St. Wierziński, J. Haupa, B. Małkiewicz, W. Thiede, A. Najdek, B. Karwoński, M. Bonikowski, M. Kmieciak, A. Chodupski. Obecny zarząd: J. Leszczyński, prez.; J. Hałpa, sekr. fin., 625 Ferry ul.; P. Romanowski,

sekr. prot.; A. Hoppa, kasyer. Liczba członków 126.

Grupa No. 312 Tow. Św. Jadwigi, Królowej Polski, założone dnia 4 maja 1896 r. Założycielami byli: F. Pawłowski, K. Nowakowski, J. Rutkowski, J. Klabon, J. Maruszewicz, A. George. Obecny zarząd: K. Nowakowski, prez.; J. Rutkowski, sekr. fin. 1126 Dubois ul. Liczba członków 45.

Grupa No. 326. Tow. "Rodzina Polska" założone dnia 2 sierpnia 1896 r. Założycielami byli: Nep. Gajewski, T. Zaremski, P. Dolecki, M. Laskowski. Obecny zarząd: T. Zaremski, prez.; W. Ostrowski, wice-prez.; M. Kaptur, sekr. prot.; P. Dolecki, sekr. fin. 497 Canfield ave.; W. Zagacki, kasyer. Liczba członków 93.

Grupa No. 334. Tow. Leg. Strzelców Kościuszki, patrz stron.

Gr. No. 425. Tow. św. Stanisława B. i M., założone dnia 17 czerwca 1898 r. Założycielami byli: T. Garsztecki, S. Konicki, W. Nowak. Obecny zarząd: St. Konicki, prez.; W. Słowiński, sekr. fin., 317 34ta ul.; P. Wiland, sekr. prot.; A. Lademan, kasyer. Liczba członków 150.

Gr. No. 439. Tow. Synowie Mazowsza, założone dnia 18 października 1898 r. Założycielami byli: S. Sadłowski, J. L. Stawski. Obecny zarząd: F. Kłopociński, prez.; M. Krzywdziński, sekr. fin., 624 Willis ul.; L. Stawski, sekr. prot.; J. Kuplicki, kasyer. Liczba członków 70.

Gr. No. 459. Tow. "Gniazdo Wolności", założone dnia 25 sty-

cznia 1899 r. Założycielami byli: F. Mączkowski, W. Kochanowski, J. Rybicki, Wł. Chiliński, A. Wojnarowicz. Obecny zarząd: J. Czarnecki, prez.; J. Kudła, wice prez.; F. Mączkowski, sekr. fin., 695 Medbury ul.; Wł. Kochanowski, kasyer. Liczba członków 73.

Gr. No. 460. Tow. św. Józefa w Wyandotte, Mich., założone dnia 12 lutego, 1899 r. Założycielami byli: T. Wojtkowiak, A. Jabłoński, S. Kowalski, J. Kałasz. Obecny zarząd: An. Baranowski, prez.; J. Bednarek, wice prez.; Tom. Wojtkowiak, sekr. fin.; Michał Zagaj, sekr. prot.; Jan Kałasz kasyer; T. Domagalski i A. Gergosz marszałkowie. Liczba członków 48.

Gr. No. 502. Tow. "Berło Polskie", założone dnia 29 marca 1900 r. Założycielami byli: W. Gajewski, J. Kruszewski, J. Mazankowski, L. Greżeński. Obecny zarząd: J. Paciarz, prez.; A. Grab, sekr. fin., 34 Warsaw pl.; J. Mażukowski, sekr. prot.; Fr. Makowski, kasyer. Liczba członków 45.

Gr. No. 544. Tow. Kaspra Karlińskiego, założone w 1901 r. Założycielami byli: J. Nowak, P. Owczarek, St. Szachta. Obecny zarząd: S. Szachta, prez.; K. Muzyk, sekr. fin., 331 Palmer ul.; A. Gąsiorowski, sekr. prot. posada kasyera nieobsadzona. Liczba członków 24.

Gr. No. 567. Tow. "Sztandar Polski", założone dnia 17 lutego 1902 r. Założycielami byli: J. Welsand, W. Thiede, R. Posiński, K. Kosicki, Fr. Nowicki. Obecny zarząd: W. Thiede, prez.;

R. Posiński wice prez.; J. Iwański, sekr. prot.; K. Kozicki, sekr. fin., 1314 Chene ul. Liczba członków 30.

Gr. No. 576. Tow. "Konfederacja Tyszowiecka", założone dnia 18 maja 1902 r. Założycielami byli: Ig. Pasieczny, M. Kościółko, P. Sobczyński, G. Krótkiewicz, J. Pasieczny, W. Sobczyński, T. Żukowski, A. Lech, J. Mac, P. Błaszowski, J. Zabawski. Obecny zarząd: Ign. Pasieczny, prez.; G. Krótkiewicz, sekr. prot.; M. Pawlicki, sekr. fin., 744 Kirby ul.; B. Krótkiewicz, kasyer. Liczba członków 75.

Gr. No. 601. Tow. "Orzeł Polski" p. o. M. B. Częstowskiej, założone dnia 14 grudnia 1902 r. Założycielami byli: Wł. Maior, Chelinska, Welzant. Obecny zarząd: T. Welzand, prez.; K. Lesińska, sekr. prot.; W. Baranowska, sekr. fin., 653 Forest ul.; Chilińska, kasyerka. Liczba członków 30.

Gr. No. 625. Tow. A. Mickiewicza, założone dnia 22 marca 1903 r. Założycielem był: J. Sowiński. Obecny zarząd: R. Piątkowski, prez.; Fr. Kwiatkowski, sekr. fin., St. Aubin ul.; A. Piwowarski, sekr. prot.; A. Fijałkowski, kasyer. Liczba członków 25.

Gr. No. 679. Tow. św. Michała, założone dnia 11 września 1903 r. Założycielami byli: J. Koś, M. Wójcik, J. Kurcz, A. Kurcz, Wł. Koś, W. Rataj. Obecny zarząd: J. Koś, prez.; A. Kurcz, sekr. prot.; W. Piotrowski, sekr. fin., 128 30ta ul.; M. Wojcik, kasyer. Liczba członków 44.

Gr. 622. Tow. ks. J. Dąbrow-

skiego, założone dnia 24 kwietnia 1904 r. Założycielami byli: Ig. Antczak, Fr. Bronikowski, Fr. Matyniak, Fr. Katafiasz. Obecny zarząd: J. Błaszkiwicz, prez.; Ig. Antczak, sekr. fin., 1383 Michigan ave.; S. Kuciński, sekr. prot.; M. Waligórski, kasyer. Członków 96.

Grupa No. 855. Tow. Braci Chrobrych założone 5 maja 1907 r. Założycielami i obecni w zarządzie są: M. Lubiński, prez.; K. Drozdowski, A. Cemborski, opiek. kasy; A. Etkie, kasyer, W. Józwiak sekr. fin.; S. Bieganowski, sekr. prot. Członków 32.

Historja Gniazda Sokółw Polskich Nr. 31 w Detroit.

DNIA 13 czerwca 1892 r. panowie: Fr. Zamojski, Stan. Grendziński, J. Szymański, A. Szymański. Bern. Makowski, Paweł Ząbkiewicz, K. Radliński, J. Niemcewicz Dr. Iłowiecki, Antoni Zabrzycki i D. Błaszkiwicz założyli pierwsze gniazdo sokole w Detroit (w Domu A. Szymańskiego przy ul. Chene, pomiędzy Hancock i Warren.

Rozpoczęto pracę z dosyć wielką wezwą, pełną zapału wyższego. Wydano odezwę do młodzieży detroickiej wzywając ją do wstępowania do nowo założonego tow. gimnastycznego. Stan towarzystwa początkowo był dosyć pomyślnym. Brak jednakowoż wytrwałości powoduje, że w następnych dwóch latach "Sokoł" zaledwo przy życiu się utrzymuje. Dopiero w r. 1895 z przyływem nowej fali energicznej młodzieży "Sokoł" przychodzi do pełnego życia, opracowuje konstytucyę, wprowadza ćwiczenia wolne, uchwała sprowadzić niezbędne przyrzady gimnastyczne i urządza przedstawienia amatorskie. Ale jako fala, im wyższa tem w głębszą wpada dolinę, tak też i rozwijający się "Sokoł" z wysokości wpada w dół niebezpieczny, tracąc w drodze zapał i skrzydła, bez których podźwignąć się nie może. Upada więc tow. i w stanie tym pozostaje przez lat 4. Ale dolina wody w krótcie się wyrównowuje. Po chwilowej beczynności, obudza się znowu w dawnych druchach idea pracowania dla ojczyzny, a bacząc na słowa "Niedość jest ojczyznę kochać, mieć dobre zamiary, próżną jest wszelka miłość, kto niezna ofiary" przystępują do ponownego założenia gniazda. Dzieje to się pierwszego lutego 1899 roku.

Pierwsze posiedzenie odbywa się pod przewodnictwem

wem dr. Stan. Grendzińskiego i na początek zapisuje się 11 członków. Na drugim posiedzeniu, które odbyło się 5 lutego, obrano prezesem dr. Tom. Siemiradzkiego. Dostojny ten druch piastuje urząd prezesa przez blisko trzy lata. Za jego przewodnictwa gniazdo stale się podnosi, urządza zabawy, zaprowadza ćwiczenie wolne. W r. 1900 gniazdo wypożycza 15 karabinów od Legionu Kościuszki, wprowadza ćwiczenia bronią, oraz wyznacza 18 dol. miesięcznie na zakupno przyrządów gimnastycznych.

Dnia 3 marca r. 1901 dr. T. Siemiradzki, opuszczając Detroit, rezygnuje z swego urzędu. Gniazdo w dowód

zasług, jakie położył dla towarzystwa mianuje go swym członkiem honorowym. W miejsce dr. Siemiradzkiego obrano dr. Józefa Sowińskiego. Nowy prezes zyskuje sobie zaufanie w gniaździe, to też w styczniu 1902 obrano go ponownie prezesem. Za jego urzędowania zakupiono materace oraz pertraktowano z Wydziałem Sokoła Polskiego co do wstąpienia do tego Związku.

Po ustąpieniu w marcu t. r. dr. Sowinskiego, prezesem obrano G. Krotkiewicza. Następnym prezesem jest dr. L. Haduch, który piastuje ten urząd od września 1903 r. do maja 1905 r. Podczas jego bytności zaprowadzono regularne ćwiczenia, zorganizowano Kółko Dramatyczne, wysłano delegację na różne zjazdy, wstąpiono do Zw. Sok. Pol. otrzymując numer gniazda 31, oraz uchwalono wysyłać rokrocznie 5 dol. na Przytulisko Weteranów z 1863 r. W dniu 14 lutego 1905 tow. "Sokoł" wręczyło naczelnikowi swemu, Leonowi Wesółwskiemu przy jego odjeździe do Europy

Fot. Mieczkowski.

złoty zegarek w dowód zasług jakie położył przy zaprowadzaniu regularnych ćwiczeń. Dnia 3 maja 1905 r. dr. L. Haduch zrezygnował z urzędu prezesa, a w jego miejsce obrano prezesem do końca roku druha Jana Mieczkowskiego

Na rok 1906 prezesem obrano zdolnego druha Ignacego Stypińskiego. Gniazdo w tym roku udziela wsparć na różne cele humanitarne, wstępuje do Związku Narodowego (15 maja), tworząc grupę 786, zakupuje 50 akcji na Dom Polski, urządza kilka odczytów i zabaw z materyalnem użytkowaniem dla towarzystwa. Rok 1906 jest bardzo doniosłym

rokiem dla tutejszego Sokoła, wiele zdziałano, wiele reform zaprowadzono, a jest to wynikiem szczególnie gorliwej i z całym poświęceniem się pracy zarządu. Nic też dziwnego, że w następnym roku nagrodzono prezesa Ig. Stypińskiego i sekr. fin. W. Smółczyńskiego pamiątkowymi odznakami.

W r. 1906 wybrano także komitet zlotowy i mianowano (2 maja) prof. R. Piątkowskiego członkiem honorowym za jego bezinteresowną pracę dla Sokoła.

W ostatnim czasie t. j. w r. 1917 gniazdo wybrało na

A. Sanowski i W. Smółczyński Fot. Mieczkowski

Jeden w stroju amerykańskim, a drugi w europejskim.

stępujący zarząd: L. Kościński prezes, J. Lesiński vice-prezes, Wł. Jakubowski sekr. prot., Ed. Leszczyński sekr. fin., F. Jarecki kasyer, P. Perliński naczelnik, B. Krotkiewicz, J. Beger i K. Kroll opiek. kasy, Wł. Makowski gospodarz,

Rok 1907 jest złotymi literami wypisany w historii "Sokoła". W roku tym bowiem gniazdo sprawiło sobie śliczny sztandar, którego poświęcenie odbyło się 5 maja, a także odbył się Walny Zlot Sokolów połączony ze zjazdem Delegatów w dniach 4, 5, 6 i 7 lipca. Na zlot ten wielki przyje-

chało przeszło 80 delegatów i parę tysięcy gości. Dnia 17 lipca tow. mianowało ks. J. Rządowolskiego członkiem honorowym za szczere zainteresowanie się gniazdem.

Tak więc Sokół wzrósł do olbrzyma, rozpostarł się szeroko w swym gnieździe, a pod jego opiekuńczemi skrzydłami 95 piskląt już się ukrywa, przyszłość więc jego jest zapewnioną.

Komisja przed zlotem VIII Sejmu

Fot. Mieczkowski.

Druhowie gniazda nr. 31 Sokola Polskiego.

Begier Jan.
Begier Roman.
Begier Stefan.
Begierowski Jan.
Bojanowski Czesław
Bończak Michał
Brocki Aleksander
Brodzik Franciszek
Burkacki Roman
Burkacki Stanisław
Burkacki Walenty
Cichy Andrzej
Cylkowski Leopold
Czekaj Jan
Dmuhowski Władysław
Domaszewski Piotr

Freda Teofil
Fura Jan
Galantowicz Augustyn
Galantowicz Roman
Główczewski Antoni
Galantowicz Franciszek
Główczewski Antoni
Gościński Michał
Grocholski Ignacy
Gromczewski Stanisław
Gustowski Tadeusz
Halicki Feliks
Jakubowski Władysław
Janowski Antoni
Jarecki Faustyn
Kościński Leopold

TOMASZ SIEMIRADZKI

Prezes od 5 lutego 1899 do 3 marca 1901.

Wierzytelny odpis Uchwały Tow. Sokół Polski Nr. 31. Uchwałę z dnia 6 grudnia 1905 na wniosek drucha Smolczyńskiego, poparty przez druchów: Mieczkowskiego, Pasiecznego i dru. Cichego Tow. Sokół uchwalilo rok rocznie w miesieju grudniu przesyłać na Przytulisko weteranów z powstania 1863-4 r. kwotę 5 dolarów na ręce każdorazowego prezesa w Krakowie.

„Pieczęć” Tow. Jan Mieczkowski Prezes. W. Smolczyński sekr. fin. Kazimierz Kroll, kasjer. Andrzej Cichy, zast. prezesa. Ignacy Pasieczny, i Benedykt Krotkiewicz, opiekunowie kasy.

Fot. Mieczkowski

IGNACY STYPINSKI.

Prezes w r. 1906.

MARSZ SOKOŁÓW.

Ospały i gnuśny zgrzybiały ten świat;
Na nowe on życia koleje
Z wygodnej pościeli nie dzwiga się rad,
I dusza i ciało w nim mdleje.
Hej, bracia Sokole, dodajmy mu siłę,
By ruchu zapragnął by powstał i żył
W niemocy, senności ciało i duch
Naprawdę się dzwiga i łamie,
Tam tylko potężnym i twórczym jest duch,
Gdzie wola silne ma ramię.
Hej bracia! kto ptakiem przelecieć chce świat
Ten skrzydła sokole od młodych ma lat
Więc dalej ochoczo, w daleki ten lot
Sposobić nam skrzydła dla ducha,
Nie złamie nas burza, nie strwoży nas grzmot,
Gdzie woli siła posłucha.
Hej, bracia Sokole, dodajmy mu siłę
By ruchu zapragnął by powstał i żył.

Kossakowski Julian	Pasternacki Stanisław
Kowalski Leonard	Perliński Wacław
Kroll Kazimierz	Pesta Roman
Krótkiewicz Benedykt	Piasecki Stanisław
Kwiatkowski Franciszek	Pikor Ludwik
Lachajewski Dr. Stanisław	Piotrowski Jan
Lemke Stanisław	Rogowski Jakób
Leszczyński Piotr	Rogowski Michał
Leszczyński Edward (1)	Rożycki Stanisław
Leszczyński Edward (2)	Sedlak Władysław
Lesiński Michał	Siemiński Konstanty
Lesiński Jan	Skoniecko Franciszek
Lesiński Ludwik	Skrzycki Stefan
Leszczyński Józef	Skutecki Józef
Lewicki Max.	Smółczyński Wincenty
Lipski Kazimierz	Sobczyński Paweł
Lipski Stanisław	Straszewski B.
Lityński Włodzimierz	Stypiński Ignacy
Dr. Łazowski Hilary	Stypiński Stanisław
Macinkowski Otto	Szulczewski Julian
Madaj Wojciech	Sypniewski Władysław
Macikowski Otto	Teodocki Władysław
Mieczkowski Jan	Wagner Mieczysław
Morawski Władysław	Wasilewski Maryan
Narewski Michał	Wesołowski Piotr
Nowakowski Józef	Wesołowski Dr. Stanisław
Olechowski Stanisław	Witkowski Wenuncyusz
Olszewski L. F.	Wolański Józef
Ośmiałowski Wincenty	Wolański Bolesław
Pasieczny Ignacy	Wolczyński Edmund
Pasieczny Jan	Zakrzewski Andrzej
Pasternacki Karol	Zakrzewski Ignacy.
Pasternacki Piotr	

Członkowie Honorowi.

- 1 Tomasz Siemiradzki redaktor "Zgody", Chicago.
- 2 Romuald Piątkowski profesor Seminarium Pol. Detroit.
- 3 Ks Jan Rzadkowolski prob. par. św. Józefata, Detroit.

Odnaczeni Druhowie.

- 1 Leon Wesołowski naczelnik w roku 1904—5
- 2 Ignacy Stypiński prezes w roku 1906.
- 3 Wincenty Smółczyński sekretarz finansowy r. 1904-5-6.

Historya Gniazda Nr. 79 na zachodniej stronie miasta Detroit.

(Z Albumu wydanego podczas Złotu VIII.)

MYŚL założenia gniazda Sokółw Polskich na zachodniej stronie miasta, dzielnicy licznie osiedlonej przez Polaków, już od dawna kielkowała w umysłach kilku młodszych tamże zamieszkałych obywateli. Ale dopiero gdy prezes Zw. Sokółw Polskich, druh Bol. Zaleski wraz z naczelnikiem związkowym druhem W. J. Wutkowskim, przybyli do Detroit, pp. Jan Antczak i Sylwester Sosnowski palając chęcią wzniesienia sztandaru sokolego, zapoznali się z powyższymi druhami, a zagrzani i umocnieni duchem dla wzniosłej idei sokolej, stanowczo wzięli się do pracy, by szła chętną i zdrową myśl zamienić w czyn. Porozumiewszy więc się z poważniejszymi obywatelami z tej okolicy, a mianowicie: z dr. R. J. Sadowskim, X B. Konkel, L. C. Turek, J. M. Podlewskim, jakoteż zasiągnąwszy potrzebnych informacji od druhów z gniazda nr. 31, wspólnie zgodzili się na zwołanie posiedzenia do sali Braci Kudroń na dzień 25-go listopada roku 1906.

Z ducha obrad prowadzonych na tem posiedzeniu można było przewidzieć, że zabiegi ich uwieńczone zostaną pomyslnym skutkiem. gdy po kilku przemówieniach o idei sokolej przez niektórych z inicjatorów jako też i członków dawniej już istniejącego gniazda ze wschodniej strony miasta, przystąpiono do formalnego zorganizowania gniazda, wciągając w szeregi sokole 41 energicznych, gotowych do pracy na polu patriotycznym i dla idei sokolej członków. Wybrano tymczasowy zarząd z terminem do 1 stycznia i rozpoczęto pracę w kierunku utrwalenia sił i dobrobytu nowozałożonego gniazda. Widząc ogromną ilość pracy przed sobą, jak to zwykle z początku bywa, odbywano posiedzenia regularnie co tydzień.

W pierwszą niedzielę stycznia 1907 roku gniazdo liczyło około 70 członków. W tym samym dniu, ponieważ już gniazdo było dość silnie zorganizowane, uchwalono odbywać posiedzenia regularnie raz na miesiąc. Także wybrano stały zarząd na rok 1907.

Z początkiem marca b. r. gniazdo wstąpiło w szeregi

Zw. Sok. Pol w Ameryce, otrzymując porządkowy nr. 79.

Obecnie gniazdo to liczy około stu członków, jest w posiadaniu przyrządów ćwiczebnych wartości około \$250 i o około stu dolarów gotówki w kasie. Stara się ono o ile możliwości pracować w kierunku krzewienia ducha patriotycznego między naszą polonią i od czasu swego istnienia nigdy nie pozostało w tyle, gdy przyszło do dołożenia jakiejś cegiełki do wielkiego zadania jakie ma przed sobą nasza Polonia w Ameryce.

W skład zarządu wchodzi druhowie: Dr. R. J. Sa-

Fot. Mieczkowski.

kowski prezes, T. Garsztecki vice-prezes, A. R. Słowiński sekr. prot., S. Sosnowski sekr. fin., Jan Antczak kasyer, F. Antczak naczelnik, F. Z. Pasternacki, L. Niziński i A. Grzeziński rewizorzy kasy, J. M. Podlewski, S. Sosnowski i L. Niziński delegaci do Gminy.

Gniazdo Nr. 86 w parafii św. Stanisława założone dnia 14 kwietnia 1907 r. Założycielami byli M. Pawlicki, P. Ząbkiewicz i B. Lisowski. Obecny zarząd: B. Lisowski prezes, M. Kluczyński vice-prezes, Bł. Ząbkiewicz sekr. finan.,

sowy, A. Szperling sekr. prot., P. Ząbkiewicz skarbnik, M. Pawlicki naczelnik, J. Maciąg i J. Grudecki opiekunowie kasy. Członków 60.

Pierwsze Gniazdo Sokolic w Detroit założone d. 7 kwietnia 1905 r. Pierwszy zarząd: Fr. Lorkowska prezes, St. Kościńska vice-prez., K. Kokowicz sekr. fin., A. Kościńska sekr. prot., J. Wesołowska kasyerka. Obecny zarząd: Fr. Lorkowska prez., A. Mikołajewska vice-prez., K. Armińska sekr. prot., A. Kurkowska sekr. fin., Wł. Stypińska kasyerka, J. Kosmalska, opiek. kasy. Członkiń 40.

Sokolice na Stanisławowie. Tow. to założone dnia 17 czerwca 1907. Założycielkami i obecnie w zarządzie są: Marya Budnik prez., Marya Brzezińska vice-prez., Józefa Kędzierska kasyerka, Bron. Grendzińska sekr. fin., Władysława Reszke sekr. prot., Jadwiga Dąbrowska naczelniczka 1269 Chene ulica. Członkiń 20.

Sokolice na Kazimierzowie. Towarzystwo to założono dnia 23 lipca 1907 r. Założycielkami i obecnie w zarządzie są: H. Ardziejewska prezeska, S. Niewińska sekr. prot., A. Lewandowska sekr. fin., S. Kowalkowska, kasyerka. Członkiń 17.

Gniazdo Sokolic na Jadwigowie. Założone dnia 13 sierpnia 1907. Do zarządu wchodzi następujące członkinie: Aniela Rajca prezeska, Rozalią Parczyńska vice-prezeska, M. Grzeziński sekr. prot., Anna Lesnau sekr. fin., M. Lesnau kasyerka. Członkiń około 20.

Batalion Wojsk Polskich T. Kościuszki pod op. św. Kazimierza.

Batalion T. Kościuszki założono dnia 1 stycznia 1897 w hali szkolnej w par. św. Wojciecha. Przy założeniu Batalion składał się z następujących towarzystw: Rycerzy św. Michała Archaniola i Rycerzy św. Franciszka z par. św. Wojciecha, Strzelców św. Kazimierza, Rycerzy św. Władysława i Strzelców św. Józefata z par. św. Józefata i Rycerzy św. Michała Archaniola z par. Najśl. Serca M. P. Batalion liczył 175 członków. Zarząd przy założeniu był następujący:

J. Bednarek, prezes, S. Statkiewicz vice-prezes, M. S. Jurkiewicz sekr.fin., S. Mroczkowski sekr.prot., Fr.Labuda kasyer. Zarząd komendy: A. Kulwicki major, J. Kropidłowski adjutant. Batalion w r. 1906 liczył 255 członków i składał się z następujących towarzystw: z Strzelców św. Pawła z par. św. Kazimierza, Strzelców św. Jana Ewangelisty z par. św. Józefata, Strzelców św. Jana Kantego z par. Najśl. Serca P. M., Strzelców św. Piotra z par. św. Franciszka, Strzelców św. Jadwigi z parafii św. Jadwigi. Zarząd w roku 1906: J. Wierzchowski prezes, K. Prusak vice-prezes, Fr.

MAX. JURKIEWICZ

Major Batalionu Wojsk Polskich w Detroit, Mich.

Bielicki sekretarz protokółowy, Fr. Bilski sekretarz finansowy, B. Pakizer kasyer. Zarząd komendy w roku 1906: M. Jurkiewicz major, B. Pakizer adjutant, K. Prusak sierżant-major. Komitet rady: M. Jurkiewicz, J. Krong, M. Grun-dzelewski, B. Pakizer i Fr. Bilski. Posiedzenia odbywają się na przemian na wschodniej i zachodniej stronie miasta w salach parafialnych.

UWAGA:— Bliższych szczegółów co do poszczególnych towarzystw można znaleźć w spisie bractw poszczególnych parafii.

Towarzystwo "Quo Vadis"

Założone dnia 25 listopada 1903 r. Założycielami byli: Fr. Sobczyński, W. Bednarek, L. Szymański, P. Deja. Obecny zarząd: Fr. Sobczyński prezes, Max Kościński vice-prezes, W. G. Bednarek sekretarz, L. L. Szymański kasyer. Liczba członków 20.

Klub Polski pod naz. Polish American Club.

Klub ten założony został 21 listopada 1900 r. Założycielami byli: Piotr Żółtowski, Jan Sikora, Julian Jurczyk, Józef Pilarski, Wilhelm Kluczyński, Rafael Treppa i Stanisław Ostrowski. Celem towarzystwa jest utrzymywanie w łączności młodzieży polskiej i wzajemnej pomocy. Obecny zarząd: Bernard Rosołowski prezes, Boles. Polczyński vice-prezes, Jan Armknecht sekret. prot. 901 Russell ulica, Fr. Drómszkowski sekr. fin., Rafael Treppa kasyer, Jan Zynda, Piotr Leszczyński, Bazyli Treppa opiekunowie kasy. Liczba członków 135.

Towarzystwo Śpiewu "Harmonia".

Tow. Harmonia założone dnia 1-go stycznia 1906 roku. Założycielami byli: Dr. Bol. Pasternacki, Stan. Dyament, Teofil Morawski, Ben. Krotkiewicz, Woj. Madaj, Otto Macikowski, Jakób Cyganek i Roman Beger. Obecny zarząd: Dr. Bol. Pasternacki prezes, St. Dyament vice-prezes, O. Macikowski sekr. prot., J. Cyganek sekr. fin., W. Madaj kasyer. Członków 38.

Towarzystwo "Halka".

Założone 22 lutego 1902 r. Założycielami byli: prof. Ig. Machnikowski, Bronisława Kowalska i Marya Jarocho. Obecny zarząd: Stefania Kościńska prezeska, Zofia Nowakowska vice-prezeska, Janina Machnikowska sekr. prot., Barbara Grabczyńska sekr. fin., Anna Sadowska kasyerka, Marya Mieczkowska bibliotekarka, Roman Ardziejewski dyrygent śpiewu. Członkiń 24.

Towarzystwo Dobroczynności Polek pod opieką Świętej Trójcy.

Założone dnia 19 grudnia 1902 przez następujące obywatelki: R. Pasternackę, T. Welsand, A. Lachajewską, K. Lesińską, Br. Koterską, H. Rozańską i A. Mroczkowską.

Celem towarzystwa jest niesienie pomocy nieszczęśliwym rodzinom, pozbawionym ratunku. Obecny zarząd: R. Pasternacka prezeska, H. Różańska vice-prezeska, B. Koterska sekr. prot., J. Wesołowska sekr. fin., K. Lesińska kasyerka. Członkiń 27.

KWARTET CHOPINA.

Założony 19 lipca 1933 r. Założycielami byli: Stanisław Pasternacki, Wojciech Olejniczak, Bronisław Pieganowski, Roman Smoczkiwicz, Jan Sobkowiak i Teofil Dysarz. Obecnie należą do kwartetu: S. Pasternacki, Br. Pieganowski, T. Dysarz i W. Olejniczak.

49ty Oddział Zw. Młodzieży Polskiej w Pól. Ameryce.

Założony dnia 8-go grudnia 1935 r. Założycielami byli: P. Hermanowski, F. Halicki, Wł. Jakubowski, A. Zamojski i Max. Zaporski. Obecny zarząd: St. Grendziński prezes, L. Lipczyński vice-prezes, F. Halicki sekr. prot., C. Grabowski sekr. fin., M. Zaporski skarbnik, Kuskowski komisarz. Członków 38. Posiedzenia odbywają się w 1-szy piątek miesiąca w sali Harmonia.

Zarząd Tow. Młodzieży w r. 1906. Fot. Mieczkowski.

Życiorysy Miejscowego Ducho- wieństwa i Poważniej- szych Obywateli.

Wielebny ks. Paweł Gutowski.

Ks. Paweł Gutowski, senior tutejszego duchowieństwa, urodził się dnia 11-go stycznia 1845 r. w Brzeźnie pod Grunwaldem (na Mazurach). Nauki początkowe pobierał w domu od prywatnego profesora. Dalsze zaś studia w Kolegium Maryańskim w Pelplinie. W r. 1863 wraz z kolegami w liczbie 80 wstąpił w szeregi powstańcze, a mianowicie pod dowódcę Loserez'a. Brał czynny udział w bitwach partyzańskich we wsi Żydach. Zdradzony przez żyda, rosyjskiego śpiega, został z kolegami broni w lesie w nocy przez trzy sotnie kozaków otoczony. O godzinie 3 z dnia 7 na 8 maja po zaciętej walce był zmuszony z całym oddziałem przejść granicę pruską (opuszczając pole walki nie zapomniano żyda-zdrajcę powiesić), ale tam znowu Prusacy ich ścigali. Później udał się napowrót do Pelplina, gdzie chlubnie ukończył filozofię i teologię. Dnia 1 grudnia 1872 wyświęcony na kapłana wstąpił do zakonu Reformatów w Łąkach. W trzy lata później Haka ta zniosła zakony, ks. Gutowski udał się wtenczas do Paryża, gdzie przez 4 lata był kapłanem w klasztorze Sióstr Klarysek. W r. 1882 przybył do Detroit, a po otrzymaniu sekularyzacyi, przyjęty przez ks. biskupa Bergessa, został przeznaczony na proboszcza parafii św. Kazimierza, którą to parafię założył i kościół wybudował.

Ks. Paweł Gutowski należy do Przytuliska Weteranów z roku 1863-4. Jest to zatem dzielny żołnierz i obrońca spraw narodowych i świętej naszej wiary.

Przewielebny ks. Jan Rzadkowolski

urodzony w Zbrachlinie, powiat Nieszawski, gub. Warszawska. Pierwsze nauki pobierał w szkółce parafialnej. Do gimnazjum uczęszczał w Włocławku, gdzie po ukończeniu tegoż wstąpił do seminarium duchownego w Płocku. Na kapłana wyświęcony został w 1884 r. przez nestora biskupów najdost. ks. bisk. Borowskiego. Obowiązki wikarego pełnił przez lat 4. W piątym roku swego duszpasterstwa został mianowany rektorem kościoła parafialnego w Szczutowie. Następnie udał się do rodziny w Ameryce, gdzie od 17 lat pełni z chlubą, otoczony powszechnym szacunkiem tak swoich owieczek jak i każdego, który miał sposobność poznać tego zacnego kapłana - patriotę, — obowiązki proboszcza parafii św. Józefata w Detroit, Mich.

Wielebny ks. Feliks Kieruj.

Ks. F. Kieruj urodził się dnia 20 listopada 1869 roku w Poznaniu z rodziców Andrzeja i Katarzyny z domu Kieruj. W r. 1879 przy był z rodzicami do Ameryki. Naukę pobierał w La Salle, Ill., gdzie też i wyższe odebrał wykształcenie u Braci Chrześcijańskich. Po poświęceniu Seminarium Polskiego w Detroit przybył do tegoż Seminarium na filozofię i teologię. Wyświęcony na kapłana 18 lipca 1897 r. objął posadę jako wikaryusz przy parafii św. Wojciecha. Po 8 miesiącach otrzymał prezente na proboszcza parafii św. Franciszka z Asyżu na miejsce ks. R. Byzewskiego. Księdzu F. Kierujowi może parafia zawdzięczyć, że zbudowali taką piękną świątynię, jaką jest kościół św. Franciszka.

Wielebny ks. Franciszek Gzella.

Ks. Fr. Gzella, proboszcz parafii św. Stanisława, urodził się 31 marca 1868 w miejscowości Osche (pow. Marienwerde Zach. Prusy). Do Detroit przybył z rodzicami 9 lipca 1869 r. Tutaj pobierał nauki w szkole parafii św. Wojciecha. Dalsze nauki t. j. gimnazjalne i filozoficzne pobierał w szkole Serca Jezus w Detroit. Teologię ukończył w klasztorze księży Salezjanów w Milwaukee, Wis. Wyświęcony na kapłana 2 lipca 1893 r. Zaś dnia 12 lipca naznaczony został do Port Austin, Mich. Dnia 31 lipca 1898 roku otrzymał prezente na pierwsze go proboszcza do nowo powstałej parafii św. Stanisława. I cokolwiek widzimy dzisiaj przy tej parafii powstało za jego staraniem.

Wielebny ks. Rafael Chrząszcz.

Ks. R. Chrząszcz, wikaryusz parafii św. Kazimierza, urodził się dnia 13 października 1880 roku w Głogówku (Górny Śląsk). Pierwsze nauki pobierał w miejscu rodzinnem, wyższe zaś nauki t. j. filozofię i teologię ukończył we Włoszech w miejscowości Montefiascone obok Rzymu. Tam też został na kapłana wyświęcony dnia 15 sierpnia roku 1904. W tym samym roku przybył do Detroit i tu objął posadę wikaryusza par. św. Wojciecha. Po 3 miesiącach został naznaczony na wikaryusza par. św. Kazimierza i tam do obecnej chwili pozostają.

FRANCISZEK GORZELNIAWSKI.

Profesor śpiewu i muzyki w Seminarium Polskiem
oraz organista w par. św. Franciszka.

Urodzony w roku 1869 w Poznaniu, początkowe nauki pobierał tamże. Potem kształcił się w Pelplinie, skąd poszedł na konserwatorium muzyczne do Berlina, Monachium, a ukończył studia muzyczne po otrzymaniu dyplomu w Ratysbonie (Bawaryja). Do Ameryki przybył w r. 1892, a w roku 1898 do Detroit i tu przez cały czas pobytu sprawuje obowiązki profesora śpiewu i muzyki przy Seminarium Polskiem jako też obowiązki organisty przy kościele św. Franciszka.

Rodowód ob. Piotra Leszczyńskiego

PIOTR J. LESZCZYŃSKI.

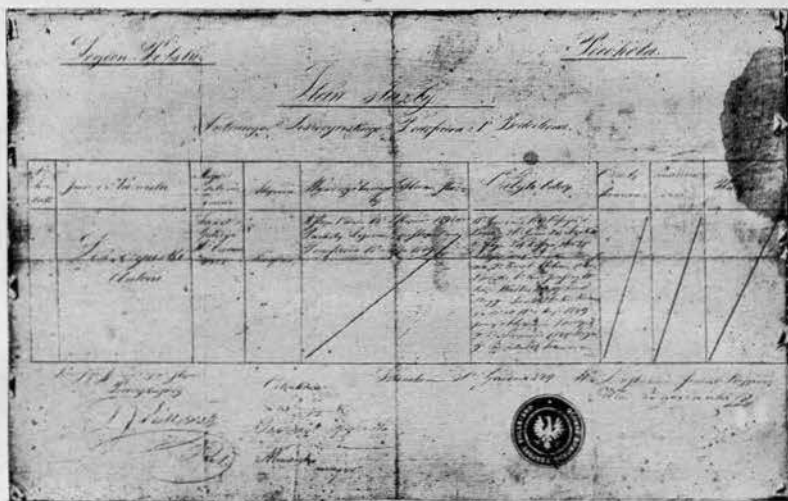
© **O**JCIEC ob. Piotra Leszczyńskiego pochodził z Sanoka w Galicji. Jako młody i inteligentny człowiek wstąpił do Legionu Polskiego, który utworzył się z ochotników polskich w r. 1847-8 w mieście Szulni na Węgrzech. Tu też walczył w latach 1848-9 w wojnie Ludwika Koschuta z Austrią za wolność węgierską. W wojnie tej brał czynny udział w bitwach w Koszycach i Barczy, w Szikszo Csaba, pod Istvan w Bieske, w Iszáség és Vatzon, Nagy Sarlo és Komarom, przy oblężeniu Budy (Budyna) dalej pod Szegedynem, 9 sierp. pod Temesvarem. Za waleczność w bitwach dostał stopień podoficera. Po ostatniej przegranej bitwie pod Vilagosem węgry zaprzestali dalszej wojny, a Austriacy zabrali do więzienia do Ołomuńca i Komarna hr. Andrassego, hr. Szeczenyego i Smolkę (polaka) skazując ich na powieszenie. Część żołnierzy Legionu Polskiego udała się do Sefii i Adryanopola (Turcja), część zabrana w niewolę do Finfkirche, a część opuściła kraj i wyemigrowała do Ameryki. Do tych ostatnich należał A. Leszczyński. Opuścił on kraj i wyjechał z żoną Anną do Ameryki.

W Detroit postanowił osiedlić się na stałą to też zakupił farmę przy Woodmere i tam w pocie czoła uprawiał dziką ziemię.

Jako prawdziwy patriota nie poprzestał na słowach, ale w czynie pokazał, że jest dobrym polakiem. Gdy bowiem wielu innych zamerykanizowało się tutaj, on otoczony dokoła żywiołami amerykańskimi nie tylko, że nie uległ ich wpływowi, ale nawet wychował swe dzieci na dobrych polaków, którymi się chlubi cała tutejsza Polonia. Gdy więcej polaków przybyło do Wyandotte założył z nimi w r. 1870 bractwo św. Stanisława Kostki i bractwo Różańca św.

Jako dobry ojciec starał się o wychowanie swoich synów, zaznajomiał ich z historią polską, wpajał w nich miłość kraju ojczystego, to też chociaż synowie jego tu się zrodzili, mówią doskonale po polsku i idą śladami ojca swego. Jednym z synów A. Lesz

“OBJASNIENIE” Tabela powyższa przedstawia kartę służby w Legionach Polskich, w której uwidocznem jest data wstąpienia w szeregi, stopień służby, daty bitew i odznaczenia się w takowych i uwolnienie ze służby wojskowej.

Tabela więc taka jest dokumentem i taką też sp. Antoni Leszczyński jako były Żołnierz Polski pozostawił swym synom.

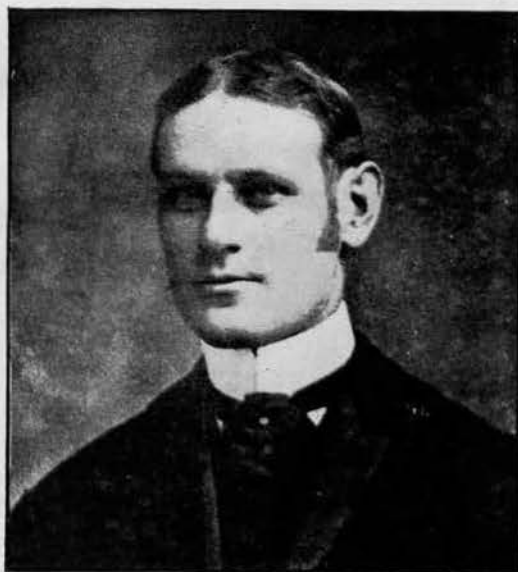
czyńskiego jest Piotr Leszczyński. Urodził się on dnia 29 czerwca 1866 r. w Detroit. Nauki pobierał w szkole parafialnej św. Wojciecha, a następnie w szkole publicznej. Po ukończeniu szkół zaprzągnął się do pracy po wielkich składach ubrań w mieście, a na bywszy potrzebnej praktyki, otworzył w r. 1893 skład ubrań przy nar. Russell i Canfield ulicy. Początkowo mniejszy skład, jednak przy energicznej, a sumiennej pracy rozwijał się tak szybko, że dziś jest to największy skład ubrań na Polsce. Piotr Leszczyński z natury cichy i nie szukający oklasków, cały swój czas poświęca pracy i można śmiało powiedzieć, że swoją własną pracą wybił się ponad innych i zajął pierwsze miejsce pośród tutejszej Polonii. Jako prawy Polak starał się by ducha narodowego rozbudzić, za

kładał różne towarzystwa, jak np. tow. Harmonia, gr. związkową nr. 28. Jest on także założycielem gminy Związ. w Detroit.

Obeznanym z tutejszymi stosunkami wykołatał u władz miejskich w r. 1891, że sprowadzono polskie książki i pisma do biblioteki miejskiej. W ostatnich czasach zaś, gdy dla rozbudzenia ducha narodowego w tutejszej Polonii powzięto myśl wybudowania Domu Polskiego, ob. Leszczyński stał się jednym z gorliwych popleczników tej idei, brał czynny udział w obradach, a nawet zo stał obrany prezesem dyrektorów budowy Domu Polskiego.

Ob. P. Leszczyński założył fabrykę mosiężnych wyrobów "United States Lubricator Co. przy ul. Rivard i Hancock, w której brat jego Edward jest sekretarzem. Oprócz wyżej wymienionego ma on jeszcze trzech braci, z tych Józ. i Jan posiadają skład ubrań w Harbor Beach, a Aleksander zmarł w r. 1904.

Na tem kończę rodowód najczęściej znanego i szanowanego przemysłowca polskiego w Detroit.

MARCIN J. SCHEMAŃSKY.

BYWATEL Marcin Schemansky urodził się dnia 10 października 1872 r. w miejscowości Kuksack, New York. W r. 1874 przybył z rodzicami do Detroit, gdzie też nauki pobierał.

W roku 1901 otworzył zakład pogrzebowy przy parafii Najśl. Serca Panny Maryi. W r. 1904 pojął za żonę Annę McMahan.

Ob. M. Schemansky chociaż nie tak dawno otworzył tutaj swój interes, to już cieszy się szerszym poparciem ze strony tutejszych obywateli.

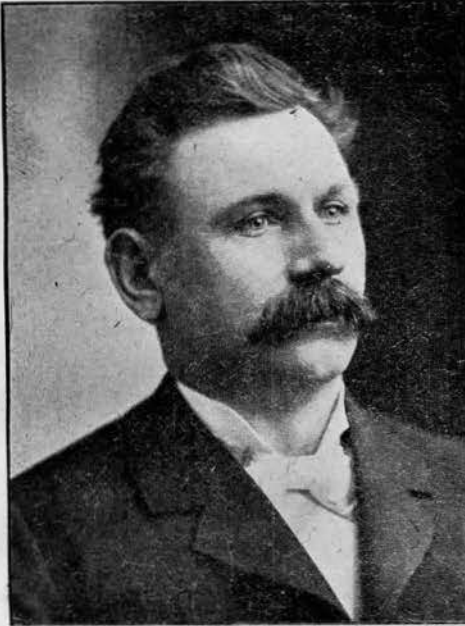

Władysław Chiliński.

U RODZIŁ się w roku 1861 w grodzie Nowem Mieście nad rzeką Drwęcą w powiecie Lubawskim, Zachodnich Prusach. Mając lat 13 obrał sobie zawód krawiecki i w tym wieku rozpoczął naukę krawiectwa, a którą ukończył chlubnie. W roku 1883 był wzięty w służbę armii pruskiej, w której przebył dwa lata w mieście Królewcu. W r. 1886 opuścił kraj rodzinny i przybył do Ameryki, osiedlając się na stałe w mieście Detroit, gdzie jako fachowiec pracował przez 6 lat w zawodzie krawieckim po różnych większych zakładach, zdobywając uznanie u swoich zwierzchników przez uczciwą i umiejętną pracę. W r. 1890 otwiera na swoją rękę zakład krawiecki i skład męskich ubrań, który w 1894 roku powiększa, włączając do tegoż skład towarów białych i wszelkich przyborów męskich i damskich. Od tego czasu rokrocznie swój skład rozszerzał i powiększał wzorując się na składach prowadzonych na wielką skalę, a przez grzeczne obchodzenie się z odbiorcami zyskiwał ich i zdobywa coraz większy zastęp. Bo nie tylko zdobywa on sobie licznych odbiorców przez grzeczną obsługę, ale co ważniejsza nasz rodak i pionier polskiego przemysłu w Detroit, p. Władysław Chiliński utrzymuje towary najlepszej jakości i sprzedaje po możliwie najniższych cenach. Słowem jest to najdogodniejszy skład na Polonii ubrań męskich, ubrań dziecięcych, ubrań damskich, ślubnych sukien, towarów łokciowych oraz wszelkiej konfekcji męskiej i damskiej, a mieści się pod nr. 797 St. Aubin Ave. róg Superior ul.

🍀 JAN K. KOZŁOWSKI. 🍀

❧ **CI**EC ob. Jana Kozłowskiego był jednym z tych bojowników za świętą sprawę narodową, którzy gdy tego było potrzeba kładli całe majątki na ołtarzu ojczyzny. Pochodził on z Królestwa Polskiego. Jako prawy obywatel nie mógł być obojętnym dla sprawy narodowej, należał do kilku towarzystw politycznych. A gdy spostrzegł, że rząd rosyjski ma go za podejrzanego i że lada chwila mogliby go wywieść na Sybir, wyjechał do Prus Wschodnich. Tam pojął za żonę Katarzynę z domu Słębarskich. Dochował się synów Jana i Konstantego.

W r. 1862 przed wybuchem Powstania Styczniowego przeniosła się rodzina Kozłowskich na powiat do Król. Polskiego, gdzie nabyła na własność majątek ziemski "Wola". Józef Kozłowski w czasie tak ważnym dla Polski nie mógł pozostać bezczynnym.

W r. 1863 Józef Kozłowski z ob. Kwiatkowskim utworzyli oddział, a walcząc z wrogiem pozostawili majątki na rodziny i Opatrność Boską. Po powstaniu rząd rosyjski nałożył na niego wysoką kontrybucję, na którą część majątku musiano obrócić. Po kilku aresztowaniach przykrych karach więziennych pozwolono mu pozostać w kraju.

Syn Józefa Kozłowskiego, Jan ukończywszy szkoły wstąpił do szkoły agronomicznej. Po ukończeniu tejże objął w administrację majątek ziemski pod Warszawą.

Jan, człowiek młody, żądny wiedzy wyjechał do Ameryki w 1887 roku, udając się do Chicago. Przez rok pracował w składach bławatnych, po roku zaś otworzył pierwszy polski sklep bławatny w Chicago. Po kilku latach otworzył skład bławatny w Milwaukee, gdzie go z powodzeniem prowadził.

W roku 1892 ożenił się z Cecylią z domu Lenda.

W roku 1906 przybył do Detroit, a zbudowawszy piękny murywany dom pod nr. 386 Canfield ul. założył w nim największy na Polsce sklep bławatny. Znany i szacowany ob. J. Kozłowski należy do najszczerzejszych obywateli na sprawę narodową. Wszędzie gdzie się okaże potrzeba daje pokaźny datek. W życiu turejszej Polonii gra w bitną rolę. W ogóle zajmuje się z całym przejęciem wszelkimi sprawami społecznymi. Jest więc nadzieja, że i dzieci jego: Rozalia, Wanda, Matylda i Edward pójdą śladami ojca.

Rycina powyższa przedstawia dom ob. J. Kozłowskiego, w którym mieści się największy skład bławatny pod nr. 386 Canfield ul. naprzeciw kościoła N.S.M.P.

Rycina powyższa przedstawia dom ob. Kozłowskiego pod nr. 571-573 Mitchell ul. oraz cały personel, który był zatrudniony w jego wielkim składzie bławatnym w Milwaukee, Wis. Był to naówczas największy pol. skład bław. w Stan. Zjed.

JAN PACZKOWSKI.

OBYWATEL Jan Paczkowski jest jednym z tych, którzy nie cofali się przed trudnościami i szli na przebój ufając w swe siły i zdolności. Dla tego też dzisiaj zdobył sobie niezależne stanowisko i interes, który jaknajlepiej się rozwija.

Ob. J. Paczkowski urodził się 17 kwietnia 1864 r. w Toruniu (Prusy). Do Ameryki przybył z żoną Maryą z domu Bayer w roku 1892. Początkowo pracował w wielkich zakładach rzeźniczych a w roku 1903 otworzył interes na własną rękę przy ulicy St. Antoine pod nr. 727, który z wiel-

kiem powodzeniem prowadzi. Państwo Paczkowscy dochowali się także kilkorga dzieci, a mianowicie: Bolesława, Józefa, Cecylii, Alojzego i Jana.

KAZIMIERZ MIOSKOWSKI

URODZONY dnia 6 marca 1863 r. w miejscowości Zajęczkowo (pow. Lubawski, Prusy). W roku 1891 przybył do Detroit. Tutaj jako znający profesję szewską pracował w znanej firmie Brushaber. W r. 1900 otworzył pracownię przy ul. Chene i Theodore, a w roku 1902 założył wielki sklep z obuwem w własnym domu pod nr: 390 Canfield ul. Ożeniony z Maryą Wydźgańską dochował się dzieci: Edmunda, który zaczął się gazem i umarł 30 sierpnia r. 1906, Zygmunta, Florencji i Wandy.

Ob. Mioskowski należy do gr. 162 Rzemieślników Pol. i do tow. P. R. K. pod opieką św. Trójcy w par. Najś. Serca M. P.

Michał Juszkowski

Polski fabrykant tabaki do zażywania, zwanej "Jan III Sobieski". Wyrabia najlepszą i najzdrowszą tabakę w 2 gatunkach. Bardzo dobra na chore oczy. Przy kupowaniu proszę uważać na znak ochronny: Jan III Sobieski, który się znajduje na każdym naczyniu. Na żądanie wysyłam cennik i próbki darmo. Hurtownym odbiorcom odstępuję rabat.

394 Canfield Ave. E.

Naprzeciw kościoła Najś. Serca Maryi Panny

DETROIT,

MICH.

ZOFIA (z Tuchockich) PASTERNAKA.

NASZA ŚPIEWACZKA

Fot. Sowiński.

Ur. w miejscowości Klocko. w Ks. Poznańskim. [Prusy] do Detroit przybyła z rodzicami. Obdarzona talentem głosu pobierała też lekcje u jednego z najzdolniejszych profesorów i mistrzów muzyki i śpiewu Mauricio de Vries. Znanego po całym świecie jako jednego z najznakomitszych śpiewaków. Występował jako pierwszy baryton w Metropolitan Operze, a przed 3 ma laty syt chwały, ustąpił ze sceny i osiadł w Detroit. Profesor de Vries występował przez długi czas razem z Marceliną Szembek Kochańską oraz braćmi Reszkie Mierzińskim. P. Zofia Pasternacka też pochlebną oceną przez profesora de Vries uznana jako zdolna pod względem głosu oraz sposobu śpiewania, na równi z najznakomitszymi gwiazdami operowemi, ma też tu łęjsza polonia prawdziwą przyjemność i honor widzieć rodaczkę z takim talentem którym, pctrąfi rozweselić swem przeslicznem słowiczem głosem, chętnie służy i wysiępuje dla dobrej sprawy by ożywić i uprzyjemnić wieczorek, ua cele humanitarne lub narodowe.

JÓZEF PRZYBYŁOWSKI

Weteran z Powstania 1863-4 r.

MARYAN LANGIEWICZ

Dowódca Powstania 1863-4.

JAN KARPIŃSKI

POMIĘDZY wielu znanych obywatelami na Polsce, każdy spotyka się często z nazwiskiem Jana Karpińskiego. Nietylko dla tego, że należy do pierwszorzędnych handlowców na Polsce, ale i z powodu niezwyklej jego popularności.

Ob. J. Karpiński urodził się 8 września 1872 r. w miejscowości Kowaliki pow. Strasburg (Prusy Zachodnie) z rodziców Piotra i Anny Karpińskich.

W Kowalikach ukończył szkółkę miejscową, a po śmierci ojca wyjechał

z matką jako 14-to letni chłopczyk do Detroit.

Jak każdy tak i ob. Karpiński zaczynać musiał od małego. Jako młody chłopiec mając zamiłowanie do pracy, przyjęty został do fabryki pieców. Pracą swą i oszczędnością dokonał tego, że nie tylko potrafił wyżywić siebie i matkę, ale jeszcze zaoszczędził sporo grosza. Dnia 23 stycznia 1893 r. ożenił się z Apolonią z domu Kołaczko. W r. 1899 zakłada pierwszorzędną grosernie i salon w domu pod nr. 952 Forest ul., a z czasem zakupuje ten dom na własność Pracą uczciwą i rzetelną dorabia się znacznego majątku i za kupuje drugi dom narożnikowy przy ul. Forest i Riopelle nr. 951, zakładając w nim sklep bławatny na wyższą skalę.

Prawą ręką ob. Karpińskiego jest jego żona Apolonia. Pracuje ona na równi z mężem w interesie i pomnaża swą skrzętną zapobiegliwością majątek, który dzisiaj jest poważny. W życiu Polonii Detroidzkiej ob. Karpiński zawsze brał udział i zawsze się tam znajduje gdzie tego wymaga obowiązek społeczny i narodowy. Jest on członkiem licznych towarzystw i bractw, to też imię Karpińskiego jest znane i wysoce cenione.

Fot. Mieczkowski.

Stanisław Chronowski

URODZONY dnia 4-go sierpnia 1875 roku w Łączkach Kuchar-
skich, pow. Ropczyce, w Ga-
licyi. Początkową naukę po-
bierał w szkole miejscowej,
później atoli udał się na
praktykę do Truskawca, do

sławnego budowniczego pana J. Buchmana.

Młody Stanisław Chronowski kierował się zawsze my-
słą, że tylko dobry majster może dobrej nauki udzielić.

Przebywszy kilka lat u pana Buchmana wyjechał do
Węgier do miasta Pechky (Siedmiogród). Stamtąd prze-
niósł się do Nagyvaradu, gdzie pracował przy budowie wiel-
kiego mostu przez rzekę Tisza (Cisa) koło stacyi kolejowej
Marmaros Sziget. Powołany do wojska, służył przy kawale-
ryi przez przeciąg trzech lat w miejscowości Pisek (Cze-
chy). Po ukończeniu służby wojskowej, wyjechał w roku
1899 do Ameryki. Przybył do Detroit i zaraz rozpoczął
pracę.

W r. 1900 ożenił się z Anną z domu Rybińskich. Ma-
jąc doskonale znajomości swego fachu, nabyte bądź to w
Europie bądź to w Ameryce, rozpoczął ob. Chronowski inte-
res na własną rękę, jako kontraktor i budowniczy.

Ob. Chronowski należy do licznych towarzystw, mię-
dzy innymi do Grupy 306 Zw. Narodowego Polskiego. Jest
on także jednym z dyrektorów budowy "Domu Polskiego".
W ogóle jest to obywatel bardzo ruchliwy i z chęcią służy
sprawie narodowej jako szczerzy polak.

Z fotografii Sowinskiego.

JÓZEF CHRONOWSKI.

WZOREM godnym naśladowania, przykładem dla setek innych, którzy mają dobre chęci, ale brak im wytrwałości jest Józef Chronowski.

Urodził się on dnia 13 marca 1880 r. w miejscowości Łączki Ku charskie, powiat i starostwo Ropczyce w Galicyi. Do Ameryki przybył dnia 1 maja 1901 r. Początkowo pracował w fabrykach, a gdy przyszedł do większej gotówki, ożenił się z Antoniną z domu Statkiewicz (z Królestwa Pol. gubernii Łomżyńskiej). Zaraz też nabył dom pod nr. 1022 St. Aubin. Budynek jednakowoż w krótkce zniósł, a w jego miejsce wybudował dom murowany. W nowym tym budynku otworzył pierwszorzędny salon, w którym ma na składzie wielką ilość wódek i win tutejszych jak również importowanych z Europy. Zaprowadził u siebie pierwszy polski zakład butelkowania piwa, w którym zatrudnia polskich robotników. J. Chronowski jest doskonałym znawcą swego zawodu i to pomogło mu do wybicia się na pierwszorzędnego przemysłowca, hurtownego i detalicznego sprzedawcy wódek i win. Jest on dzisiaj jednym z bardzo znanych obywateli, a każdy go szanuje za jego rzetelność, szczerłość i sumiennność w interesie.

Obywatel J. Chronowski należy do kilku bractw kościelnych, do Związku Młodzieży Polskiej, bierze więc czynny udział w życiu społecznym tutejszej Polonii.

Stanisław Rożycki

JEDNYM z najwybitniejszych polskich przemysłowców jest obywatel Stanisław Rożycki. Urodzony dnia 8 maja 1881 r. w miejscowości Popowiczkach pow. Włocławski gub. Warszawska. Po ukończeniu szkoły miejscowej udał się na kursa budownictwa i przez kilka lat pracował jako cieśla chcąc tym sposobem gruntownie poznać najmniejsze szczegóły budownictwa mniejszych i większych domów i fabryk. Do Ameryki przybył 8 maja 1911 r. Tutaj rozpoczął swą pracę jako cieśla. Będąc jednakowoż wykształconym w swym zawodzie

tak teoretycznie. jak i praktycznie rozpoczął budownictwo na własną rękę. A że budowniczy zdolny, potrafił sobie w szeregu lat wyrobić wielkie wzięcie i uznanie wśród obywatelstwa nie tylko polskiej narodowości. ale i amerykańskiej. Jako przedsiębiorca ceniony jest za znajomość zawodową i sumiennosc w prowadzeniu interesu. Praca i praktyka kilkoletnia wyrobiły w nim takiego ducha przedsiębiorczości, że dziś zaliczyć można ob. Rożyckiego jako jednego z najzdolniejszych budowniczych w Detroit. To też największa kompania budownicza w Detroit Homer, Warren & Co. weszła w układy z ob. Rożyckim. a widząc jego zdolności powierzyła mu kilka set domów do budowania, a nadto sam w swoim zakresie setki domów zbudował najnowszej konstrukcyi.

Ożeniony 30 października 1906 z Anną z domu Guzićką pracuje z całym oddaniem się swej wiedzy praktycznego budownictwa. Zatrudnia tylko polskich robotników.

Z organizacji polskich, których zawsze był gorliwym pracownikiem jest członkiem Tow. Sokół Polski nr. 31, jest też wybrany jako delegat gminy.

W życiu osady detroickiej bierze bardzo czynny udział. Niema prawie obchodu lub jakiegokolwiek uroczystości narodowej. by ob. Rożycki nie brał czynnego udziału. To też imię ob. Rożyckiego, jego praca i znajomość budownictwa rokuja mu przyszłość co dla niego jako Polaka, a tem samem i Polonii w Detroit chyba będzie chluba.

TOMASZ ŻÓŁTOWSKI

URODZONY w Bogoniowie w powiecie Obożyńskim (Prusy). Do Ameryki przybył dnia 10 maja 1872 roku, należy więc do pierwszych polskich osadników miasta Detroit. Początkowo pracował w fabrykach jako stelmach, będąc zdania że praca jakakolwiek nie płami nikogo, owszem człowiek uczciwej pracy jest wysoko ceniony tak u swoich, jak i u obconarodowców. Zarobiwszy więcej pieniędzy założył grosernię, a gdy dorobił się odpowiedniego majątku zbudował własny browar, w którym zatrudnia Polaków.

Ob. T. Żółtowski należy do wszystkich poważnych polskich towarzystw. Imię ob. T. Żółtowskiego znaleźć można wszędzie gdzie zakładano polskie kościoły w Detroit. Zajmował on się zakupem lot pod budynki kościołów i szkół, a datkami o ile mógł chojnie obdarzał.

Dosyć przeczytać tutejszą gazetę aby spostrzedz imię T. Żółtowskiego już to jako ofiarodawcy na dzieci Wrzesińskie, na uciśnionych pod zaborem rosyjskim, na fundusz arcybisk. Stablewskiego, już to jako vice-prezesa budowy "Domu Polskiego".

LEOPOLD KOŚCIŃSKI

N IEMAL każdy z Polaków, którzy zdobyli jakie stanowisko, musiał wiele nad sobą pracować, wiele przejść chwil przykrych i wiele doznać zawodów zanim wreszcie zdobywszy dyplom mógł spokojniej nieco spoglądać w przyszłość. Nie łatwiej z początku szło także i adwokatowi Kościńskiemu, nim byt sobie zapewnił.

Urodzony dnia 1 kwietnia 1878 r. w miejscowości Bobrowy (Zabór Pruski) przybył jako 12-to letni chłopczyk z rodzicami do De troit. Do szkoły uczęszczał najpierw w Bobrowie, później gdy przybył do Ameryki uczęszczał do szkoły publicznej. Następnie wziął jednoroczny kurs handlowy w szkole św. Józefa. Na dalsze nauki zapisał się do Seminaryum Polskiego, gdzie ukończył kurs gimnazjalny i filozofię. W r. 1899 wstąpił na prawo do kolegium "Detroit College of Law", skąd po trzech latach pilnej nauki otrzymał dyplom prawnika. Odtąd pracuje L. Kościński samodzielnie po wszystkich sądach, przeprowadza wszelkie sprawy i procesa z jaknajlepszym pożytkiem dla swych klientów. Aby zdobyć większą praktykę pracował wspólnie z adwokatami Brennan, Donnelly i Van De Mark.

W r. 1904 wyjechał do Europy dla zbadania stosunków tamtejszych we wszystkich trzech zaborach. Będąc w Europie badał kodeks napoleoński i prawo magdeburskie, udawał się na rozprawy cywilne i karne, wogóle przestudował tam cały proceder spraw sądowych. Po wróciwszy z Europy zajął się na nowo adwokaturą. Adwokat L. Kościński należy prawie do wszystkich polskich towarzystw, do Zw.N.P. w szczególności zaś stara się o podniesienie "Sokoła" tutejszego, to też został obrany prezesem tego tow., który to urząd z pożytkiem dla towarzystwa piastuje. Biuro adwokackie ob. L. Kościńskiego mieści się w domu p. Nowakowskiego, róg Russell i Canfield ulic.

Fot. Sowinski

Antoni Treppa

Rafael Treppa

Rodzina Treppów

DO WIELCE szanowanych rodzin polskich, należy znana rodzina Treppów. Rodzice ich matki przybyli do Ameryki w r. 1851 z Grudziąza. Początkowo osiedlili się w Kanadzie, a w roku 1859 przenieśli się do Detroit i tu się na stałe osiedlili. Córką państwa Kutne była Małgorzata. Jako 16-sto letnia panna, mając odpowiednie wykształcenie, zajęła się nauczaniem dzieci polskich rodziców, którzy wówczas przebywali w Detroit. Dla doroślejszych miewała od czyty historyczne w każdą niedzielę. Była więc pierwszą polską nauczycielką w Detroit.

Mając lat 20 poślubiła Marcina Treppę, który naówczas był superintendentem w fabryce wagonów Pullman. Małżeństwo to dochowało się ósmiorga dzieci. Wszystkie prawie posiadają dobre wykształcenie, a nadzwyczaj troskliwa opieka rodziców przyczyniła się do ich bardzo dobrego wychowania. Ojciec rodziny ob. Marcin Treppa opuścił swą rodzinę dnia 2 marca 1896 r. przenosząc się na drugi świat. Pozostawiane dzieci posiadają już dziś bardzo wielkie stanowiska. Antoni Treppa jest inspektorem szkół publicznych i współ-właścicielem sklepu korzennego i składu wódek i win. Rafael ukończywszy wyższą szkołę handlową prowadzi do wspólki z bratem Antonim interes. Bazyli jest urzędnikiem w Central Savings banku, a także posiada skład bławatnych i łokciowych towarów. Rozalia jest za p. Ignacym Jabłońskim, Małgorzata zaś za p. Antonim Krump, Helena uczęszcza na kursa szkoły handlowej, a Agnieszka i Alojzy uczęszczają także do szkół, pozostając przy matce. Rafael należy do założycieli Polsko Amerykańskiego klubu w Detroit. Jak widzimy rodzina Treppów jest bardzo postępową, nic też dziwnego, że zjednała sobie wielki szacunek.

Dr. Stanisław Lachajewski.

DO NAJWPŁYWOWSZYCH pod każdym względem Polaków w Detroit, Mich. należy dr. Stanisław Lachajewski. Jest on jednym z tych nie wielu, którzy swej silnej woli, energii i wytrwałości zawdzięczają swe stanowisko. W prawdzie nie zaprzeczone zdolności dopomogły dr. Lachajewskiemu, jednakże woź bez pracy mozolnej, niezwyklej i niemal wyczerpanej nie byłby osiągnął tego z czego dumnym jest nie tylko sam, ale i cała osada tutejsza, mabowiem nie tylko zdolnego lekarza ale i dzielnego szermierza w wielu polskich towarzystwach.

Doktor Stanisław Lachajewski urodził się dnia 6 listopada 1871 roku w Kostrzymiu (Wielkie Księstwo Poznańskie). Jako dziesięcioletni chłopczyk przybył z rodzicami, t. j. z Wawrzyńcem i Antonią Lachajewską do Bay City, Mich. W mieście tem pobierał naukę w szkole parafialnej. W r. 1886 zapisał się do Seminarjum Polskiego w Detroit, gdzie ukończył kurs klasyczny i filozofię. Po ukończeniu filozofii udał się na uniwersytet do Detroit Medical College, a ukończywszy studia medyczne otrzymał chwalebny stopień doktora.

Zdobycie stanowiska lekarza w każdym społeczeństwie pozwala na zajęcie wybitnej pozycji. Obracając się w kołach różnorodnych, wśród Amerykanów coraz więcej zjednywa sobie dr. Lachajewski wzięcie. To też wybrany na lekarza miejskiego, zaszczytnie piastował tę godność gdzie się dało oddawał swe zdolności i wiedzę rodakom żadnym pomocy.

W roku 1895 ożenił się dr. Lachajewski z Anną Żółtowską, z którą dochował się kilkorgu dzieci. W r. 1900 założył aptekę pod nr. 866 przy St. Aubin ulicy, gdzie z wielką starannością lekarstwa bywają sporządzane.

W ostatnich czasach zakupił lotę pod nr. 932 St. Aubin ulicy, gdzie wystawił wspaniałą aptekę. Jest to jedna z najgustowniej urządzonych aptek w mieście.

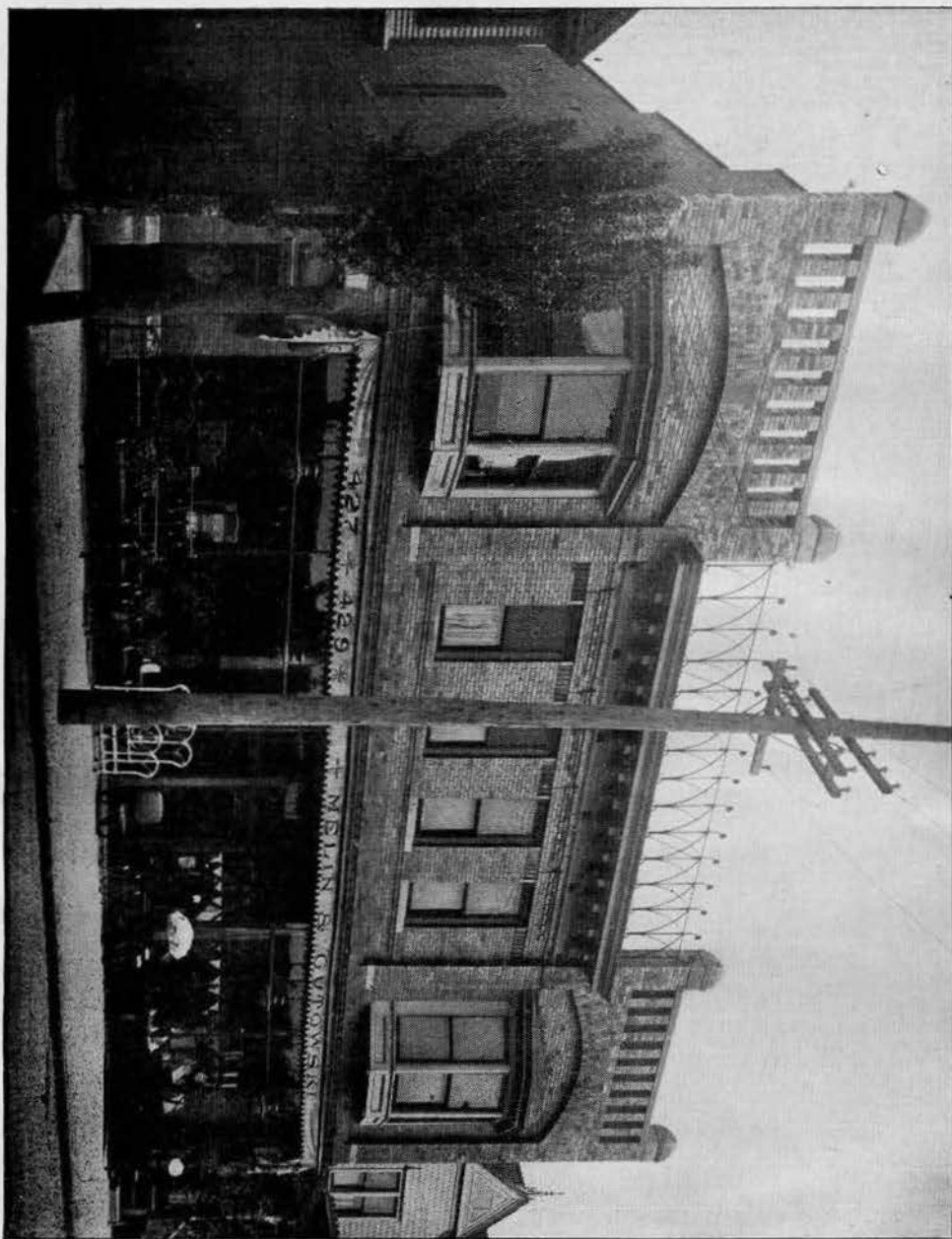

Franciszek B. Melin

OB. FRANCISZEK B. MELIN urodził się dnia 1-go kwietnia 1866 r. w Zabartowie, w Wielkiem Księstwie Poznańskiem. Nauki początkowe pobierał w Zabartowie, a po ukończeniu szkoły elementarnej przybył do Ameryki w r. 1869. Po kilkuletnim pobyciu tutaj założył fabrykę cygar pod nazwą Melin & Deibel Co. W r. 1887 otworzył sklep korzenny, który prowadził następnie przez kilka lat.

W r. 1893 założył skład ubrań, który to interes prowadzi do obecnej chwili wspólnie ze składem mebli pod firmą Melin i Gutowski.

Skład ten jest największym polskim składem mebli w Detroit i mieści się pod nr. 427-429 Canfield ulicy.

Fot. Sowinski

WIELKI POLSKI SKŁAD UBRAŃ I MEBLI

* * * * * FIRMY * * * * *

MELIN I GUTOWSKI, 427 i 429 Canfield ulica.

ŚP. IGNACY WOLFF.

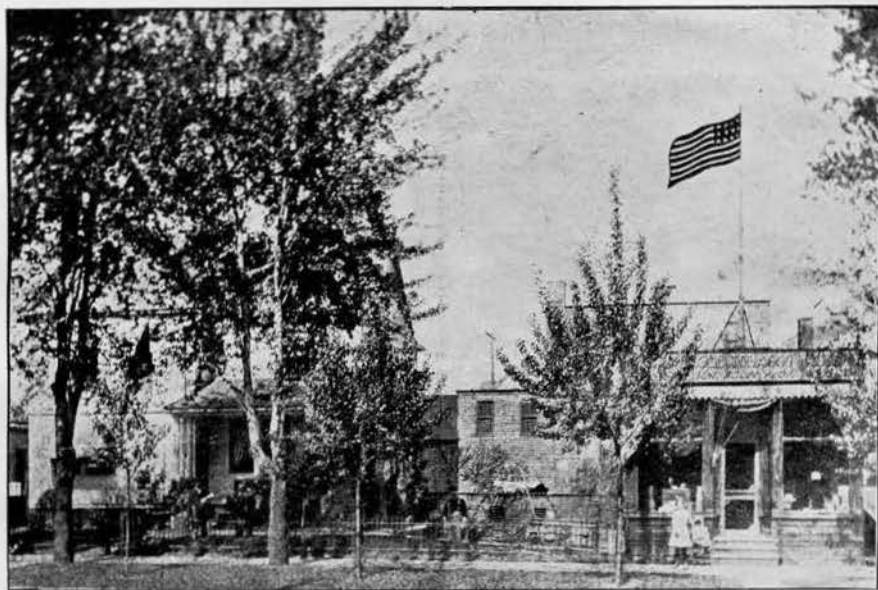
IGNACY WOLFF urodził się w roku 1852, w powiecie Gdańskim, obwodzie Kartuzy. Po ukończeniu szkół przygotowawczych kształcił się na inżyniera budowy młynów. Jako inżynier pracował w Hamburgu i w Smyrnie (Turcja). W r. 1888 z żoną Barbarą z Gajewskich założył pierwszą polską fabrykę wyrobów tabaki w Stanie Michigan. Tabaka jego w krótkce stała się słynną w całym Stanie.

Po śmierci pierwszej małżonki ożenił się z Katarzyną z domu Kunkel. A gdy ta również przeniosła się na drugi świat, umarła bowiem dnia 14 sierpnia 1906 r. Stroskany mąż widząc osierocone dzieci: Annę, Katarzynę, Franciszkę, Bernarda, Ignacego i Agnieszkę i nie mogąc dać sobie rady samemu ożenił się po raz trzeci pojmując

za żonę Maryannę z Grzynekiewicz- Ale zaledwo uporządkował sprawy domowe, zasłabł, a widząc swój bliski koniec rozporządził majątkiem. Dla żony przeznaczył 500 dolarów gotówką, albo jedną trzecią część majątku. Za opiekunów dla dzieci przeznaczył ks. Fr. Muellera i Antoniego Sikorę. Fabryka pozostała pod opieką braci Ignacego Wolffa, a mianowicie Jakóba i Franciszka Wolffa. Oni też mają mieć pieczę nad dziećmi aż do ich pełnoletności, a zarazem czuwać nad majątkiem.

W razie niepowodzenia w interesie mają interes sprzedać, a pieniądze otrzymane złożyć do kasy sieroczej uwiadomiwszy o tem opiekunów. Fabryka jednakowoż dobrze się rozwija, wyrabia najlepszą tabakę w Detroit, oraz posiada wielki skład cygar, tytoniu i papierosów, które sprzedaje po cenie hurtownej lub detalicznej.

Fabryka tabaki i rezydencya Ig. Wolffa mieszcząca się pod nr. 392-400 Grandy Avenue.

Ignacy Pasieczny

JEDNYM z obywateli zażywających dobrej sławy wśród swoich rodaków jest niezaprzeczenie ob. Ignacy Pasieczny. Dzisiaj należy on do najpoważniejszych przemysłowców na "Polsce". Mir ten, jakim się cieszy wyrobił sobie uprzejmem obcowaniem z ludźmi, z którymi ma wiele łączności.

Ob. Ignacy Pasieczny urodził się w r. 1863 w Tyszowcach (pow. Tomaszów, gub. Lubelska). Tam też pobierał

naukę w szkole miejscowej oraz naukę krawiectwa.

W r. 1891 przybył do Detroit miał tu bowiem znajomych ks. Barabasza i ks. Dąbrowskiego założycieli Seminarjum Polskiego. Ci też pomogli ob. Pasiecznemu w uzyskaniu dobrej pracy. Będąc z zawodu krawiec dostał dobrą pracę w składzie ubrań Potyczki na Michigan ul. Stamtąd został zaangażowany do składu ubrań Michigan Clinic. W składzie tym pracował przez 3 lata jako przykrawacz i kierownik robot krawieckich. Następnie założył na własną rękę pracownię krawiecką i skład ubrań przy ulicy Woodward a w końcu zbudowałszy piękny murowany dom przy ulicy Russell i Garfield, a w r. 1905 powiększył jeszcze swój dom, a tem samem i skład swój, tak że obecnie od stóp do głowy można się u niego ubrać. Jako zawodowy krawiec, a przy tem zdolny przykrawacz przyjmuje wszelkie zamówienia na ubrania podług najnowszej mody.

Jako obywatel należy do wielu towarzystw polskich, jest założycielem grupy 576 Konfederacji Tyszowieckiej, jest członkiem tow. Sokół, należy także do inkorporatorów Domu Polkiego, który ma w krótkce stanąć w Detroit.

Dodać i to potrzeba, że ob. Pasieczny był prześladowanym przez rząd rosyjski za nieprzyjęcie prawosławia, kiedy do tego zmuszano mieszkańców Tyszowca. Wolał opuścić majątek i pracę, a nie zmieniać swej wiary św.

Fot. Sowinski.

Józef Kossakiewicz

JÓZEF KOSSAKIEWICZ urodził się w Wojniczu w Galicyi. Za zawód obrał sobie stolarstwo, w którym to zawodzie kształcił się w Tarnowie. Pracował następnie w różnych wielkich pracowniach stolarskich. W r. 1888 przybył do Ameryki. Przez trzy lata pracował w Detroit przy budowie kościoła Najś. Serca Maryi Panny za nieboszczyka ks. D. Kołasińskiego. Później przez kilka lat pracował w fabryce stolarskiej Widmana. W końcu gdy dorobił się większej sumy pieniędzy założył w r. 1905 skład obrazów i ram przy ulicy St. Aubin nr. 892.

Józef Kossakiewicz brał także czynny udział w życiu tutejszej Polonii, jest nawet jednym z założycieli grupy nr. 220 Związku Narodowego Polskiego.

Obecnie prowadząc interes rzetelnie zjednał sobie bardzo wielu ludzi i cieszy się ogólnem poparciem ze strony tutejszej publiczności,

JÓZEF NOWAKOWSKI

Vice-Cenzor Zw. Nar. Pol. na Stan Michigan.

JÓZEF NOWAKOWSKI urodził się dnia 28-go listopada 1853 r. w Mielżynie w Wielkiem Księstwie Poznańskiem. Po ukończeniu szkół miejscowych oddał się nauce budownictwa. Doszedłszy do lat 20 został zaciągnięty do wojska pruskiego, w którym przesłużył dwa lata przy piechocie. Następnie gdy wrócił ze służby wojskowej oddał się napowrót fachowi budownictwa i był przedsiębiorcą budowli (i tu w Amerycy także zajmuje się tem przedsiębiorstwem z wielkiem powodzeniem). W r. 1885 został wybrany przez prawyborców na wyborcę posła do parlamentu niemieckiego. W r. 1890 został wybrany na członka "Dozoru Szkolnego" czyli inspektora, który to urząd przez dwa lata sprawował. W r. 1893 przyjechał z rodziną do Detroit, Mich. i natychmiast oddał się pracy na niwie narodowej. I tutaj zajmował bardzo zaszczytne urzędy, był wybranym kilkakrotnie na posła Sejmu Zw. Nar. Polskiego. W r. 1905 spotkał go zaszczyt bardzo wielki, został bowiem na sejmie XVI w Buffalo wybrany Vice-Cenzorem, a zarazem prezesem Komisji Przemysłu i Handlu Z.N.P. Nieco później w tym samym roku był prezesem Komitetu Wsparcia dla głodnych w Król. Pol. W r. 1905 był także prezesem Komitetu dla spraw dotyczących się nauczania dzieci religii po angielsku.

Jak więc widzimy J. Nowakowski wszędzie umiał zjednać sobie ludzi, wszędzie pozyskać szacunek, nic też dziwnego, że zaszczycony jest i był tyle poważnymi urzędami.

MICHAŁ LESIŃSKI

© BYWATEL Michał Lesiński ur. 28 września 1855 r. w miejscowości Pызdry pow. Słupca gub. Kaliska, Królestwo Polskie. Naukę szkolną i praktykę w młynarstwie pobierał w mieście rodzinnym. Do Ameryki przybył w r. 1880 i tu jak wielu innych ciężko do rabiać się musiał kawałka chleba. Doszedłszy do większej sumy pieniędzy nabył początkowo dom przy ul. Willis, następnie przy ul. Canfield, a ponieważ myślą ob. Lesińskiego było założyć skład przyborów budowlanych, to też zbudował dom wielki przy ul. Forest N. 515 i 517. W domu tym posiada skład materiałów budowlanych, wielki za pas naczyń rzemieślniczych, a także wielki skład farb i szkła.

Umiejętnością prowadzenia interesu zjednał sobie licznych odbiorców, tak że obecnie skład ob. M. Lesińskiego jest największy na polskiej dzielnicy. W sprawach narodowych można wszędzie spotkać się z nazwiskiem ob. Lesińskiego. Jest on założycielem i obecnie czł. grupy 28 Zw. N. Pol., także założycielem gminy, w której był prezesem przez kilka lat, również należy do tow. Sokół Pol. No 31.

Z dzieci ob. M. Lesińskiego, Zofia wydana za p. Ardziejewskiego, Jan prowadzi interes budowniczy, Juliusz, Kazimierz, Helena, Leon i Zygmunt uczęszczają do szkół. Można się spodziewać, że dzieci ob. Lesińskiego wejdą w ślady swych rodziców i będą chlubą tutejszej Polonii.

JAN LESIŃSKI Fot. Mieczkowski.

JEDNYM z wybitniejszych polskich przemysłowców w Detroit jest Jan Lesiński. Urodził się on dnia 3 stycznia 1885 r. w Erie, Pa. Do Detroit przybył z rodzicami i tu pobierał naukę w Seminarium Polskiem. Ukończywszy kursa niższe pracował przy ojcu, (który ma skład materyałów budowlanych, farb i szkła pod nr. 515-517 Forest ul.) Ob, Jan Lesiński jako młodzieniec ruchliwy i przemysłowy oddał się budownictwu domów i fabryk. Z początku prowadził interes do spółki z p. Rożyckim, później jednak prowadził go sam na siebie. Jako przedsiębiorca posiada wielką znajomość swego zawodu, to też w krótkce zjednał sobie bardzo dużo ludzi. J. Lesiński złączył się również z wielką firmą sprzedaży i budowy domów Homer Warren & Co, której został następnie zarządcą. Sprzedaje więc loty i buduje domy na bardzo dogodnych warunkach.

Jako Polak jest wybitnym działaczem w tutejszej Polonii. Należy do tow. gimnastycznego Sokół Polski nr. 31, a że jest tam ceniony dowodzi tego jego wybór na sekretarza w r. 1903-4 i naczelnika, a w r. 1906 na vice-prezesa. Był on nadto obranym prezesem komitetu zlotowego, który się zajął wszelkimi przygotowaniem na zlot odbyty w dniach 4, 5, 6 i 7 lipca r. 1907 w Detroit.

JÓZEF WITKOWSKI

ZNANYM nie tylko na wschodniej stronie miasta, ale w ogóle w Detroit jest przemysłowiec i jeden z dobrych majstrów krawieckich ob. Józef Witkowski.

Urodzony 24 stycznia 1857 r. w miejscowości Szwarzynowa (pow. Kwiżyński, Prusy). Początkowe szkoły i naukę krawiectwa pobierał w miejscu urodzenia i Nowym Mieście. Do Detroit przybył w r. 1887 wraz z żoną Julianną z domu Wydzigowską i córeczką Waleryą. Zaraz też dostał pracę w największym składzie ubrań Hudsona. Następnie przez dwa i pół lata robił ubrania na obstalunek w wielkiej firmie Stickel'a. Również w domu wykonywał trudniejsze roboty do różnych magazynów. W r. 1905 zaś założył wielki skład ubrań i bielizny pod nr. 354 Canfield ul. Skład jego należy do największych na polsce. Znając doskonale swój zawód ob. J. Witkowski zjednał sobie w krótkce bardzo dużo odbiorców.

Z dzieci ob. Witkowskiego, Walerya wyszła za mąż za p. S. Kozłowskięgo. Synowie: Wenuncyusz i Maksymilian będąc dobrymi krawcami pracują przy ojcu, Kunegunda pozostaje przy rodzicach, a Wanda umarła 23 kwietnia 1905. Ob. J. Witkowski należy do grupy 28 Synów Polski, do tow. ks. Piotra Skargi i do tow. C. K. & L. of A. Jak widzimy ob J. Witkowski jest zdolnym przemysłowcem i dobrym obywatel.

Jan S. Mieczkowski.

OBYWATEL Jan S. Mieczkowski urodził się dnia 3-go maja roku 1879 w Szonowie w Prusach Zachodnich. Nauki pobierał w St. Joseph Commercial College, a później w Seminarium Polskiem. Równocześnie uczęszczał do Akademii Sztuk Pięknych

Po ukończeniu studiów objął posadę sekretarza komisarza parkowego na wyspie Belle Isle. Czując w sobie wielki pociąg do malarstwa, postanowił dalej kształcić się w tym zawodzie i w tym celu wyjechał na dalsze studia malarskie do Krakowa, do Akademii Sztuk Pięknych. Po powrocie z Europy założył pracownię artystyczno-fotograficzną, którą po dziś dzień prowadzi. Wielką starannością w wykończaniu fotografii, oraz wielką znajomością swego zawodu zjednał sobie wielu klientów.

W roku 1907 założył drugi zakład fotograficzny przy ulicy Junction naprzeciw kościoła św. Jadwigi, który także z wielkiem powodzeniem prowadzi.

Ob. Jan Mieczkowski należy do wielu polskich towarzystw, między niemi do tow. gimnastycznego "Sokol", którego był w r. 1906 prezesem.

FRANCISZEK OLEJNICZAK

FRANCISZEK Olejniczak urodził się dnia 18 marca 1838 r. w Księstwie Poznańskim. W r. 1880 ożenił się, a w następnym roku t j. w r. 1881 przybył do Ameryki. Tutaj pracował z początku ciężko w fabryce, a za oszczędzone grosz założył skład obuwia w własnym domu pod nr. 947 St. Aubin. Rzetelnością i dobrym postępowaniem zjednał sobie w krótkie odbior

ców. Skład swój więc stale powiększał, tak że obecnie jest to pierwszorzędny skład obuwia. Ma się rozumieć, że i w majątku rósł, tak że dzisiaj należy do najbogatszych obywateli polskich. Jest on jednym z właścicieli Dziennika Polskiego.

JAKÓB MAJCHRZAK

DO wybitnych i większych przemysłowców polskich należy znany w Detroit i poważany na Polsce ob. J. Majchrzak. Urodził się on d. 1 lipca 1866 r. w Mechowie w Wiel. Ks. Pozn. W młodzieńczym wieku, bo mając zaledwo 18 lat przybył do Detroit. Tutaj pracował przez lat 13 w fabryce pieców "Michigan Stove Works". Pracą swą i oszczędnością zebrał kilka set dolarów, a będąc sprytnym przemysłowcem otworzył interes przy ulicy Superior.

Prowadził tam sklep bławatny przez lat 7, a gdy powodzenie ob. Majchrzaka dawało rękojmię i rokowało świetną przyszłość, nabył na własność dom przy pierwszorzędnej ul. polskiej i otworzył w nim swój interes. Róg Canfield i Orleans ul., przybrał więc nową postać, upiękkszowaną przez pierwszorzędny sklep bławatny, który należy do największych na Polsce. Od szeregu lat ob. Majchrzak należy do różnych kościelnych bractw. Wogóle jest on uprzejmym i towarzyskim, a będąc przytem dobrym patriotą, jest szczodrym zawsze dla sprawy narodowej.

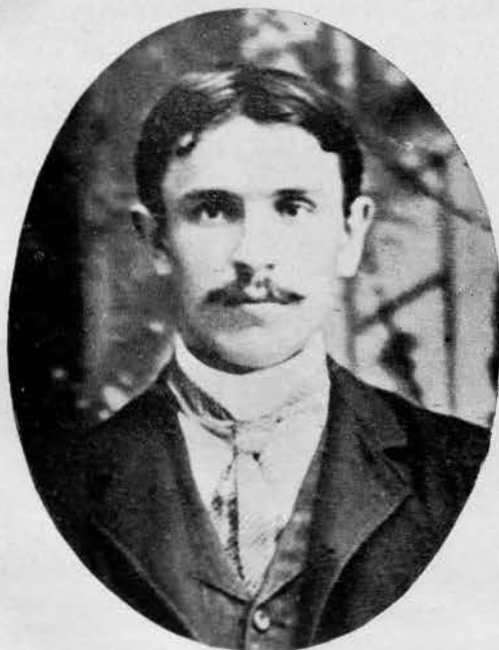
DR. ROMAN SADOWSKI

DOKTOR R. Sadowski przyjechał do Detroit z rodzicami w r. 1889. Po ukończeniu szkoły parafialnej św. Wojciecha pracował pomagając rodzicom.

W zimie uczęszczał do szkoły wieczornej. W roku 1898 wstąpił do Seminarium Polskiego. Dwa lata później wstąpił na medycynę. W r. 1904 ukończył studia medyczne i otworzył ofis pod nr. 1485 Michigan Ave. Rok później zapisał się do uniwersytetu na chińskie i dalsze studia me-

dyczne. Po ukończeniu kursu wyjechał do New Yorku, aby ukończyć letni kurs badawczy.

Dr. R. Sadowski jest bardzo znanym, a zarazem wpływowym obywatelem w Detroit. W ciągu kilkuletniej praktyki zjednał sobie bardzo wiele klientów, tak że obecnie cieszy się wielkim powodzeniem. W r. 1907 założył tow. Sokół nr. 79, którego jest prez.

Władysław Kowalski

Urodzony 12 sierpnia 1876 roku w miejscowości Cendady gmina Umiecka. powiat Sierpski, gub. Płocka. Zaciągnięty w szeregi wojska rosyjskiego, na Kaukazie, takowe opuścił, udając się do Ameryki

W r. 1897 objął prace przy budowie okrętów w Filadelfii, a następnie do Detroit przybył tu też objął salon przy ul. Orleans No. 488. Ob. Władysław Kowalski prowadzi interes wzorowo i umiejętnie.

JAN M. CERAŃSKI,

posiada pierwszorzędną

Piekarnie

Wypieka Chleb i
Ciastka Jaknajlepsze

Chcąc jeść dobry i
smaczny chleb,
żądajcie chleb
Cerańskiego.

1239 DUBOIS ULICA.

JOZEF SARNOWSKI,

896 RIVARD UL. NAR. CANFIELD.

WIELKI SKŁAD PIECÓW

Do ogrzewania i gotowania, naczyń metalowych, szkła i sprzętów kuchennych. Narzędzia rzemieślnicze, lampy i wszelkie towary żelazne. Nasze towary są z najlepszych fabryk krajowych i Zagranicznych.
Ceny umiarkowane. Usługa skrzętna.

JAKOB WOLFF,

— Hurtowny i detaliczny skład —

Cygar, Tytoniu, Tabaki do
Zażywania, Papierosów i
Fajek, oraz przyborów dla palących.

778 DUBOIS ULICA, - - DETROIT, MICH.

MICHAŁ BOŃCZAK

JEDNYM z obywateli zażywającym szacunku i poważania jest młody obywatel Michał Bończak. Mirten, jakim się cieszy, wyrobił sobie uprzejmem obcowaniem z ludźmi, z którymi ma wiele łączności, czy to w życiu tutejszej osady polskiej, czy też jako jeden z postępowych przemysłowców.

Ob. M. Bończak urodził się w miejscowości Wymysłowo w ks. Poznańskim (Prusy). W r. 1879 ledwo 11 lat mając przyjechał z rodzicami do Detroit. Pierwsze nauki pobierał w szkole parafialnej N. S. P. M., a później w szkole publicznej. Za zawód obrał sobie krawiectwo. W zawodzie tym starał się poznać gustowny krój i pracował w znanej wielkiej firmie Planc & Sons w San Francisco, Cal. i innych w Portland, Oregon. System jego kroju jest tak zwany system Craumberga z Chicago. Obeznany i praktyczny w swym zawodzie powrócił do Detroit i otworzył wraz z p. Borowskim pracownię krawiecką przy ulicy Chene, nr. 998. Wkrótce powiększył swój zakład, w którym ma najgustowniejszy wybór ubrań i konfekcyi męskiej.

JAN BEGER

MŁODY a zdolny biznesista urodził się 25 grudnia r. 1874 w Pobiedziskach w Wiel. ks. Poznańskim. Po ukończeniu szkół poszedł na praktykę piekarską, a w maju 1897 przybył do Ameryki i dalej pracował w swoim fachu.

Czując jednak w sobie energię i zdolność do prowadzenia interesu i już w r. 1899 rozpoczął grosernię oraz skład win i wódek pod nr. 799 St. Antoine ul. Pod energicznym kierunkiem p. Begera interes wzrósł do kolosalnych rozmiarów i dziś jest najbogaciej zaopatrzonym składem na Polsce. W składzie Begera można znaleźć najświeższe towary tak

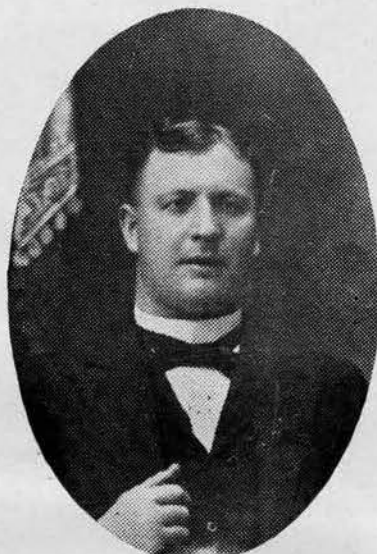
krajowe jak i importowane, a w handlu win i wódek najprzedniejsze trunki krajowe i importowane ze sławnych składów Kantorowicza z Poznania i Kasprowicza z Gniezna. Prywatne mieszkanie pod numerem 795 St. Antoine ulica.

WOJ. DZIATKIEWICZ

URODZONY w miejscowości Witkowo, Ks. Poznańskie. Przybył do Ameryki w r. 1888 i pracował jako malarz i dekorator 12 lat w różnych zakładach. Obecnie posiada własną pracownię pod nr. 856 Forest Ave. E. Jako zdolny malarz i dekorator wykonuje wszelkie prace malarskie i dekoracyjne od najmniejszych do mów do największych fabryk i kościołów.

JÓZEF BOŻYŃSKI

URODZONY d. 1 marca 1871 w miejscowości Polczyn. Do Ameryki przybył w r. 1891. Pracował ciężko nimzdożył odpowie dni fundusz na założenie interesu Ob. Bożyński prowadzi dziś pierwszorzędną saloni i grosernię pod nr. 879 St. Aubin ul. Należy do różnych bractw kościelnych w par. św. Wojciecha. Jest vice-prezesa w bractwie św. Trójcy.

FR. POTRZUSKI

Urodzony w Nowem Mieście (za bór pruski). Przybył do Ameryki w r. 1886. Jako fachowy rzeźnik pracował w wielkich składach rzeźniczych, a następnie stworzył własny skład rzeźniczy pod nr. 839 Riopelle ul. W niedługim czasie stworzył drugi skład pod nr. 1015 Dubois ul.

Ob. Potrzuski należał w czasach krytycznych do komitetu par. Najs. S. M. P. Dla tego kościoła on też do kładał najwięcej starań by go wyodrzedzić z rąk ajryszów i sam dał 2,800 dol. na ten cel. To też imię ob. Potrzuskiego w historii tego kościoła złotymi literami wryte, jako dzielnego obrońcy spraw religijnych.

Wincenty Smołczyński

Weteran z roku
1863-4

Urodzony w Morawicy pod Kielcami (Król. Polskie). W roku 1863 wstąpił w szeregi dowódcy Iskry pod Dalezycami. Po bitwie z moskalami dnia 9 lipca oddział podzielono, jedni udali się w Św. Krzyżskie lasy, inni wstąpili pod dowództwo Bończy tam też i W.S. przydzielony został. W bitwie pod Górą został ranny i wzięty do lazaretu w Kielcach. Po leczeniu ran odesłany dnia 28 lutego 1864 r. etapem do Nowonizn-

grodu, skąd uwolnił się ucieczką wraz z sześcioma kolegami. Trudną i niebezpieczną podróżą przeszedł granice Austriacką i tam się osiedlił, pracując w hotelach ja-

ko kuchmistrz. W r. 1871 ożenił się w Muszynie z Zofią z Miczulskich. W r. 1876 objął restaurację kolejową w Muszynie-Krynicy i takową prowadził przez 25 lat. Należał do różnych towarzystw, a w r. 1901 stronnictwo ludowe z partii ks. Stojałowskiego na radzie delegatów w Rzeszowie postawiło go jako kandydata na posła do Rady Państwa w Wiedniu. W roku 1902 przybył z żoną i dwoma synami: Józefem i Karolem do Detroit, gdzie pracą fizyczną na chleb zarabia. W roku 1907 wydał pierwszą Historię Osady Polskiej i Parafii Polskich w Detroit, Mich.

Żona Wincentego Smołczyńskiego.

Stanisław Pasternacki

BYWATEL Stan. Pasternacki urodził się dnia 31 października 1863 r. w Zabartowo w Ks. Poznańskim. Nauki pobierał w miejscu rodzinnym. W r. 1883 wyjechał z rodzicami i trzema braćmi: Franciszkiem, Bolesławem Karolem i siostrą do Ameryki.

Jako praktykowany cukiernik i piekarz otworzył w r. 1888 piekarnię przy ul. Grand River, którą prowadził razem z swym bratem Bolesławem.

Zbudowawszy własny dom przy ulicy St. Aubin nr. 986 i otworzył tam piekarnię, którą z powodzeniem prowadził do r. 1906. Następnie gdzieś przedtem miał piekarnię, założył w tym samym

domu wielki skład ubrań i obuwia pod firmą Stan. Pasternacki & Co.

Ob. Stanisław Pasternacki jest ogólnie szanowanym i lubianym przemysłowcem w Detroit. Należy do kilku towarzystw, między innymi do kwarteru Chopina i do tow. gimnas. Sokół Polski nr. 31.

Bolesław Melin

TARŁO się twierdzenie, że młodzież polska urodzona w Ameryce jest w przeważnej części straconą dla sprawy narodowej. Otóż zaprzeczeniem tego pessynizmu jest cały szereg młodzieży polskiej, urodzonej w prawdzie w Ameryce, a mimo to szczerze oddanej polskości. Do tego szeregu należy ob. B. Melin.

Urodził się on w Detroit. Nauki pobierał w szkole par. św. Wojciecha, jak również w Seminarium Polskiem. Za zawód

obrał sobie zegarmistrzostwo, pracował nawet w tym fachu kilka lat, później atoli zmienił go i oddał się pracy fabrycznej, mianowicie zajął się wyplataniem stelków. Poznawszy tę pracę został przez superintendenta fabryki mianowany na foremana i w pracy tej pozostał przez 8 lat.

W r. 1905 objął salon pod nr. 559 Canfield ul. Przez należyte postępowanie zjednał sobie szacunek i poważanie wśród rodaków. Trzeba tu nadmienić, że ob. Bolesław Melin jest synem Wojciecha Melina, jednego z pierwszych osadników polskich w Detroit, Mich.

❁ ❁ **JAKÓB MADAJ** ❁ ❁

URODZONY dnia 7go lipca 1866 w miejscowości Słumowie, pow. Wrzesiński, Księst. Poznańskie. Do Ameryki przybył r. 1890 i założył skład obuwia przy ulicy St. Aubin pod nr. 1192.

Posiada wybór tak dla starszych jako też i młodszych obuwia z najlepszych fabryk. Przyjmuje obstalunki i reperację. Robotę gwarantuje.

Franciszek Brzezinski

URODZONY w parafii Lęg, pow. Gotthelp (prusy). Do Ameryki przybył wraz z rodziną w r. 1884., właśnie w tym czasie kiedy rozpoczęto budowę kościoła i szkoły św. Kazimierza. Zaraz też wstąpił do Rycerzy św. Kazim., gdzie 6 lat był. Następnie założył bractwo Strzelców św. Pawła. Obrany kolektorem na szkołę i kościół i przez 5 lat pracował jako kolektor. Wstąpił do Zakonu św. Franciszka, do bractw św. Józefa, św. Rocha, a w r. 1906 wstąpił do bractwa św. Jadwigi przy kościele ś. Jadwigi.

Z początku pracował w dużych składach ubrań, następnie zaprowadził pracownię krawiecką pod 715 23 ul., a w r. 1898 powiększył i przeprowadził ją do 1571 Michigan Av. Wszelką pracę wykonuje gustownie i tanio.

IGNACY MADAJ

URODZONY 13 stycznia 1876 roku w miejscowości Słumowie, pow. Wrzesiński, Ks. Poznański z rodziców Kazimierza i Maryanny z domu Tyranów, który brał udział w powstaniu 1863-4 r. Do Ameryki przybył z bratem Jakóbem w r. 1890. Tu otworzył pracownię obuwia i skład takowego przy ulicy Hastings pod nr. 783. Skład zaopatrzony w najlepsze towary które sprzedaje po przystępnych cenach. Jest też ob. Ig. Madaj założycielem i członkiem grupy 90 Związku Narod. Polskiego.

Ignacy Antczak

RODZINA Antczaków przybyła do Detroit w r. 1890 z Gałęzowa (Kolonja, zabór pruski), t. j. matka Maryanna Antczak z czterema synami, a mianowicie Józefem, Andrzejem, Ignacym i Janem. Każdy z czterech braci posiada własny interes. Ob. Ignacy Antczak posiada skład bławatny i bielizny przy ulicy Michigan pod nr. 1483.

Obywatel Ignacy Antczak jest znany w szerszych kołach towarzystw polskich, należy do Związku Nar. Polskiego, a nadto jest założycielem gniazda nr. 79 Sokoła. Uprzejmy i sumienny zjednał sobie zaufanie wśród swoich odbiorców przez co cieszy się powodzeniem.

KURACYJNE

Wino Czestochowskie

Najlepszy środek dla osłabionych i małokrwistych;
daje dobry apetyt, wzbogaca krew i znako-
micie reguluje żołądek. ❀ ❀ ❀

Wino to nagrodzone zostało złotym me-
dalem na wystawie lekarzy we Lwowie

CENA DUŻEJ BUTELKI \$1.00.

A. SKARŻYŃSKI 785 Fillmore Ave., Buffalo, N. Y.
Żądajcie w pierwszorzędnym groserniach i aptekach.

Jan L. Drogosch

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.

(Paper Hanger)

Wszelkie Roboty Gwarantowane. Ceny przystępne

314 GRANDY AVE.

PIOTR ŻÓŁTOWSKI

Najstarszy Agent w Detroit

Sprzedaje Karły Okrętowe na wszystkie naj-
pewniejsze linie.

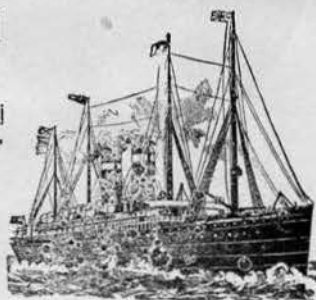
Odsyła pieniądze do wszystkich krajów.

Wykonuje prace Notaryalne.

Znany ze swej rzetelności i grzeczności.

UTRZYMUJE SALON I GROSERNIĘ

Róg St. Aubin i Forest ul.

Antoni Ptach

Posiada wielki sklep korzenny

✦ (Grocery) ✦

Sprzedaje Farby i Oleje.

Także wielki zapas win, wódek i likierów. :: :: Obsługa skora i grzeczna

858 DUBOIS ULICA

Telefon Ridge 652-J

Mat. Kawecki

**MALARZ,
Dekorator
i Tapeciarz**

wykonuje wraz z
p. RONOWSKIM
wszelkie prace
w zakres ma-
larstwa i de-
koracyi wchodzą
ce gustownie i szybko.

OFIS:

845 HASTINGS UL.

Telefon Ridde 1097-J

Józef P. Miller,

**Przedsiębiorca
Pogrzebowy...**

Balsamuje Ciała. Dostarcza powozy na
wesela i pogrzeby w każdej porze
Ceny umiarkowane.

1283 CHENE ULICA.

FRANCISZEK NOWICKI

pierwszorzędny

Salon

i sala billiardowa
Wyborne wina, wódki i
cygara.

Zawsze świeże piwo.

1111 ST. AUBIN AVE.

FRANCISZEK PIOTROWSKI

Wielki Skład

MEBLI

I DYWANÓW

Ceny umiarkowane.

423 Canfield
Ave. E.

BENEDYKT KROTKIEWICZ.

BYWATEL Benedykt Krotkiewicz urodził się w r. 1872 Tyszowcach, gub. Lubelska, paw. Tomaszewski. W młodości wyjechał z rodzicami do Galicyi, miasta Sokala. Tamże uczęszczał do szkół, poczem oddawszy się swemu fachowi już jako czeladnik zwiedził wszystkie większe miasta w Galicyi. Do Ameryki przybył w r. 1892, gdzie się na stałe osiedlił w Detroit. Tu rozejrzawszy się przyszedł do przekonania, że uczciwą i szczerą pracą można zdobyć przyszłość lepszą i uszanowanie u ludzi. Po kilku latach ciężkiej pracy w r. 1895 ożenił się, a po trzech latach otworzył swój własny interes. Tu teraz przemysłowy ten Polak wziął się z podwójnym zapałem do handlu i przy znajomości swego fachu oraz uprzejmości zdołał zrobić co raz to szerszy zastęp przyjaciół. Dziś też imię Krotkiewicza jako energicznego przemysłowca i gorliwego patrioty znane jest na całej Polonii. Interes jego rośnie z każdym dniem, a dzieje się to dla tego, że umie każdego zadowolnić. Kto raz odwiedzi jego skład staje się stałym odbiorcą. Ob. Krotkiewicz bierze czynny udział w życiu towarzyskiem i do każdej dobrej sprawy dokłada rękę, nie załując czasu ani grosza by tylko danej organizacji dopomódz. Jest on założycielem tow. Konfederacya Tyszowiecka, jest również dzielnym i gorliwym członkiem Sokola, dla którego od wielu lat z pożytkiem pracuje. To też te wszystkie przyniosły przyniosły postawiły dziś go na liście zasłużonych obywateli tutejszej Polonii. Jego wielki skład z obuwiem mieści się pod nr. 861 Russell ul. drugi dom od Canfield ul.

🍀 JÓZEF SOWIŃSKI 🍀

OBYWATELA Józefa Sowińskiego można zaliczyć dziś w Polonii detroickiej do tych, którzy bez rozgłosu pracę swą poświęcają dla sprawy polskiej. Szlachetność i dążność jego można poznać po tem, że należał do założycieli tow. Sokół przed 9 laty, będąc po dwa razy prezesem tegoż towarzystwa. Cichy ten pracownik na niwie narodowej nie szczędził i nie szczędzi czasu ani grosza, gdy widzi, że sprawa polska potrzebuje pomocy. Kiedy przyszło do obrad nad zbudować się mającym Domem Polskim ob. Sowiński pierwszy złożył \$100.00, nie żądając nawet akcyi, a by tylko pomódz dobrej sprawie.

Pewnem jest że dzieci państwa Sowińskich, Rozalia i Czesław wejdą w ślady swego ojca.

Zakład fotograficzny ob. Sowińskiego jest bez wątpienia pierwszym w Detroit i znanym jest nie tylko w tym mieście, ale i okolicy, iż fotografie są najlepszej wartości co do artystycznego wykonania i gustownej pracy, nic też dzwonego, że przed domem czyli zakładem fotograficznym przy ul. Canfield nr 376 jak przed stacją kolejową pełno powozów; już to z młodemi parami ślubnymi, lub też innych osób chcących mieć dobre fotografie, a ostatni obraz z dnia 13 września 1907 przedstawiający inkorporatorów Domu Polskiego, dał najlepsze świadectwo ocenienia pięknej pracy i zdolności fotograficznej.

FRANCISZEK BUCHHOLZ.

ur. 1go, kwietnia 1865 roku w Chelmnie [Prusy zach.] przybył do Detroit w 1892 r.

Najpierw założył pracownię obuwia przy ul. Canfield E. a następnie nabył piękny dom przy ul. 35 i Buchanan, w którym założył duży skład Obuwia w najlepszych gatunkach i ceny ma najniższe.

Żona ob. Fr. Buchholca Rozalia z Angiewiczów. Dzieci: Kazimiera, Władysław, Melania, Prakcyda, Stefania, Cocylija, Franciszka, Franciszek, Feliks i Emilia.

Aleksander Brocki

utrzymuje pierwszorzędny

Salon i Kawiarnie

Ma zawsze na składzie najwyborniejsze wina, wódki i cygara.

865 RUSSELL UL. na rogu Canfield

JAN F. MAYER

FABRYKANT

Cygar

Jeżeli chcecie palić dobre cygara, żądajcie mojego wyrobu, a będziecie zadowoleni. ::

951 Russell ulica.

☙ ALEKSANDER LEMKE. ☙

☉ BYWATEL Aleksander Lemke należy do najstarszych osadników polskich w Detroit. Urodził się on dnia 12 marca 1858 roku w Berent (Prusy). Jako półtora roczne dziecko przybył z rodzicami Janem i Dorotą Lemke do Detroit. Naukę pobierał w szkole niemieckiej parafii Najświętszej Maryi przy ulicy St. Antoine, a następnie w parafii św. Józefa przy ulicy Gratiot, w owym czasie bowiem szkół ani kościołów polskich w Detroit nie było. Później pomagał w pracy ojcu, który prowadził warsztat krawiecki przy ulicy Gratiot. Gdy już kilkadziesiąt rodzin polskich przybyło do Detroit i gdy zamyślano już o wybudowaniu polskiego kościoła, rodzice ob. A. Lemke'go nabyli grunta przy ulicy Willis i St. Aubin i tutaj się przenieśli wybudawszy wprzód drewniany dom, który później przeprowadzono i w miejsce jego wybudowano dom murowany.

Ob. Aleksander Lemke ożeniwszy się z Antonetą z domu Brohbeken, zbudował własny dom i otworzył w nim skład materiałów żelaznych, który dzisiaj jest największym na polsce.

Brat ob. A. Lemke'go Bazyli ukończywszy szkołę wyższą został notaryuszem i prowadzi swe biuro przy ulicy Canfield nr. 515. Przez jakiś czas pracował także przy

“Niedzieli”, a obecnie jest dyrektorem filii Central Savings Banku. Ostatni z braci, Jan Lemke wyświęcony został na kapłana. Przeznaczony na wikaryusza par. św. Kazimierza, a następnie do Minton, Mich. zmarł młodo dnia 31-go maja 1892 roku.

Ob. A. Lemke ma dwie córki: Antonete i Rozalię, obydwie pozostają przy rodzicach.

Dnia 17 października 1906 r. spotkało ob. A. Lemke'go wielkie nieszczęście. Spalił się bowiem prawie doszczętnie jego wielki-skład. Przy pomocy jednak Bożej zdołał skład swój na nowo otworzyć, porobił liczne ulepszenia, tak że obecnie skład jego nie ustępuje w niczem składom znajdującym się w środku miasta. Ob. A. Lemke i w sprawach narodowych bierze czynny udział, licznemi datkami obdarowywał Seminarjum Polskie, był założycielem kilku towarzystw polskich i gazety tutejszej. Jest nawet sekretarzem spółki wydawniczej “Dziennik Polski”.

Miło mi jest skreślać historye obywateli tutejszych, a szczególnie tych, którzy prawdziwie zasłużyli na uznanie, a do tych należy i ob. Aleksander Lemke.

Marcin Kulwicki.

Pierwszy polski pogrzebowy w Detroit.

MARCIN Kulwicki urodził się w wiosce Płowyniu pod Zaborem Pruskim. Do Ameryki przybył w 1873 r. Od samego początku swego pobytu w Stanach Zjedn. należy prawie do wszystkich polskich stowarzyszeń. W r. 1878 należał do stow. przemysłowców, z pomocą którego to towarzystwa wystarał się o przystąpienie do budowy kościoła pol. w Wyandotte. Przedsiębiorstwu

swojemu oddaje się zupełnie. Także wystarał się o dyplom rządowy pozwalający mu balsamować umarłych. Obecnie przedsiębiorstwu nic nie brakuje, bo począwszy od powozów na wesela i pogrzeby, a skończywszy na trumnach i karawanach posiada on wszelkie przybory wchodzące w zakres tego przedsiębiorstwa. Zakład jego jako pierwszy, a więc najstarszy w Detroit cieszy się od lat szczególnem poparciem Polaków. Zakład mieści się pod nr. 816 St. Aubin Avenue. Telefon Ridge 181.

Mikołaj Foryś z Rodziną.

Fot. R. Cylkowski.

POMIĘDZY wielu znanymi obywatelami na zachodniej stronie miasta, przy 32 ul. jest znany i szanowany obywatel Mikołaj Foryś, nie tylko dla tego, że posiada w tej stronie największy interes, t.j. salon wraz z salą bilardową, ale z powodu niezwyklej popularności. Nie wielu jest obywateli, którzyby zdobyli takie wzięcie w pośród rodaków.

Urodzony 6 grudnia 1869 r. w miejscowości Chrzastówka, pow. i starostwo Jasło w Galicyi. Jako 18 letni młodzian przybył do Detroit i zaprzął się do ciężkiej fabrycznej pracy, jak wielu z naszych polskich biznesmanów. 26 października 1896 ożenił się z 18 letnią Anastazją z Morawskich. Nabył lotę od Hide Mayer i zbudował najpierw dom drewniany, który w r. 1903 przeprowadził na drugą własną lotę, a na pierwszej zbudował okazały budynek murowany, który w 1906 znów powiększył przez dobudowanie skrzydła do dawnego, tak że dziś jest najokazalszy na tej ulicy. W budynku na parterze wzorowo i bogato urządzonej salon i dwie duże sale do bilardów, a na piętrze mieszkanie prywatne, drugi dom pod nr. 93 wvdzierzawia.

Dzieci ob. M. Foryś: Marta, ur. 13 maja 1897, Antoni ur. 7 stycz. 1899, Wanda ur. 1 listopada 1900, Franciszka ur. 20 stycznia 1904 i Franciszek urodzony 5 czerwca 1906 roku.

Jak każdy tak i ob. M. Foryś zaczynać musiał od małego. Były trudności, ale skrzętną i pocziwą pracą wraz z żoną zwalczyli trudne początki i doszli do pięknego majątku, a ich uprzejme zachowanie się zapewnia im dobry byt. Ob. Foryś należy do bractwa św. Franciszka w par. św. Franciszka i do Stowarzyszenia pod opieką św. Trójcy.

STANISŁAW RUDNIK.

Fot. R. Cytkowski.

Jeden z poważnych obywateli na zachodniej stronie miasta, jest obywatel Stanisław Rudnik. Rodzice ob. S. Rudnika p. Franciszek i Anna z Zebrowskich, przybyli z Marienfeld, okręgu Marienwerde, [Zach. Prusy.] z dziećmi, a to Stanisławem, Anną i Maryanną do Detroit. St. jako sześć letni chłopczyk uczęszczał do szkoły w parafii św. Kazimierza. Po ukończeniu szkoły zaprzął się do ciężkiej pracy w wyrobach cegły, gdzie przez 5 lat pracował, następnie w fabryce narzędzi rzemieślniczych. Ożeniony z Józefą z Miętkiewiczów 1898 roku [zmarła w maju 1904 r.] pozostało 4ro dzieci Teresa, Rozalia, Maryanna i Jan. Ob. St. Rudnik prowadzi pierwszorzędny Salon przy ulicy Wesson No. 578. Matka zajmuje się opieką małych dzieci.

Obywatel Stanisław Rudnik należy do tych, którzy cicho i skromnie dom swój prowadzą. Jako dobry Polak należy do Zw. Nar. Pol. grupy 203 Mikołaja Kopernika i do Tow. Strzelców św. Piotra.

Rodzina ob. St. Rudnika: Franciszek i Anna rodzice; Franciszka, Anna i Maryanna są zamężne Leokadia Wiktorya Apolonja Weronika i Joanna siostry i Alojzy brat. Prawdziwie z przyjemnością notując się zyciorys ludzi uczciwych, a takimi jest Rodzina ob. St. Rudnika.

Józef P. Skrzycki.

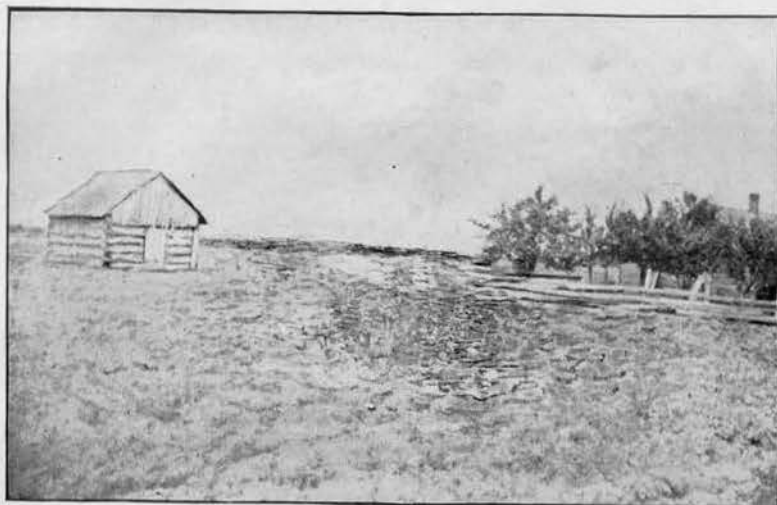
PRZYKŁADEM dobrego przemysłowca jest obywatel Józef Skrzycki. Umiejętną pracą i dobrym obchodzeniem się ze swymi odbiorcami, a szczególnie dobrocią swoich wyrobów zjednał sobie wielkie wzięcie, tak że obecnie jego skład rzeźniczy należy do pierwszych na Polsce.

Obywatel J. Skrzycki urodził się dnia 8 stycznia 1880 roku w Port Austin, Mich. Jako jedynasto letni chłopczyk przy był z ojcem Janem i matką Maryą, oraz ze swymi braćmi i siostrami do Detroit. Tutaj uczęszczał do szkół, a następnie pracował w wielkich składach rzeźniczych ucząc się rzeźnictwa.

W roku 1905 otworzył na siebie interes w własnym domu pod nr. 877 Riopelle ul. Dnia 27 maja 1903 r. ożenił się z Teresą z domu Myszkier. Przy pomocy żony swojej zdołał interes swój należycie rozwinąć, tak że obecnie cieszy się wielkim powodzeniem. Bo też wyroby masarskie ob. Skrzyckiego nie ustępują w niczem wyrobom starokrajским, a gdy przy tem doda się, że obsługa jest grzeczna i szybka, nie będzie się widziało nikomu dziwnem w jaki sposób zjednał sobie tylu odbiorców.

Państwo Skrzyccy dochowali się dwóch córeczek, a mianowicie Bronisławy i Józefy. Ob. Skrzycki należy także do bractwa św. Wincentego w parafii św. Wojciecha.

Rycina powyższa przedstawia dom rodzinny ob. Skrzyckich w Port Austin, Mich.

William T. Skrzycki

948 CHENE ULICA.

WŁAŚCICIEL piekarni zaopatrzonej w wyborowe pieczywa, jako to: różne gatunki chleba, bułki, ciasta i tp. Obok składu z pieczywem jest cukiernia zaopatrzona w rozmaite chłodzące napoje i lody śmietankowe (Ice Cream).

Poleca się Szan. Publiczności jako specjalista w dostarczaniu hurtownych zamówień na wesela, chrzciny i inne zabawy.

Ob. W. T. Skrzycki urodził się 1884 r. w Port Austin, Mich. Uczył się piekarstwa w mieście Detroit, praktykując przez sześć lat po pierwszorzędnym piekarniach i cukierniach, a cztery lata prowadzi interes z powodzeniem na swoją rękę, przeto potrafi zadowolić najwybredniejszych smakoszy pieczywa i łakoci.

Wszystkie pieczywa zawsze świeże i czysto i dobrze wypiekane.

Tel. Ridge 635. **Nar. Chene i Hancock Av.**

Rodzina Jana i Marynny Skrzyckich:

Paulina, Franciszek, Józef, Wiktorya, Walenty, Stanisław, Cecylia, Ludwik, Leokadya, Bolesław i Aniela.

Stefan S. Skrzycki.

JEDNYM z najstarszych osadników polskich w Detroit jest obywatel Stefan S. Skrzycki, który utrzymuje pierwszorzędny salon polski przy ulicy Riopelle, numer 865.

Ob. Stefan Skrzycki urodzony w Wągrowcu, Wiel.

Ks. Pozn. W r. 1875 przybył do Ameryki z ojcem Franciszkiem i braćmi Janem i Józefem, osiedlając się w Bay City, Mich., a w r. 1880 przybyli do Detroit. Po ukończeniu szkół parafialnych, synowie zaprzęgli się do pracy. Jan posiada własną piekarnię przy ulicy Warren i Dubois, Józef oddał się do policyi, gdzie chlubnie się wywiązuje, jest bowiem sierżantem, a Stefan S. objął salon i takowy obecnie utrzymuje.

Pracą swą dorobili się wszyscy trzej bracia pięknych majątków, lecz o ile starali się o zapewnienie bytu, a nawet w dwójnasób o tyle starali się by zaprowadzić stowarzyszenia i bractwa kościelne, by pomódz w komitetach budowy kościołów polskich, w czasie kiedy nie było tak jak dziś dużej liczby Polaków. Nic też dziwnego, że obywatel Stefan S. Skrzycki był prezesem Stowarzyszenia Polsko Rzymsko Katolickiego pod opieką św. Trójcy.

Z organizacyi polskich ob. Skrzycki należy do wielu towarzystw i bractw, oprócz tego bierze czynny udział w ob radach życia narodowego, tak i w życiu handlowym. Zna swój zawód ugrzeczniomy i nader uszlachetniony, to też ob. St. S. Skrzycki zjednał sobie dobrą opinię u rodaków, którzy go wysoko cenią i szanują. Z tak dzielnych obywateli może się szczyć osada Polska.

STANISŁAW J. JÓZEFIAK

STANISŁAW J. Józefiak urodził się w powiecie Pleszewskim. Przybył przed 33 laty do Detroit, gdzie swoją pracą, sumiennością i rzetelnością dopiął pięknego stanowiska na poczcie jako urzędnik.

Po osiemnastu latach ciężkiej pracy, ob. Stanisław Józefiak opuścił swe urzędowe stanowisko, aby otworzyć biuro notaryalne połączone z agencją sprzedaży domów i lotów, wysłką pieniężną oraz sprzedażą kart okrętowych, który mieści się pod numerem 407 Canfield Avenue, East.

Znając ob. Stan. Józefiaka, jako zacnego szanowanego rodaka, jestem mocno przekonany, że biuro jego w jaknajkrótszym czasie nabierze szerokiego rozgłosu i pozyska jaknajliczniejsze poparcie przez tutejszych rodaków, na które zasługuje. Wszyscy którzy mieli czas poznać jego dobre strony jako urzędnika i jako swego serdecznego brata, nie tylko zaufają w nim, ale nawet zechcą korzystać z jego zdolnych i zawsze chętnych usług.

Wojciech Madaj.

WOJCIECH Madajurodził się 7 kwietnia r. 1864 we wsi Srebrnych Górkach, pow. Wągrowieckim, Wiel. Ks. Pozn. Mając lat siedem utracił rodziców, którzy zmarli w jednym tygodniu. Odtąd nastąpiły najtrudniejsze dni życia Wojciecha pomiędzy obcymi. Kraj ojczysty opuścił mając lat 18. Tu w Ameryce spędził pierwsze lata w Pensylwanii, pracując w ko palniach węgla. Później wyjechał do Chicago, trudniąc się tam różne mi agenturami. Do Detroit przybył 20 lat temu i rozpoczął agenturę sprzedaży realności miejskiej. W ostatnich latach szczęście mu sprzyjało, to też ob. W. Madaj powiększył swój interes, który

wyrósł do poważnego interesu notaryalnego, agentury ubezpieczenia od ognia, wypożyczania pieniędzy i t. d. Wstąpił do największej w mieście organizacji Izby Handlowej (Board of Commerce), oraz do organizacji Przedsiębiorców sprzedaży Realności, (czyli Real Estate Board), nie przestając być członkiem różnych towarzystw narodowych, jak: Śpiewu, Budowy Domu Polskiego itd., itd.

W r. 1907, kiedy był Jarmark Polski, którego dochód był przeznaczony na budowę Domu Polskiego, ob. W. Madaj podarował lotę na dochód tejże budowy. Jest to dowód jego życzliwości dla dobra ogółu.

W r. 1901 odbył dwumiesięczną podróż na wyspie Kubie. W roku zeszłym pojechał do stanu Washington, odwiedzić siostrę, którą przez 18 lat nie widział, spędzając czas przeważnie w Seattle. W roku bieżącym znowu zwiedził daleki zachód, a w stanie Washington odbywał polowania. Po podróży w stanie Wash. zapuścił się w dziewicze lasy w Brytyjskiej Kolumbii, gdzie blisko granicy Alaski zakupił trzy mile kwadratowe lasu, w którym znajdują się drzewa do 14 stóp grubości średnicy, a do 300 stóp wysokości. 50 milionów stóp drzewa budulcowego, stojącego nad wodą, jest dziś własnością przedsiębiorczego rodaka.

Ob. Wojciech Madaj ożenił się przed sześciu laty z amerykańką, ma dwoje dzieci, które mówią doskonale po polsku, a pomimo, że matka jest amerykanką, wychowywane są na zasadach czysto polskich. Mieszka we własnym domu z rodziną pod nr. 781 St. Aubin ulicy, gdzie też prowadzi interes sprzedaży realności miejskiej, ubezpieczenia od ognia, notaryalny i t. p.

ANTONI GŁÓWCZEWSKI

Skład Bławatny i Galanteryjny

893 Russell ulica.

Telefon Ridge 988-J.

JEDNYM z najpoważniejszych, najlepiej znanych i cieszącym się największym uznaniem za swe zasługi obywatelom polskim w Detroit jest Antoni Głowczewski. Jest on jednym z pionierów pracy dla dobra społeczeństwa polskiego. Gdzie wglądnąć w księgi historii towarzystw polskich, tam znajdujemy imię ob. Głowczewskiego. W tow. gim. Sokół od r. 1893 jest druhem. Znajdujemy imię to w grupach Związkowych, gdzie założycielem był i członkiem, obdarzony urzędami. Nadto imię to dało większej sławy i uznania w komitecie budowy Domu Polskiego. Starzał się przysporzyć datkami podczas jarmarku, a nadto sam ofiarował wiele cennych przedmiotów.

Ob. A. Głowczewski jest jednym z zdolnych fachowców i posiada jeden z największych składów na Polskę z towarami bławatnymi, galanteryą, dywanami i t. p.

Jan Apostolski z Rodziną.

Fotografował Sowiński.

DO SZEREGU poważnych obywateli należy obywatel Jan Apostolski urodzony d. 8 lutego 1872 r. w miejscowości Oroszeni na Bukowinie w Austrii. Jako młodzian po ukończeniu szkoły mijeowej oddał się zawodowi stolarskiemu. Terminował i uzyskał świadectwo nauki w Czerniowcach i jako czeladnik pracował w Czerniowcach i Lwowie. Ożeniony d. 3 maja 1895 z Józefą z domu Waszkiewicz, pracował również w największych fabrykach meblowych w Bukacinie. W roku 1900 przybył z żoną i małą córeczką Stefanią do Detroit, tu się na stałe osiedlił. Na był na własność dom pod nr. 1291 St. Aubin ulicy, takowy rozbudował i powiększył, a front przeznaczył na sklep, w którym otworzył skład i handel przyborów szkolnych, oraz książek, a przytem osobny pokój na Ice Cream (Lody), rodzaj cukierni, gdzie przeważnie dobra małżonka prowadzi ten interes; ob. Jan Apostolski zaś pracuje w fabryce meblowej Vinton & Co. Znając swój fach ma też i dobrze płatną pracę. Interes prowadzony wprawną ręką i umiejętnem obchodzeniem się zjednywa coraz to więcej kosterów.

Ob. Jan Apostolski też należy do grupy Zw. N. Pol. 155 Tow. Fredro gdzie chlubnie przez dwa lata pełnił czynności sekretarza. Postępowanie tej rodziny zjednało sobie to, że pp. Apostolscy są poważani wśród rodaków i jest pewna nadzieja, że w krótkie interes swój powiększyć muszą.

J. M. PODLEWSKI

Sekretarz Gminy Zw. N. P.

URODZONY d. 12 października 1881 r. w miejscowości Osiek pow. Rypiński, gub. Płocka. Jako młodzieniec starał się o wykształcenie, gdyż wiedział o tem że tylko nauka, a przy tem takt i rozsądne prowadzenie się da zapewnienie dobrej sławy i sposobu do prowadzenia interesu, otóż od lat się w Buffalo, N. Y. na uniwersytecie Farmacyi, gdzie z chlubą otrzymał świadectwa. Mając głębszą wiedzę nauki zmienił zawód i oddał się na prawa, które właśnie w r. 1907 kończy, prócz nauki jaką musi zdobywać, aby był celującym w uniwersytecie, zajmuje się agenturą i notaryalem, oraz sprzedaje domy i loty i zabezpiecza od ognia.

Jest sekretarzem Gminy Zw. w miejsc. p. Turka, który wyjechał na stałe do Baltimore.

Kazimierz Kroll

Posiada wielki skład obrazów, ram, książek, szkaplerzy, różańców, świec, figurów św., pasyjek, oraz wszelkich przyborów religijnych. Ceny przystępne.

529 CANFIELD AVE.

Naprzeciw kościoła św. Wojciecha.

Antoni Konus

właściciel
nowej sali "Lincoln"

obok której utrzymuje

Pierwszorządny Salon

Ma na składzie wyborne wina wódki
i najlepszego wyrobu cygara.

Narożnik Chene i Ferry Avenue.

Walenty A. Klepaczyk.

JEDNYM z obywateli zażywających szacunku i poważania wśród swoich rodaków jest niezaprzeczenie obywatel W. A. Klepaczyk. Należy on dzisiaj do najważniejszych obywateli w Detroit i jest obszernie znany tak pomiędzy swoimi, jak obcymi. Mir ten, jakim się cieszy, wyrobił sobie uprzajem obcowaniem z ludźmi, z którymi ma wiele łączności.

Urodził się 28 stycznia 1868 r. w miejscowości Rościno, Wiel. Ks. Poznańskim. Przybył z rodzicami do Detroit w 1873 r. Szkoły początkowe pobierał w par. św. Wojciecha, następnie, posiadając zamiłowanie do handlu, udał się do największych składów w mieście, gdzie pracował aby kiedyś sam otworzył interes, mając wszechstronną wiedzę i praktykę w prowadzeniu interesu łokciowego.

Ożeniony z Heleną z domu Majchrzak rozpoczął na własną rękę jeden z największych interesów łokciowych w własnym domu pod nr. 863 Rivard ulica, róg Willis. Interes swój prowadzi z znajomością rzeczy. Sprowadza najlepsze i najmodniejsze towary, które sprzedaje po najprzystępniejszych cenach. Imię ob. Klepaczyka znane jest wśród pol-przemysłowców. Dzieci, jakimi są Stanisława i Alojzy nie zawodnie wejdą w ślady swych zacnych rodziców, co będzie chlubą dla osady Polskiej w Detroit.

JÓZEF RADKE.

Ob Józef Radke należy do młodych biznesmanów gdyż ledwo rok minął, jak założył swój skład towarów żelaznych, przy ul 31 nar Buchanan No.204 206. jednak pracą swą i oszczędnością dużo też zdziałał. ob Józef Radke ur. 27 lutego 1877 r. w miejscowości Kopaszyn, pow. Wągrowiecki. (prusy] Rodzice, Teodor i Maryanna przybyli do Ameryki z dwoma synami. Stanisławem i Józefem. w r. 1878. zamieszkali w Manistee Mich. gdzie ob Józef Radke pobierał szkoły. najpierw parafialne przy kościele św Józefa a następnie uczęszczał na kursa Business Coledge. i chociaż utracił Ojca. [który zmarł 24 czerwca 1894 r.] sam się prowadził pracował ciężko fizycznie zarabiał i pomagał Matce, wieczorami zaś się uczył. i owocem nauki było to. że był zdolnym objąć posadę oficyna [Book kiper. i taką posadę objął przy kolei w Toledo O. gdzie też ożenił się 10 września 1901 r. z Magdaleną z domu Kujawa, a w r. 1906 przybył do Detroit gdzie założył interes który z powodzeniem prowadzi.

Rodzina ob Józefa Radke.; Maryanna matka. Stanisław i Franciszek, bracia.; Edwin Klemens i Leon; synowie.

DOM POLSKI.

Sprawą Domu Polskiego w Detroit interesują się obywatele już od kilkunastu lat, szczególnie Gmina Z N. Polskiego zajmowała się nią gorąco.

Ostatecznie na zebraniu w miesiącu czerwcu 1906 r. uchwalono zwołać posiedzenie ogólne i zaprosić na nie wszystkich Polaków zamieszkałych w Detroit, celem naradzenia się nad budową Domu.

Zebranie to odbyło się w sali harmonii, w niedzielę 1go lipca 1906 r. Na prezesa zebrania w liczbie około 200, powołali ob. Piotra Leszczyńskiego.

Po różnych gorących przemowach wybrano kom. składający się z 9 ciu, obywateli, aby obmyślił sposoby i środki mające prowadzić najskuteczniej do zamierzonego celu. W skład komitetu weszli ob. Piotr Leszczyński, August Cyrowski, Michał Lesiński, Józef Nowakowski, Antoni Sikora, Prof. Andr. Piwowarski, Wincenty Smółczyński, Benedykt Krotkiewicz, Antoni Głowczewski.

Komitet ten po kilku posiedzeniach postanowił powiększyć się, i zwołał w tym celu nowe zebranie obywateli, na którem przyłączyli się dobrowolnie do komitetu [nazwiska są ich po niżej.] Komitet ten wziął na siebie obowiązek obejść wszystkie domy, zamieszkałe przez Polaków i zachęcić tychże do zakupienia akcji Domu Polskiego. Akcje są po 10\$. jednej osobie nie wolno kupić więcej niż 50 akcji, aby razem kilka osób nie nabyło większej ilości akcji i rządziło się samowładnie.

Komitet pracował energicznie co tydzień urządzał zebrania. Prezesem jego był ob. Piotr Leszczyński, sekretarzem adwokat August Cyrowski.

Gdy zebrano podpisów na \$ 35,000, a w kasie było gotówki \$ 5000, zainkorporowano w miesiącu marcu 1907 r.

spółkę jak, „Dom Polski Association. poczem przystąpiono do wyboru dyrektorów. Wybory odbyły się w sali Polo-

nia przy nar, ulic Hasting i Willis. w skład dyrekcyi wchodzi następujący obywatele- Beger Jan, Chronowski Stanisław, Cyrowski August, Głowczewski Antoni, Lesiński Michał Leszczyński Piotr. Pasternacki Bolesław, Piątkowski Rom, Stypiński Ignacy, Tuchocki Józef i Żółtowski Tomasz.

Pierwszym staraniem dyrektorów była strona formalna spółki, a więc ułożenie ksiązek, wygotowanie certyfikatów, "pieczęci." i t d oraz dalsza agitacya za pozyskaniem akcyonaryuszów i ściąganiem pieniędzy od akcyonaryuszów.

Na tej czynności zeszło dyrekcyi całe lato 1907 r. głównym zadaniem poza werbowaniem akcyonaryusza ściąganiem pieniędzy jest wyszukanie odpowiedniego, miejsca pod Dom. Dyrekcyja natrafiła przytem na różne trudności i dla tego dotąd na zaknpno gruntu jeszcze się nie zdecydowano

Dom ma być zbudowany za \$50, 000.

INKORPORATORZY DOMU POLSKIEGO.

Leszczyński P. Cyrowski A. Lesiński M. Pasternacki B. Kwiatkowski Fr. Piwowarski And. Krotkiewicz Ben. Sikora Ant. Głowczewski Ant. Smolczyński Wincenty. Nowakowski Józ. Wesołowski Lhon. Lesiński Jan. Freda Teof. Madaj Woj. Gardulski Józef. Markowski Wł. Pesta R. Piotrowski Fr. Cichy Andrzej, Kossakowski Julian. Janowski Antoni. Piątkowski Romuald. Dworkowski Zdzisł. Różycki Stan. Nowakowski St. Mieczkowski Jan. Kowalczyk Jan. Kamowski Fr. Jurczyk Józ. Kośmicki St. Wedda Józ. Pasieczny Ignacy. Welzand Jan. Curlenis M. Powierski Fr Tomaszewski Mary. Pasternacki Kar. Balicki Fr. Fijałkowski Antoni. Kronk Jakób. Jurkiewicz Vik. Glinowiecki Er. Nowakowski Konst. Kosciński Leop. Nowc Ant. Grocholski S. Klimek Fer. Kluczyński Mich. Szornak August. Lachajewski St. Grześkowiak St.

NOWA GRUPA ŻEŃSKA, Zw. Nar. Polskiego.

Nowo założona Grupa Żeńska:, Tow, Księżniczki Wandy, pod opieką św. Anny. Założona dnia 2 października, 1907 r. założycielkami były, Zofia Smolczyńska i Walentyna Baranowska. Obecny zarząd Zofia Smolczyńska 512 Canfield E, Prezeska. Maryanna Kołodziej-ska, vice-prezeska. Helena Dziaatkiewiczowa, sekretarka prot. Walentyna Baranowika sekr, fin. Maryanna Dziaatkiewiczowa kassyerka. Anna Ignaszkowa i panna Franciszka Złoczewska, opiek. kasy., lekarz tow Zygmunt Kadłubowski. posiedzenia w domu p Baranowskiej 653 Forest ave. członkiń 16.

American Electric Co. (Inc'd)

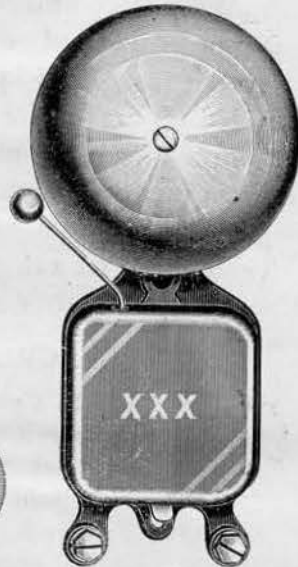
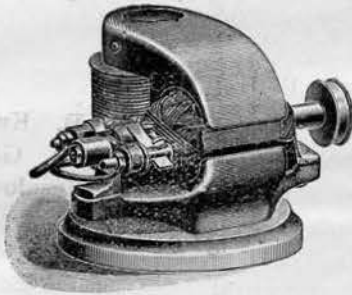
BOLESŁAW E. POLCZYŃSKI, sekr. i kas.

48 Woodward Avenue

✻ Obydwa Telefony Main 5415. ✻

Zakładamy druty elektrycznego światła, ustawiamy motory i dzwonki; jednym słowem wykonujemy wszystko wchodzące w zakres elektryczny po cenach najprzystępniejszych.

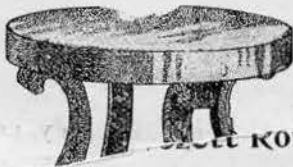
Nasz skład jest zaopatrzony w wszelkie PRZYBORY ELEKTRYCZNE

UWAGA! Ob. B. E. Polczyński jest pierwszy i jedyny z Polaków w tym interesie, a dowodem jego zdolności świadczą różne wielkie podjęcia, między którymi jest zaprowadzenie światła elektrycznego w niemal wszystkich kościołach polskich.

A. POSSELIUS & CO. Ltd.

Fabryka oraz wielki skład

MERII

Magyar Templom.

Az iskola mely az Adrian, Mice, Szt. Domokos rendi apácák vezetése alatt áll a következő 1907 év, Januar havában nyílt meg.

Hitközség Egyleti élete fényesen nyilvánul a következő testületek alakulása és virágzó működése által.

Első sorban nevezendő a Szt. József Róm. és Gör. Katolikus bs. és haloteltakarító Egylet lovagosztálya.

A Delray-i Michigan Magyarok Története.

(Historya Osady Węgierskiej zamiesz-
kalej w Delray—18-nasta Warda.)

DELRAY város Michigan állam délkeleti szélén, Erie tó, partján fekszik Detroit város mellett. Lakosainak száma tiz-tizenkét ezer, kik nagyobb részben gyárakban nyerneik foglalkozást.

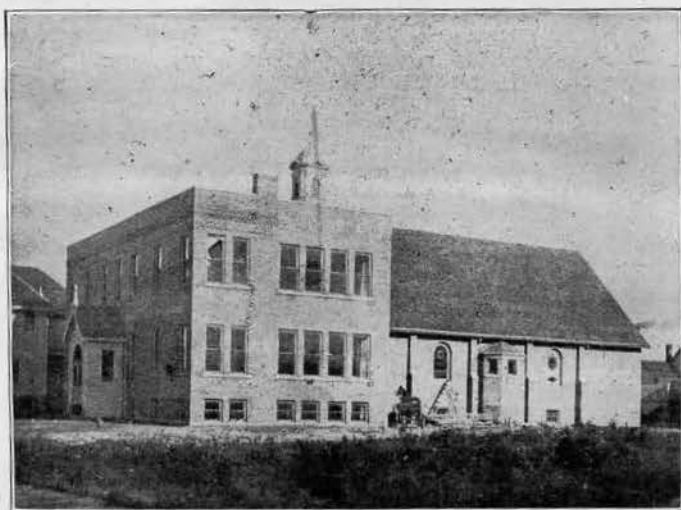
Az 1896-ik évben, még alig találtatott vagy 30 Rom. Kath. és ugy 4 vagy 5 ev. ref magyar család 20-25 lélekkel.

A SZENT KERESZT FELMAGASZTALASÁRÓL NEVEZET Rom. kath. magyar hitközség szervezése az 1905 évben.

Junius hó első vasárnapján lett hivatalosan megkezdve. A Delray környéken lakó magyarok száma az utolsó 5 éven át rohamosan szaporodott és így az egyházi szervezkedés nem sokára szükség kérdése lett. E nemes ügy életre hozásának nagy munkájában dicsérendő részt vett a Szent József Egylet, kiknek alapító tagjai voltak azon első keresztény magyarok, kik a vallásosság és erényesség magasatos eszméjének érvényesítésére első sorban szervezkedtek.

Ezen úttörökhöz csatlakozott a helybeli egyházmegyei hatóság felhívására a katolikus magyarság java és a gyűjtés munkája megkezdődött. A lelkes nép adományai és egyes gyárak segítségei létre hozták a telep megvásárolására szükséges összeget. A különböző e célra ajánlott helyiségek közül a jelenlegi South west és Yele str. sarkán fekvő 8 lottos 240x147 láb nagyságu telket vette meg a hitközég.

A rendes hitléleti működés az 1906 év első Vasárnapján, kezdődött a mely nap a Solvey Guild Hallban a Méltóságos Pöspök Ur, az új hitközség lelki pásztorral Fötisztelendő Klenner Hubert személyében kinevezte, és hivatalába beiktatta. A templom iskola és plébániai épületek tervrajzai Harry J. Rill, mérnök ur által készitettek, ki az épitkezést egyszersmind személyesen vezette is. A hitközség a templom felepitéséhez az 1906 év, második Husvét napján kezdett. Az alapkő letétel fényes és lelkes megünneplése Junius 17én törtent, Templom szentelésünk meg, October 24én volt. Mind a ket alkalomnál jelen volt a Méltóságos Püspök Ur és mig egy részt dicsérte a már eddig mutatott buzgoságot és a katholikus magyarságot további kitartásra intette.

SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSAROL.

Nevezett Róm. Kath. Magyar Templom.

Az iskola mely az Adrian, Mice, Szt. Domokos rendi apácák vezetése alatt áll a következő 1907év, Januar havában nyilt meg.

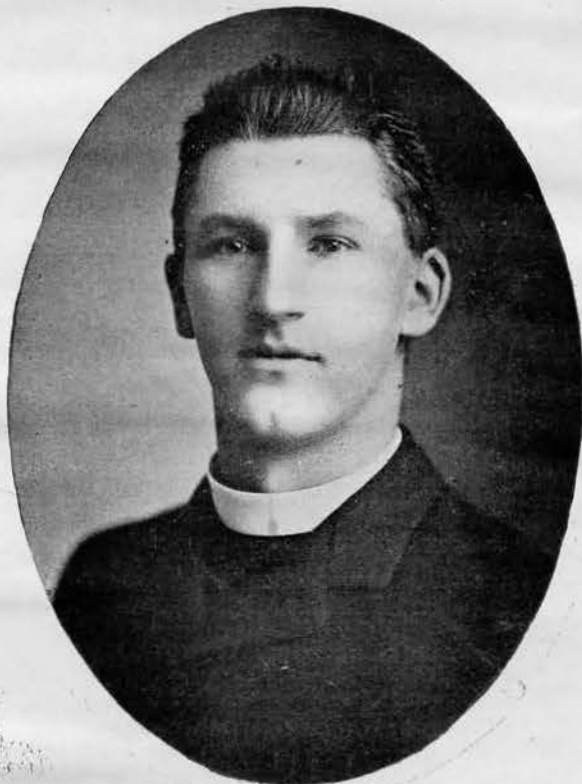
Hitközség Egyleti élete fényesen nyilvánul a következő testületek alakulása és virágzó működése által.

Első sorban nevezendő a Szt József Róm. és Gör. Katolikus bsz. és haloteltakarító Egylet lovagosztályal.

alakult; 1902 március 16án, Lovag osztály 1906, aug.20 a Disz elnök; Klenner Hubert plébános, elnök; Hauk László alelnök; Masli János jegyző; Oszko Gyula pénzt.; titkár; Eorintos Cábör pénztárnak.; Pál György, lev. titkár, Zaleczky Gábor, A lovagostaly. fő paroncsnoka; Keszey Jozsef, gyűléseit tartja minden hó 1-ső vasárnapján a kath iskola nagytermében.

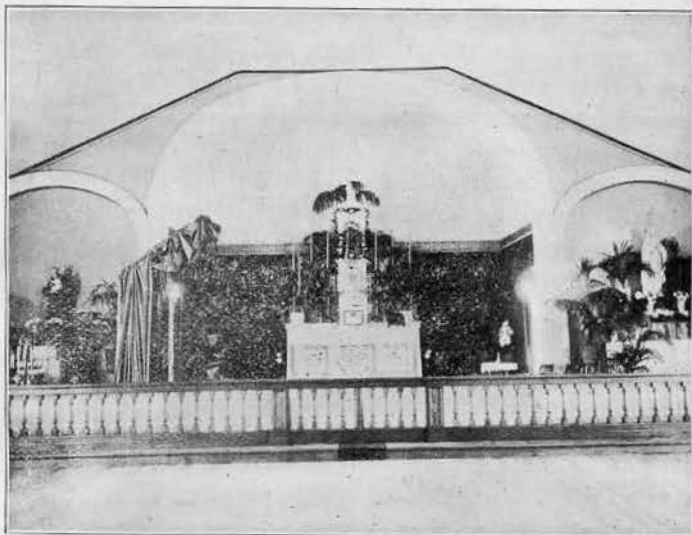
Továbba a West Detroit, Mih I Szent Jstván Királyrol elnevezett R.K. Betegs. és Halotteltakarító Egylet, alakult 1907 Julius 14-én.

Diszelnök i f t dő Klenner Hubert Elnök; Pállfy Jstván al elnök; Kovács Lajos jegyző; Szöllösi József pénztárnok;

KLENNER, HUBERT F., Rom. Káth. Plebános.

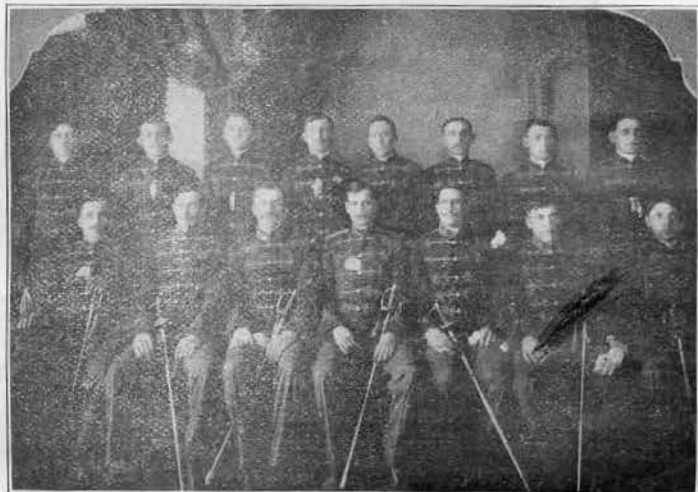
Szöllösi Kálmán titkár; Gálos Lajos lev titkár; Oszko Gyula Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnapja; a r. k. i sko la termében. Azutan a Sz. Anna Női R, és Kát. beteg-segélyző és Halotteltakerítő Egylet. alakult 1903 Elnökné özv. Weizer Andrasné. Ezek mellett nevezendők a temp-lomi társulatok; a Női Oltar Egylet; a Szent Imre ifjusá gi Egylet, a Szűz Mária hajadon leány, és a Maria Gyer-mekei nevü egyletek.

A Rom. Káth. templombelseje.

DELRAY KOSSUTH LAJOS Magyar. Férfi és női B. S. és T. Egylet. Alakult. 1902. okt. 20., alakító tagok a következők. Keszey János. Péter József. Saghy Egyed. Nagy Lukács. Szalay János. Szalay József. Borsodi Géza. Holományi János. Smirnyák József. Juhász János. Bolla János. Prokop testvérek. Jelenleg számlál a női osztállyal együtt, 230 tagot (lelesei tisztségviselői. ; Elnök.; Keszey János al-elnök, Pécsi József. titkár Gebrovics István. Jegyző Szalay Dező. pénztárnok Holományi János. lev. titkár Prokop József. Gyűlést tartja Keszey János féle teremben. 2210 Jefferson utcán 18. wardban.

A zászlóit 1906-ik évben szentelte fel, a Rom. Káth. Templomhá., Klenner Hubert plébános ur.

Szent József Egylet Lovagosztálya.

VEGYES EGYLET

Delray. Mich. Magyar Ifjúsági Egylet

Alakült 1901 február 24-én. Alapító tagok névsora.

Szaniszlo Mihaly, Szaniszlo András, Smilnyák Jozsef, Szaniszlo István, Tamás Pál, Vaizer András, Horváth János, Gergely János, Pongrácz Mihály, Balás János, Balás Sándor, Zalezky András, Sztrik János. Módosított 1904 május 29, Smilnyák Jozsef, Szaniszlo Mihaly, Szaniszlo István, Buját Mihály, Biki Jozsef, Tamás Pál, Varga Jozsef, Szücs Vince és Toth Gábor által 1907. Tisztviselők: Szaniszlo Mihaly elnök, Szuheta Jozsef alelnök, Pozsgay Miklós jegyző, Süle János pénztárnok, Bércs István titkár, Kis Jozsef, Bede Karoly és Varga Dániel számvizsgálók, Báki Miklós, Varga Andras, Reisü Laszlo, ellenőrző bizottságok. Tagok 104. Gyűlését tartja minden hónap utolsó vasárnapján Készeynél, beteglágató bizottság minden havigyűlésen választatik.

Tegze Laszlo Ref. lelkész.

A TOLEDO-I KALVIN JANOS Ref, és Betegséggyógyító egylet, a delray-i fajok osztály alakült 1900 jan 14 alapító Péter József, Pecsénye Imre, Rakoi Lajos, Jakcsi Ferenc, Sülle Daniel, Taryani Bertalan, Besterczey Daniel az 1907-be tisztviselők. Szaniszlo Mihaly elnök, Tamas Andras alelnök, Pagány Lajos jegyző, Pozsgay Miklós pénztárnok, Pogany Gyula titkár, Ribár János, Ribar Lajos Pastor Lajos számvizsgálók. Tagok 65, gyűléset tartja minden hónap első vasárnap az református iskolában,

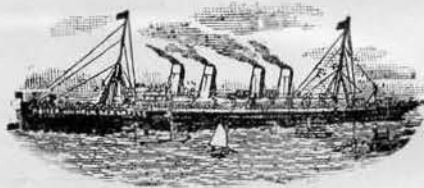
KESZEI JÁNOS.
 Születet, Magyar országba,
 Vas; megy, Vár-Keszö köz
 ségbin, 1902 aug. 12. érke-
 zet Detroit-ba, munkát vá-
 lalt, Hamond Standich &
 Co- nál, a nagy vágóhidon
 ott dolgozott; 13. hónapig
 ozután pedig Butcher scho-
 pot nyitott, Wyandottba M
 ott volt két és fél évig, És
 és mét Delrabá, özleteske-
 dik, a magyarsagnak. leles
 vezetője minden féle magy-
 aa ügyekben elnöke a Kö-
 ssuth Lajos M. B. S. és
 T. Egyletnek harmadik é-
 vét becsületel tölte.

Lakik Jefferszon 2210 ut.

JUHÁSZ JÁNOS

Első magyar Pénzküldő és
Hajójegy árusító irodaja.

71 West End Ave.,
DETROIT, MICH.

BÁBÁS JÓZSEF

Egyedüli első magyar fényképész

DELRAY-DETROITBA

— Régi szám —

2077 RIVER STR.

— Új szám —

2195 JEFFERSON AVE., W.

Przewodnik Adresowy

FIRM POLSKICH

W DETROIT, MICH.

Adwokaci (Lawyers).

Balicki, Fran. 850 Russell.
Cyrowski Aug. 895 Russell
Garczyński Max. 1308 Michigan
Kościński Leopold 881 Russell.
Misterski Eug. 821 Hammond
Bldg.

Agenci Realności i Ubezpieczeń
..ognia (Real Estate and Fire
Insurance Agencies).

Domzalski M. 957 St. Aubin.
Józefiak Stan. 407 Canfield E.
Madaj Woj. 781 St. Aubin.
Major Władysław, 716 Russell.

Rautenberg, M. E. 1210
Junction Ave. i 831 St. Au-
bin Ave.

Sikora Ant. 807 St. Aubin.
Stefanowski Bracia, 776 Riopelle.
Wiśniewski Klem. 546 Hancock.

M. Domzalski,

957 St. Aubin Ave.

POLACA SWE

Biuro Notaryalne

I Agenturę najpewniejszych
Kompanii Asekuracyjnych:

Egzaminuje abstrakty, wypoży-
cza pieniądze wyrabia hipoteki,
pełnomocnictwa i wszelkie doku-
menty prawne, wchodzące w za-
kres notaryusza.

TELEFON RIDGE 384.

Biuro otwarte w każdy wiecz.

Władysław Maior

Sekretarz sędziego pokojo-
wego Lemke'go oraz

**NOTARYUSZ
PUBLICZNY**

Agent Asekuracji od ognia.

716 RUSSELL ULICA.

Akuszerki (Midwives).

Ciszewska Marya, 490 Willis.
Lesińska, An. 1049 Dubois.
Łukaszek, An. 905 Rivard.
Łukaszek Marya, 837 Russell.
Malkowska L. i Boes al.
Partykowska Mar. 223 — 34-ta.
Piotrowicz Em. 988 St. Aubin.
Watnowska Ida 831 Rivard.

Apteki (Drug Stores).

Lachajewski Stan. 866 St. Aubin.
Pasternacki Kaz. 254 Canfield.

Cukierki (Candies stores.)

Apostolski Jan, 1291 St. Aubin.
Barański, Fran. 952 St. Aubin.
Bednarek, Jan. 680 23cia ul.
Brazowski, Ant. 790 St. Aubin.
Dunajska Ter. 715 23cia ul.
Dysarz Kat. 1369 St. Aubin.
Freda Lucya, 973 St. Aubin.
Gajewski, Mar. 1271 Dubois.
Jaroszewski, Jan. 688 Kirby.
Jordan Ernest, 709 Hastings.
Jurkiewicz Wik. 531 Canfield.
Dobrzelewski Robert, 155 35 ul.
Konieczka, Stan. 399 Canfield.
Koss Jan, 745 St. Aubin.
Lewandowski, Jan. 1222 Chene.

Makowski Fr. 240 Canfield.
Mańska, Marya 638 Russell.
Michalak Jan. 756 Hastings.
Piotrowski, Ant. 447 Canfield.
Sikorski, Leonard. 675 Medbury.
Wróblewski, Piotr. 714 Dubois.

Cygary i tytonie (hurtownie). Cigars and Tobacco Wholesale.

Wolff Ignacy, 392-398 Grandy.
Wolff Jakób, 778 Dubois.
Juszkowski, Michał, Canfield.

Fabryki Cygarów (Cigar Mnfs.)

Braciszewski, Marcin. 423 Willis
Feldman Russell i Illinois.
Jasionowski, Tad. 894 Chene.
Kosecki, Jan. 1474 St. Aubin.
Lewandowski, Stan. 478 St. Jo-
seph.
Makierski Jan, 267 Canfield.
Strzyżewski, J. T. 820 Canfield.
Szlachta, Stef. 633 Ferry.

Dachów Pokrywacze (Roofers.)

Pawłowski i Bracia. 817 Riopelle.
Żółtowski, Leon. 86 Livingstone.

Dentyści. (Dentists.)

Łazowski, Stan. 901 Russell.

Dr. S. M. Wesolowski

POLSKI DENTYSTA

411 Canfield Ave. nar. Rios-
pelle ul. Tel Ridg 994.

Doktorzy Medycyny (Phys- icians.)

Kadlubowski, Zyg. 937 Russell.
Kulik, Stan. 1201 Junction.
Kwiciński, W. K. 129 Canfield.
Lachajewski, Stan. 934 St. Aubin
Pasternacki Bolesław, 254 Can-
field ave. E.
Przybyłowski, J. 6 28ma.
Sadowski, Rom. 1485 Michigan.

Drukarnie i Gazety (Printing Shops and Newspapers.)

Burzyński, Marcin J. właściciel drukarni "The Eagle Press" 127 Gratiot Avenue, Telefon Main 2893 Rezydencja 412 Grandy Ave.

Dziennik Polski, 426 Canfield.
Niedziela, 919 St. Aubin.
Polonia, Wolczyński, 397 Forest.
Stowarzyszenie, Głowczewski
A. 467 Canfield.
Orzechowski, Stan. 1569 Camp-
bell ul.

Elektrycy (Electricians.)

American Electric Co. 48 Wood-
ward. Polczyński.

Expresmani (Expressmen.)

Abramowski, Ang. 14 B. D.

Farby, Olej i Pokost (Paints Oils and Varnishers.)

Lemke, Alex. 811-815 Sa. Aubin.

Lesiński, Mich. 515 Forest.
Sarnowski, Canfield.

Fotografiści (Phonographers.)

Cylkowski, Robert. 589 Wesson.
Mieczkowski, Jan. 288 Canfield.
Rochowiak, Stan. Jefferson.
Sowiński Józ. 376 Canfield.
Lemke, Jan. 1984 Michigan.

Fryzjerzy (Barbers.)

Rudkiewicz, Alf. 90 Griswold ul.
Zamiejski, Fr. 989 St. Aubin.
Pesta Roman, Hastings.
Beger, S. 805 St. Antoine.

Galantery, Obrazy.

Kossakiewicz Józef, 892 St. Au-
bin.
Kossakiewicz Józef, Canfield
Kościński, Canfield.
Dobrzelewski, 35 ulica.

Handlarze Starzyzną (Second Hand Stores.)

Sosnowski, Józef B. Nowe
i przechodzone meble, kar-
pety i piece, oraz reperacja
pieców. Ceny przystępne.
788 St. Aubin Ave. róg Ale-
xandrine ave.

Kapelusze Damskie (Millinery.)

Bruska Regina, 994 Dubois.
Krajewski, Mat. 185 Grandy.
Piotrowska Emilia, 988 St. Aubin.

Rosotowska, S. 1277 Chene ul.
Różańska i Szmigiel, 864 Sa. Aubin.

Sarbinowski Henryk 1802 Michigan ave.

Walkuszewski, Teodor. 1050 Chene.

Kołowce (Bicykles.)

Leśniewski, Fr. 942 Gratiot.

Lelewski A. A. 664 Russell

Selewski Wiktor, 877 Chene.

**Krawcy i Krawieckie Pracownie
(Tailors and Tailor-Shops.)**

Bartnik, Mat. 1 Pulaski.

Brzeziński, Fr. 1571 Michigan.

Cyrowski, Fr. 182½ Grand River

Czyżniewski, Jan 712 Russell.

Fandzel Józef, 1069 St. Aubin.

Freda, Fr. 284 Rowena.

Freda Jakób, 692 Hastings.

Fura Jan. 820 St. Aubin.

Gajewski, Eedw. 1218 Chene.

Gliński, Mat. 943 Riopelle.

Jabłoński, Antoni 490 Canfield E.

Jabłoński, Fr. 740 Russell.

Koperski, Fr. 681 Frederick.

Koss Bernard, 195 Hale.

Kowalski, Jan, 1241 25ta.

Kozak Fr. 47 Wilcox.

Kryda Józ. 1114 Michigan.

Krzewiński, Fr. 173 Tillman.

Labiński, Józ. 690 St. Antoine.

Małkowski, Jan. 136 Bates.

Nurski, Stan. 31 Farmer.

Palikowski, Fr. 1830 Michigan.

Pasieczny Ign. 91 Russell.

Różański Woj. 310 Watson.

Tomalczyk, Stan. 368 Hancock.

Waliński, an 1494 Fort.

Wasielwski Jan. 840 Russell.

Witkowski, Józ. 354 Canfield.

Witkowski, Hen. 21 Abbott.

Wyźlic, Winc. 56 Livingstone.

Zelmański, Hen. 718 Hastings.

BRACIA BOŃCZAK,

J. Wener & Co.

WIELKI SKŁAD
UBRANIA
I KONFEKCYI

Dla Mężczyzn i Chłopców.

Najlepszy Towar.
Najtańsze Ceny.

1005 St. Aubin Ave.

Krawczynie (Dressmakers.)

Baranowska, Klara, 914 Chene.
Baranowska Marya, 436 Concord.
Bojanowska, Gen. 1298 Campbell
Cetnarowska, Em. 34 Winter.
Dąbrowska, Jad. 1269 Chene.
Josefowicz, Konł 508 Canfield.
Polmańska, Roz. 728 Garfield.
Klenczewska, Roz. 1487 Campbell.
Rożańska, Marya, 291 Willis.
Rzeszotarska, Zafia, 714 Alexandrine.

Wilczyńska, Fr. 544 Aelexandrine.

Wisowska, Mar. 1163 Dubois.
Zakrzewska, Kan. 1268 Chene.
Zgarlikowska, Mar. 843 Orleans.
Zielińska, Ot. 424 Theodore.

Kuźnie (Blacksmith's Forges.)

Borkowski, Piotr. 894 St. Aubin.
Danielczak, Jan 621 Harper.
Marowski, Jan, 31 Atwarter.
Piechocki, And. 359 Forest.

Kręgielnie (Bowling Alley.)

Pasternacki Stan. 986 St. Aubin.

Księgarnie (Book stores.)

Jaeskiewicz, Wer. 1277 Dubois.
Kościński Ant. 396 Canfield.
Kroll, Kaz. 527 Canfield.
Kossakiewicz, Jos. 892 St. Aubin

Listonosze (Letter-man.)

Przybyłowski W. 104 Lovett
Rostankowski Karol, 722 Beau-
bien.
Gabryelski Władysław 220 Gar-
field.
Kamiński Jan, 934 Canfield E.

**Lokciowe Towary.
(Dry Goods and Notions.)**

Antczak i Bartkowiak, 1483 Mi-
chigan.

Antczak Józef, 1565 Michigan.
Begerowski i Szmigiel, 551 Can-
field.

Bonkowski Michał, 1765 Michi-
gan.

Chiliński Wład. 797 St. Aubin.

Detlaf Józef, 951 Riopelle.

Freda Matylda, 601 Grandy.

Głowczewski Antoni, 893 Rus-
sell.

Harm Michał, 1514 St. Aubin.

Janowski Jan, 778 St. Aubin.

Józefiak Marya, 768 Hastings.

Jurczyk Bernard, 1010 Jos. Cam-
Jurkiewicz Max róg 23 i Bucha-
nan ulic.

Klepaczyk Walenty, 863 Rivard.

Kosmowski Edward, 908 Chene.

Kozłowski, Jan Canfield.

Krzyżanowska Rozalia, 825 Rio-
pelle.

Kushinsk, Kasper, 1008 Michi-
gan.

Kurczewski Stan. 1345 Chene.
pau.

Majchrzak, Canfield.

Marzejon Antoni, 1281 Dubois.

Merecki Franciszek, 1019 Chene.

Niziński Wawzryniec, 1110 Jun-
ction.

Pasternacki Fran. 1459 Michigan.

Pasternacki Stan. St. Aubin.

Riband Albertyna, 164 34 ulica.

Rożańska i Begerowska, 864 St.
Aubin.

Rusiński Mat. 2257 Hastings.

Sarbinowski Hendry, 1802 Michi-
gan.

Smuczyńska Walentyna, 184 32
ulica.

Stawecki Kaźmierz, 78 Pulaski.

Szafran Wilhelm, 316 Moran.

Treppa Bazyli, 601 Grandy.
Walkuszewski Teodor, 1050
Chene.

Wojcińska Ewalina, 899 Dubois.
Woźniak Tomasz, 1240 St. Au-

Malarze (Painters).

Jankowski Kaz. 223 Lovett.

Plotka Jan, 662 Buchanan.

Romiński Wł. 169 — 29-ta.

Stojakowski And., 345 Canfield.

Drogosz. 314 Grandy ave.

Ronowski i Kaweckí 845 Hast-
ings.

Dziatkiewicz. Woj. 856 Forest.

Meble.

(Furniture Stores:)

Budzinski Michał, 1297 Dubois.

Piotrowski Franciszek, 423 Can-
field.

Piotrowski, 883 Russell.

Melin i Gutowski, 427-429 Can-
field.

Galantowicz Władysław, 1244 St.
Aubin.

Muzyczne instrumenta i Nuty.

(Musical Instruments.)

Schinke Hendry, 1080 Broadway,
Buffalo, N. Y.

Nauczyciele Muzyki.

(Music Teachers.)

Głowacki Maks, 1335 Chene.

Gorzelniański Fr. 1499 Campbell.

Melin Anna, 431 Canfield.

Przybyłowska S. T. 1374 Michi-
gan.

Wilczyński Jan, 363 Grandy.

Piotrowski Jan, 262 Canfield.

Ardziejewski N. 515 Forest.

Notaryaty.

(Notary Publick.)

Domzalski Michał, 957 St. Au-
bin.

Józefiak Stanisław, 407 Canfield.
Kokowicz Jan, 663 Theodore.

Kościński Leopold, 407 Chamber
of Commerce gmach.

Madaj Wojciech, 781 St. Aubin.

Major Władysław, 716 Russell.

Podlewski I. M. Michigan.

Obuwie. — Składy i Reperacye. **(Boot and Shoe Stores and Re-** **pairing.)**

Adamski Michał, 1240 Chene.

Bork Michał, 1432 Jos. Campau.

Bronikowski Fr. 139 34 ulica.

Bruszewski, Fr. 8228 Rivard.

Bydłowski Stan. 1580 Michigan.

Ciupka Józef, 1456 St. Aubin.

Gniatory Kazimierz, 1119 St.
Aubin.

Gręndziński, Stanisław, 595 Can-
field.

Haza Ludwik, 1048 Michigan.

Jadłowski Wawrzyniec, 2238
Grand River.

Jastrzembski Wincenty, 1299
Dubois.

Kapralczak. Karol, 1088 Chene.

Koss Franciszek, 667 Harper.

Krótkiewicz Ben. 861 Russell.

Kujawa Feliks, 295 34 ulica.

Madaj Ignacy, 783 Hastings.

Madaj Jakób, 1192 St. Aubin.

Mioskowski Kazimierz, 290 Can-
field.

Niklewski Piotr, 861 McDougall.

Olejniczak Bracia, 1343 Chene.

Olejniczak Franciszek, 947 St.
St. Aubin.

gan.

Pieganowscy Bracia, 450 Can-
field.

Piotrowski Fr. 805 St. Aubin.

Ignacy Partyński

OBUWIE

po niskich cenach

1536 Michigan Avenue.

Radtke Jan, 1119 St. Aubin.
Radtke Herman, 1499 Michigan.
Rutkowski Władysław, 1056

MICHAŁ SUŁĘCKI

Wielki skład

OBUWIA

Ceny Niskie

1274
St. Aubin Ave.

Chene.

Tomaszewski Józef, 1468 Michigan.

Wasielewski Józef, 495 Canfield.
Zieliński Wilhelm, 417 Canfield.

Orkiestry.
(Orchestra's:

**Michał
Merecki**

Dostarcza muzyki na wszelkie Bale i inne zabawy.

215 Superior ul.

Piotrowski Jan.
Wilczyński Jan, 363 Grandy.

Pasza i Siano.
(Hay and Feed Stores.)

Cemborski, Antoni, 1332
St. Aubin Avenue
Lesiński Michał, 515 Forest.

Piwo Butelkowe.
(Bottled Beer.)

Chronowski Józef, 1022 St. Aubin.

Plumbarze.
(Plumbers and Gas Fitters.)

Gorczyński Edward, 577 18 ul.

Powierski & Co. PLUMBIARZE

Oraz Skład Żelaz i Pieców

Reperujemy wszelkie gatunki pieców i ogrzewaczy.

759-761 HASTINGS ULICA.

Powierski & Hirsch, 844 Russell.
Powierscy Bracia, Hastings.

Piekarnie. (Bakers.)

Bobola Jakób, 25 Otis ulica.
Cerański Jan, 1239 Dubois ul.
Gliński Stanisław, 1099 24 ulica.
Grochowski Jan, 133 Otis ul.
Grzybowski Franciszek, 475 Garfield ulica.

Koss Jan, 1084 Dubois ul.
Koss Antoni, 812 St. Aubin ul.
Lewicki Jan, 311 32 ulica.
Malinowski Feliks, 335 Superior.
Modlińska Stanisława, 979 St. Aubin.

Morawscy Bracia, 209 Williams.
Niemiec Józef, 1514 Campbell.
Pasternacki Piotr, 762 Hastings.
Perlik Franciszek, 1511 St. Aubin.

Perlik Franciszek, 386 Russell.

FELIKS KUJAWA

SKŁAD OBUWIA

Dla Niewiast, Mężczyzn
i Dzieci

295 34-TA ULICA.

Prusiński Józef, 668 Buchanan.
Rajewski Stanisław, 917 Riopelle.
Rzepa August, 1335 Chene.
Sadowska, wdowa, 411 Canfield.
Singer Marcin, 1058 St. Aubin.
Sikora Antoni i Syn, 807 St. Au-
Skrzycki Walenty, 948 Chene.
Sosnowski Józef, 692 23 ulica.
Temerowski Fr. 670 Riopelle.
Temerowski Ignacy, 750 Rio-
pelle.
Temerowski Leon, 1099 McDou-
gall.
Trześciński Jan, 917 Riopelle.
bin.
Wiedojadło Józef, 1 Pulaski.
Wróblewscy Bracia, 694 Dubois.

Pogrzebowe Zakłady. (Undertakers.)

Cylkowski Leopold, 969 Russell
ulica.
Cylkowski Stanisław, 149 35 ul.
Gajewski Nepomucen, 770 Rio-
pelle.
Jabłoński Julian, 142 35 ulica.

Konkel X. B. 1496 Michigan.
Kulwicki Marcin, 814-816 St. Au-
bin.

Łukaszek Marya, 837 Russell.
Szymański Jan, 402 Garfield.
Szymański Marcin, Canfield.
Miller Józef P. 1283 Chene.

Przedsiębiorcy Budowlani (Build- ing Contractors.)

Błażejowski Jan, 707 Warren.
Borowski, Mich. 753 St. Aubin.
Chronowski Stan. 750 Palmer.
Cichorowski, Ant. 524 Miltchell.
Cieszyński Otto, 263 Cleveland.
Detlaf bracia, 16 Sylvester.
Detlaf Otto, 1026 Townsend.
Gdaniec Piotr. 638 23cia.
Gondzierowski Gus. 757 Illinois.
Kamiński, Ant. 45 St. Joseph.

Frank Kamowski Kontraktor Mularski

Plajstruje i kładzie cymmentowe cho-
dniki po cenach przystępnych.
325 Superior ulica, róg Orleans

STEFAN PIOTROWSKI

— POSIADA —

WIELKI SKŁAD MEBLI

Ceny przystępne.

883 RUSSELL UL.

CZESKO - POLSKA APTEKA

F. S. Schloeder, właściciel

Wypełnia recepty prędko i tanio. Drogerya i patentowe medycyny.

Uprasza się o poparcie.

1399 DUBOIS ULICA.

Kopydłowski, Mar. 1416 Joseph
Campau.

Lesiński, Jan. 515 Forest ul.

Lesiński Karol, 106 Chestnut.

Lesiński, Karol. 984 24ta.

Lesiński Michał i Jan, 515-517
Forest.

Łabusiński, Mar. 834 Livernois.

Kwiatkowski, Jan. 11 Warsaw
pl.

Łużyński, Fr. 414 Ellis.

Maciejowski Isydor, 1228 Chene.

Malachúski, Kaj. 87 Livingstone.

Nowakowski Józ. 1214 Hastings.

Nowakowski Józef, 463 Canfield.

Nowicki Wincenty, 1120 St. Au-
bin.

Pawlicki, J. Cicotte.

Piasecki, Szczezan Kontraktor
Budowniczy, 285 Garfield E.

Reinowski Antoni, 685 Hancock.

Różycki Stanisław, 1399 Dubois.

Sarnowski i Syn, 191 29 ulica.

Zagajewski Konrad, 230 Canfield
E.

Rymarze.

(Harness Makers.)

Winiński Piotr, 848 Russell.

Wojciechowski, Stan. 742 Rus-
sell.

**Stanisław
Wojciechowski**
RYMARZ

Ma na składzie i robi na obsta-
lunek różnego gatunku
PUSZORKI.

Ceny umiarkowane

Reperacye wykonuje jaknajlepiej i
po najniższej cenie.

742 Russell Ulica blisko Leland

TOMASZ KARASZEWSKI

— PLAJŚCIAŻ —

Wykonuje najlepszą robotę plajściarską po cenach niskich

oraz posiada pierwszorzędny salon

i ma na składzie wyborne wina, wódki i cygara.

1198 HASTINGS ULICA.

Jożef Chronowski

Kontraktor Budowniczy

Podejmuje się wszelkiej
Pracy Budowlanej, którą
wykonuje w sposób zupełnie zadowolnia-
jący właściciela * * * * *

Chcąc budować dom, albo też zaprowadzić ulepsze-
nia w starym, możecie być pewni, że ja wam
odstawie najlepszą pracę, prędko i tanio.

750 Palmer Avenue, Detroit, Mich.

M. WOJTECKI,

Zegarmistrz i Jubiler.

677 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

Najpiękniejsze jubiler-
skie towary, jak:

Pierścienie,
Broszki i Me-
dale Patry-
otyczne.

Uskuteczniamy zamówienia pocztą szybko, rzetelnie i akuratnie.
Pieczęcie dla Towarzystw naszą specjalnością Oznaki dla
Tow. wszelkiego gatunku. Pierwszej klasy reperacye
zegarków. Piszcie po nasz nowy wielki katalog.

Józef Bernasiewicz

posiada pierwszorzędny

Skład Rzeźnicki
509 MYRTLE ULICA.

Rzeźnicy (Butcher's.)

Barcyak, Tom. 1188 St. Aubin.
Bernasiewicz, Józ. 59 Myrtle.
Brosowski, Fr. 521 15ta.
Budziak, Fr. 293 Weson.
Chmielewski, Fr. 976 Jos. Campau.
Frąckowiak Fr. 729 Mitchell.
Franckowiak, Ig. 188 St. Aubin.
Fredyk Franciszek, 915 Chene.
Głowczewski, Ang. 1385 Scotten.
Grzybowski, Lud. 896 St. Aubin.
Gutowski, Paweł 1160 Chene.
Jakubowski Jan, 440 Tillman.
Janowski Feliks, 151 34ta.
Katafiasz Jerzy 181 32ga.
Kidrowski, Józ. 1015 23cia.
Kliński, Mich. 907 Dubois.
Kortaz Józ. 1327 Dubois.
Konstanty Fr. 1150 Dubois.
Kowalski Józ. 798 St. Aubin.
Kozioł Jan, 2302 Jefferson.
Kronk, Jed. 131 Hammond.
Kunkiel, Fr. 789 St. Aubin.
Kurecz, Jakób, 174 Annexation.
Lesiński Józef, 1596 Campbell.
Lezuchowski, Wm. 2252 Jefferson.
Loula Ant. 627 Buchanan.
Łukaszewski, Stan. 89 32ga.
Łukowski Antoni, 846 Riopelle.
Makowski, Jakób, 857 Hastings.
Makowski, Józ. 839 i 1247 Rivard.
Mendlikowski, Józ. 1248 Dubois.
Miotke, Jan. 741 Dubois.
Mroczyński, Józ. 1596 Campbell.
Nierzwicki, Fr. 324 Superior.

Nykiel Jan. 2278 Jefferson.
Ostrowska Anna. 646 Buchanan.
Paczkowski, Jan. 713 Stł Antoine.
Panek Józ. 103 Tillman.
Pawłowski Ant. 947 Rivard.
Polczyński Jan, 492 Mitchell.
Polmański Jan. 906 Theodore.
Posłuszny Jan. 1392 St. Aubin.
Potrzuski, Fr. 1015 Dubois.
Potrzuski, Fr. 839 Riopelle.
Potrzuski, Józ. 777 St. Antoine.
Prusak, Stan. 485 Garfield.
Przybylski, Mar. 1236 St. Aubin.
Radecki, Mar. 2244 Jefferson.
Rębowski, Stan. 454 Linden.
Robakiewicz Józef, 1404 Campbell.
Rusiński i Franckowiak, 1088 St. Aubin.
Ruszkiewicz, Max. 906 Kirby.
Rzadkowolski, Ant. 362 Poplar.
Rzadkowolski, Stan. 961 Russell.
Sarbinowski, Karol. 1666 Michigan.
Sawicki, Fr. 344 Canfield.
Szczepański, Jul. 797 Dubois.
Szczygłowski, Fr. 1213 24ta.
Sówka Jan. 1083 Dubois.
Skalecki, C. F. róg Jos. Campau i Chandler.
Skrzycki Józ. 877 Riopelle.
Skrzycki i Słosz, 985 Dubois.
Sobiecki, Win. 61 34ta.
Szambelan, Ed. 821 Mitchell.
Wiciakowski, Alex. 263 Tillman.
Wiśniewski, Stan. 1294 Dubois.
Wolański, Leon. 721 Hastings.
Wróblewski, Mar. 213 35ta.

Franciszek Kunkiel

posiada pierwszorzędny

Skład Rzeźnicki
789 St. Aubin Ave.

Jozef Potrzuski

posiada pierwszorzędnny

Skład Rzeźnicki

777 St. Antoine ul.

Sale na bale, wesela i zabrania.
(Halls for Baals, Weddings etc.)

Sala Harmonia, róg Russell i Leland.

Sala Kudronia, Junction 1103.

Sala Polonia, Hastings 784-788.

Sala Sokołowskiego, róg 34 i Buchanan.

Sala Olszewskiego, róg 23 i Ash.

Sala Kleina Jana, 593 Canfield E.

Sala Konusa Antoniego, 1167 Chene.

Składy Żelazne.

Jermołowicz Józef, 419 Canfield.

Radke Józef, 204-208 31 ulica.

Domzalski Jan, 896 Buchanan.

Powierski i Spółka, 761 Hastings.

Sarnowski Józef, 896 Rivard róg Canfield.

Theda L. 1296 St. Aubin.

Nowicki Jan, 1070 St. Aubin.

Lemke Alexander, 811-815 St. Aubin.

Kuplicki Józef, 1319 Chene.

Lesiński Michał, 515 Forest.

Wachowiak Wojciech, 1076 Dubois.

Wilkowski i Syn, 955 Chene.

Szkoly i Akademie.

(Schools and Academies.)

Kolegium OO. Jezuitów, róg Jefferson i St. Aubin.

Seminaryum Polskie, 919 St. Aubin ave.

Aleks. Lemke

Największy na Polsce

SKŁAD ŻELAZNY

Piece Kuchenne i
do Ogrzewania

Oraz wszelkie sprzęty kuchenne, narzędzia rzemieślnicze i rolnicze. Farby, olej, pokost i szkło.

Kupując w moim wielkim składzie, możecie sobie zawsze zaoszczędzić pieniądze.

NA ROGU ST. AUBIN I WILLIS AVENUE.

Szynkarze (Saloon-Keepers.)

Adamski, Ant. 1411 Michigan.
Adamski, Wł. 795 Rivard.
Adamski Win. 216 Williams.
Bachorski, M. 987 Riopelle.
Bachorowski Antoni, 1515 Campbell.
Bastuba, Fr. 240 Grandy.
Berowski, Aug. 564 Grandy.
Białkowski Jan, 596 Canfield.
Blaskowicz, Mich. 445 Farnsworth.
Błaszkwicz Leon, 980 St. Aubin.
Błażejowski, Mich. 2 Goldner.
Bomberski, Fr. 674 Buchanan.
Bockowski, Mat. 531 Grandy.
Bożyński, Józ. 879 St. Aubin.
Bolda, Emil, 112 3ta.
Brocki, Alex. 865 Russell.
Budnik Stef., 1059 St. Aubin.
Budnik Aug. 678 Riopelle.
Budziak J. 1128 Military
Budziak Jan. 293 Wesson.
Burezyk Alex. 778 Rivard,
Cetnar Wł. 580 Garfield.
Chmiel Bracia, 76 Hastings.
Chojnowski, Leo. 968 Rivard
Chronowski, Józ. 122 St. Aubin.
Cybulski Józ. 38 Anexation.
Cylkowski Feliks, 308 Mc Dou-

gall.
Cyrowski Paweł. 779 Hastings.
Cwikowski, Mich. 827 Russell.
Dasin August, 338 26 ulica.
Dettlaff Jan. 314 Moran.
Dettlaff Aug. 244 St. Joseph.
Dettlaff Jan, 342 Illinois.
Dryja Jan, 34 Livernois.
Dykowski, Jan. 481 Garfield.
Dzienusiewicz, Win. 277 Canfield
Fabiński, Jan, 287 Canfield.
Fabiszak Józ. 1421 St. Aubin.
Frydrychowicz Leon, 693 Dubois.
Gabekowicz, Tom. 1060 Russell.
Gardziński Wł. 1406 Scotten.
Gajewski Lud. 525 Moran.
Goike, Ant. 787 Chene.
Goike, Józ. 413 Canfield.
Joike, Józ. 649 Chene.
Grocholski Stan. 1050 St. Aubin.
Grześkowiak Jan, 763 Dubois.
Grześkowiak Stef. 1162 Dubois.
Holewiński, And. 1408 Campbell.
Hościeszowski, Józ. 1319 Scotten.
Jadłoński, Ant. 642 Grandy.
Jadłowski, Jan, 327 Wesson.
Jagłowicz Adanm, 1011 Dubois.
Jakubiak Jędr. 59 Walker.
Jakubowski, Mat. 1249 Dubois.
Januszewski, Fr. 370 Canfield.

FILIP KUNKY

Właściciel **HALI POLONIA**

obok której
utrzymuje

Pierwszorzędny Salon

Ma na składzie wielki wybór
importowanych i krajowych
wódki i win, oraz dobrych cygar.

788 HASTINGS UL. NAR. WILLIS.

Sklepy Korzenne (Groceries.)

Badowski, Fr. 489 Alexandrine.
 Beger, Jan. 795 St. Antoine.
 Białkowski, Jan. 596 Canfield.
 Błaszkiwicz, Leon, 980 St. Aubin.
 Bożyński, Józef. 879 St. Aubin.
 Cetnar, 580 Garfield.
 Chojewski, Józ. 436 Buchanan.
 Chemiel i Bracia. 706 Hastings.
 Chojnacki, Hen. 745 Orleans.
 Chojnacki, Mar. 1002 Russell.
 Cichorski, Józ. 686 Grandy.
 Cieszyński, Wład. 493 Canfield.
 Cwikowski, Mich. 827 Russell.
 Cyplik, Mat. 942 Rivard.
 Czaja Woj. 1260 Rivard.
 Czarnecki, Edw. 1044 Dubois.
 Dykowski, Jan. 487 Garfield.
 Dysarz, Karol. 432 Warren.
 Frydrychowicz Leon. 693 Dubois.
 Gardziński, J. Wł. 1406 Ccotten.
 Gliński, Stef. 1099 24ta.
 Głowczewski, Aug. 1385 Scotten.
 Gojke, Ant. 787 Chene.
 Gojke, Stef. 1162 Dubois.
 Gojke, Jos. 413 Canfield.
 Grzybowski, Fr. 473 Garfield.
 Gutowski, Paweł. 1160 Chene.
 Gutowski, Otto. 538 Myrtle.
 Guzowski, Mich. 931 Rivard.
 Hojnacki Jedr. 745 Orleans.
 Hojnacki, Józ. 1126 Chene.
 Hudziński, Józ. 697 Weson.
 Jakubowski, Jan. 440 Tillman.
 Januszewski, Ant. 533 Mitchell.
 Janowski, Feliks. 151 34ta.
 Janowski, Tad. 24 Newton.

Jaroeh, W. P. 987 St. Aubin(.
 Jurkiewicz, Winc. 740 Hastings.
 Kalczyński, Tom. 226 34ta.
 Kamiński, Winc. 860 24ta.
 Kański, Fr. 490 Willis.
 Kapanowski, J. 865 Junction.
 Karasiński, Stan. 908 Dubois.
 Karaszewski, T. 1196 Hastings.
 Karpiński, Jan. 952 Riopelle.
 Kudrowski, Józ. 1015 23cia.
 Klebba, Kat. 653 St. Aubin.
 Klucznik, Leon. 177 33cia.
 Kluczyński, Mich., cor. Lampkin
 i Goodson ul.
 Konczal, Stan. 1417 St. Aubin.
 Kosecki, Julian. 1160 St. Aubin.
 Konieczny, Fr. 424 Grandy.
 Kociolko, Mich. 599 Ferry.
 Koss, Ant. 546 Dubois.
 Koss Aug. 727 Riopelle.
 Kot, Józef. 766 Chene.
 Kozicki, Józef. 207 Superior.
 Kozjoł, Jan. 2302 Jefferson.
 Kronk And. 131 Hammond.
 Kryza, Józef. 1025 Chene.
 Krzemiński, And. 518 Willis.
 Kurkowski, Jan. 1196 McDougall.
 Łabuszewski, Mar. 834 Livernois.
 Latoszyński, Mich. 333 Canfield.
 Lawicki, Wł. 315 Grandy.
 Lozuchowski, Win. 2252 Jeffer-
 son.
 Łukasiewicz, Stan. 91 33ga.
 Lukowski, Jan. 1200 Stt. Aubin.
 Majewski, Józef. 683 Dubois.
 Makowski, Jak. 857 Hastings.
 Malicki, Marcin. Cor. Moore &
 Barron.
 Marszałek, Jak. 860 Hastings.

Franciszek Pasternacki

Wielki Skład Towarów Bławatnych

Ceny bardzo przystępne.

1459 Michigan Avenue.

Mickiewicz Fabian, 1080 St. Aubin.
Mickiewicz, Jan. 949 Dubois.
Mroziński, Jan, 1596 Campbell.
Nikezyński Fr. 1459 Campbell.
Nowosielski, Jak. 363 Wesson.
Nowicki Woj. 1220 St. Aubin.
Nowicki, Mich. 898 Farnsworth.
Nykiel Jan. 2278 Jefferson.
Nykiewicz Jak. 17 Goldner.
Opalewski Józef. 841 Rivard.
Ostrowska An. 646 Buchanan.
Pieczewski, Jan. 322 Superior.
Pietrzyk, Jan. 1092 Junction.
Pizliński. Stan. 104 Lockwood.
Posłuszny Ant. 986 Dubois.
Preczewski, Jan. 332 Superior.
Prus Józef, 911 Riopelle.
Przybyła Mat. 281 Hammond.
Ptach Ant. 855 Dubois.
Ptak Waw. 856 Hastings.
Radecki Mar. 2244 Jefferson.
Robakiewicz Jak. 1404 Campbell.
Rzepecki Jan. 321 Canfield.
Rzepa Jan. 471 Grandy.
Rzepa Teodor, 629 St. Aubin.
Sadowski Karol, 1048 Dubois.
Sarbinowski, Karol. 1666 Michigan.
Smuczyńska, Walen. 184 32ga ul.
Sobczyński, Paweł, 917 Russell.
Sobczyński, Wł. 720 Hastings.
Stachowiak, Józ. 899 Dubois.

Stasiniewicz, Jan, 1284 St. Aubin.
Stefanowski, Fr. 652 Riopelle.
Szalkowski, Teodor. 732 Riopelle
Szczepaniak, Piotr. 327 Wesson.
Szczepaniak Woj. 1073 Dubois.
Szczygłowski, Fr. 1213 24ta.
Tarnowski, Antoni, 952 Dubois.
Treppa Bracia, 829-831 Sa. Aubin.
Tuchocki, Józ. 450 Linden.
Waligórski, Ig. 865 Livernois.
Waligórski, Mik. 1388 Campbell.
Wasielowski, Mich. 1234 St. Aubin.
Wawrzyński, Józ. 285 Canfield.
Welsand Jan. 794 St. Aubin.
Wichowski, Józ. 312 32ga ul.
Wilkowski i Syn, 955 Chene.
Wiśniewski Jak. 745 Harper.
Wójcik, Michał. 894 Junction.
Wólnikowski, Fr. 1169 25ta
Wróblewski Mat. 213 35ta.
Wróblewski, Piotr. 714 Dubois.
Zaremski, Ant. 822 Mitchell.
Zieliński Bron. 1368 Dubois ul.
Żółtowski Piotr. 945 St. Aubin.

Stolarskie Zakłady (Cabinet Makers).

Lesiński Jan, 515 Forest.
Lesiński Michał, 515 Forest.
Rózycki, Stan. 1399 Dubois.
Chronowski, Stan. 750 Palmer.

Teodor Walkoszewski

**Pierwszorzędny Skład
Towarów Łokciowych.**

899 DUBOIS ULICA.

Ceny nader niskie.

- Januszewski, Jan, 1400 St. Aubin
Jaroch Wł. 987 St. Aubin.
Jarszyńska, Józ. 95 Petterson.
Jaskulski Jan. 716 Rivard.
Jaworski, Fr. 706 Scotten.
Jaworski, Mich., 103 30ta.
Jodłowski, Waw. 2239 Jefferson.
Justewicz, Roman, 1160 Riopelle.
Justewicz Mat. 391 Orleans.
Karasiński, Stan. 908 Dubois.
Karaszewski, Tom. 1196 Hastings.
Karpiński Jan. 832 Buchanan.
Karpiński Jan 952 Riopelle.
Karwacki Bracia, 895 Rivard.
Karwacki i Janiszewski, 170 Gratiot.
Kawecki Józ. 742 St. Antoine.
Klawitowski, August, 686 23 ul.
Klanowski Bracia, 914 Chene.
Klawikowski, Aug. 686 33 cia.
Klein Jan, 593 Canfield E.
Kłoka Alex. 120 St. Joseph.
Kluczylski Mich. Lumpkin i Goodson.
Kolasiński Józef, 840 Buchanan.
Łukowiak Walenty, 900 Dubois.
Kreft Antoni, 1079 Chene.
Kulisk, Wilhelm, 1408 Campbell ave.
Kunky Filip, 788 Hastings ul.
Lewiński Antoni, 910 Theodore.
Kolasiński Ant. 2294 Jefferson.
Kolasiński Józ. 840 Buchana.
Koński, Fr. 490 Wilils.
Kopacz Antoni 488 Canfield.
Kopacz Antoni, 486 Canfield.
Kosecki, Jul. 1158 St. Aubin.
Koselski, Fr. róg Baldwin i Treodore.
Koss Ant. 544 Dubois.
Koss Augustyn, 744 Riopelle.
Kozłowski, Wł. 453 Kirby.
Kreja Feliks. 766 Grandy.
Kronk Jędrzej. 131 Hammond.
Kropicki Józ. 864 Rivard.
Kropidłowski Józ. 643 Buchanan
Kruszewski, Józ. 1101 Junction.
Krzemiński, Jęd. 518 Willis.
Kuchta Marcin, 488 Alexandrine.
Kudroń, Fr. 1102 Junction.
Kunke, Filip, 788 Hastings.
Kurkowski, Jul. 1196 McDougall.
Kurowski, Ant. 256 anfield.
Kwiatkowski, Piotr, 2034 Jefferson.
Kwilos, Fr. 122 Hammond.
Lastowski, Woj. 660 Hastings.
Lorkowski, Robert, 892 Hastings
Łukaszek, Ed. 738 St. Antoine.
Łukaszewski, Ig. 81 Russell.
Łukomski Jan, 1200 St. Aubin.
Łukomski Wal. 900 Dubois.
Lutomski, Wal. 1459 St. Aubin.

JAN PASZEK

— poleca publiczności swój —

**PIERWSZORZĘDNY
SALON**

Mam na składzie wyborne wina, wódki i cygara.

1196 ST. AUBIN AVENUE.

Maciolek, Kr. 368 Wesson.
Mądry Hipolit 302 Wesson.
Marszałek Jakób. 860 Hastings.
Mickiewicz Fabian. 1078 St. Aubin.
Mickiewicz Jan, 949 Dubois.
Miszczyński, Jan, 883 Russell.
Nowak Mar. 2206 Jefferson.
Nowakowski, Wł. 507 anfield.
Nowicki, Woj. 1120 St. Aubin.
Nowiński, Jan, 949 Riopelle.
Nowicki Fr. 1111 St. Aubin.
Nykiel, Jan 2278 Jefferson.
Nyklewicz Jak. 17 Goldner.
Okraj Aug. Michigan i Griffith.
Okraj Jan. 422 Ferry.
Olszewski Jan 751 Riopelle.
Olszewski Piotr, 744 Russell.
Opala Kon. 862 Rivard.
Apolewski Józ. 841 Rivard.
Orlikowski Fr. 630 23cia.
Orlikowski Win. 266 Tillman.
Oss Franciszek, 795 Rivard.
Palikowski Jan. 1828 Michigan.
Parkonich i Rakas, 445 Farnsworth.
Pastuła Jan. 281 Hammond.
Paszek Jan, 1196 Dubois ul.
Pchędursko Ludwik, 521 Forest ave.
Pietrzyk Jan 1092 Junction.
Podany Józef, 613 St. Aubin.
Polonia Hall.
Poniatowski, Józef, 361 Poplar.
Posłuszny Konstanty, 1325 St. Aubin.
Posłuszny Antoni, 986 Dubois.
Prus Józef, 911 Riopelle.
Przybylski Wojciech 856 Russell.
Ptach Antoni 858 Dubois.
Ptach Piotr, 33 West End ave.
Radlicki Michał, 673 Riopelle.
Rogoziński Feliks, 905 Fryderick
Romański Mateusz. 1468 St. Aubin.

Rośniewicz Mikołaj, 462 Kirby
Rusiński Fr. 400 Canfield E.
Rudnik Stan. 578 Wesson.
Rybicki Józ. 764 Hastings.
Rzepa Teodor 629 St. Aubin.
Sachowicz Józef 1048 Dubois.
Sadowski Karol 1048 Dubois.
Salewski Rudolf 1014 McKinley.
Sartowski Jan, 402 Lovett.
Salewski Antoni 7089 Chene.
Skalecki C. F., róg Jos. Campau i Chandler.
Skrzycki Jakób, 1458 Campbell
Skrzycki Mar. 1325 Chene.
Skrzycki Stefan 867 Riopelle.
Smaruw Szczepan, 316 Tilman.
Smolarek Stefan, Moore 4 of Burron.
Smolarz Józef, róg Michigan i Frederick.
Sochowicz Jan 1112 Dubois.
Sokołowski Antoni, 165 34 ulica.
Stanczak Józ. 580 Ferry.
Stanglewicz Wojciech 769 Mitchell.
Stanisiewicz Jan 1284 St. Aubin.
Stefanowski Antoni 776 Riopelle.
Stefanowski Fr. 652 Riopelle.
Stefanowski Józef 1562 Military.
Stefański Michał Gilbert i Dennis
Stołowski Antoni, 62 34ta.
Suchocki Wł. 593 Canfield.

Jan Klein

utrzymuje

Pierwszorzędny Salon

---

oraz ma na składzie
wyborne wina, wódki i cygara

593 Canfield Ave. E.

Sulewski Rudolf, 1014 27 ulica.
Sulka Jan, 571 Ferry.
Szatkowski T. 732 Riopelle.
Szarcz Waw. 934 Rivard ul.
Szczeptański W. 1073 Dubois.
Szlachcie Karol, róg Harbaugh i
Cedar.
Szczygłowski Fr. 582 Wesson.
Szostak Piotr, 6 Pulaski.
Szparga Jan 701 Hastings.
Szymański Paweł, 449 Canfield.
Tarnowski Antoni, 952 Dubois.
Tlanka Józef 2276 Jefferson.
Tobijański Leopold, 415 Hastings
Tomczak Teo. 1231 St. Aubin.
Treppa Bracia, 823 St. Aubin.
Turewicz Adolf, 1026 Hancock.
Turowski Hen. 300 29 ul.
Waligórski Mikołaj 1388 Camp-
bell.
Wasilewski, Jan 82 32 ulica.
Wasielewski, Mar. 385 Grandy.
Wasielewski Michał 1234 St. Au-
bin.
Witkowski A. i Syn 955 Chene.

Willmowicz, Jan 1150 Dubois.
Wiśniowski Jakób, 745 Harper.
Wiża Mat. 842 Riopelle.
Woźny Michał 922 Clark.
Wróblewski. A. Fr. 963 Russell.
Wróblewski T. 719 Hastings.
Ząbkiewicz P. 521 Forest.
Zieliński, Br. 1368 Dubois.
Zieliński Michał, róg Barron i
Pulaski.
Zieliński Piotr, 739 23cia.
Ziomek Józef 1253 Russell.

**Ubrania Męski składy polskie
(Polish Clothing Stores.)**

Bończak i Borawski, 998 Chene ul.
Bonczak Bracia 1005 St. Aubin.
Leszczyński P. 879 Russell.
Chiliński 779 St. Aubin.
Ciukla M. 1547 Michigan.
Klocka Jan 683 Riopelle.
Walkowski Jakób 287 Canfield.
Witkowski, J. 354 Canfield.
Pasieczny Ignacy, 901 Russell.
Pasternacki, St. St. Aubin.

Roman Ardziejewski

— Posiada —

Wielki skład UBRAŃ i Konfekcyi

Dla Mężczyzn i Chłopców.

Towary moje są nowe i najmodniejsze,
które sprowadziłem z najlepszych fa-
bryk w kraju. Krój i pasunek
gwarantuje. Ceny najniższe.

J. Wener & Co.

2240 JEFFERSON AVENUE WEST

Węgle i drzewo.
(Wood and Coal Dealers.)

Antczak Stanisław, róg Buchanan i P. M. R. R. W.
Kamiński Ernest, 780 Leland.
Twardowski Wal. 540 Hancock.
Wendt i Józefiak, Willis i Dequindre.

Zegarmistrze.

(Watchmakers and Jewelers.)
Chyłowski W. A. 996 Michigan.
Czachowski Feliks, 744 Hastings.
Prokopowicz Aleks. 1534 Michigan.
Staniecki Józef, 993 St. Aubin.
Levin Martin, M. 1007 St. Aubin.

Maryan Wiśniewski
POWOZY

NA WSZELKIE POTRZEBY
629 Hancock Avenue E.

Leonard Stentzler

Farby, Olej, Tapety,
Pokost i t. d.

1103 Michigan Avenue.

MARCIN M. LEVIN,

Zegarmistrz i Jubiler.

Reperacye wykonuje po niskich cenach.

1007 ST. AUBIN AVENUE.

Stanis. Antczak,

WIELKI POLSKI

SKŁAD

WĘGLI, DRZEWA I KOKSU

Przy P. M. kolei i Buchanan ul. Tel. West 851-W

Josef Nowakowski

Kontraktor Budowniczy

Podejmuje się wszelkiej
Pracy Budowlanej, któ-
rą wykonuje w sposób zupełnie zadowolnia-
jący właściciela * * * * *

Chcąc budować dom, albo też zaprowadzić ulepsze-
nia w starym, możecie być pewni, że ja wam
odstawię najlepszą pracę, prędko i tanio.

1214 Hastings ulica, Detroit, Mich.

Dla Związkowców.

Piękne dęto złote odznaki w for-
mie guziczka do noszenia w kłapie
suda, które mają zamknięcie na
śrubkę przez co zgubić guziczka z
pewnością nie można. Guziczki te
są ślicznie emaljowane, przedsta-
wiają się okazale, są gwarantowane i bę-
dą sprzedawane po 9 c sztuka.

Również polecamy szczeró złote (solid gold) brylok, (wisiorki) do łańcuszka z emaljowanym herbem Z. N. P. lub z pięknym białą emaljowanym orle, które wysyłamy (registrowane przez pocztę) tylko po odebraniu należności, z opłaceniem przez nas kosztów przesyłki. Na odwrotnej stronie bryloka (wisiorka) rytujemy bezpłatnie piękny monogram.

K. STACHOWSKI & CO.
533 NOBLE ST., CHICAGO, ILL.

The
Wm. E. Windisch Co.

Fabrykanci Książek Blankie-
towych, Drukarze i
Introligatorzy.

Naszą specjalnością jest oprawa książek.
Praca Najlepsza. Ceny umiarkowane.

39-45 Congress Street, West
Murphy Power Building.

Telefon Main 636

Detroit,

Mich.

Sprostowanie Pomylek.

---

1. Na stronnicy 93, trzeci wiersz z góry ma być 1902 zamiast 1907.

2. Na stronnicy 94, trzeci wiersz z dołu ma być 250 familii zamiast 600.

3. Na stronnicy 97, trzeci wiersz z dołu ma być 160 dzieci zamiast 330.

4. Na stronnicy 99, trzeci wiersz z góry ma być Michał Zynger zamiast Antoni.

5. W życiorysie obywatela Józefa Chronowskiego ma być: zakupił dom pod numerem 633 Grandy Avenue, a potem zakupił dom murowany pod numerem 1022 St. Aubin Ave. Dalej w ósmym wierszu z góry ma być: żona ob. Chronowskiego Antonina ze statkiewiczów z gubernii Suwalskiej a nie z Łomżyńskiej.

6. Stronnica 117 jest w miejscu 116, a 116 w miejscu 117, ostatnią czyta się najprzód.

St. Mary's - Orchard Lake, MI
F 574 .D49 P76

006

Przewodnik adresowy firm polsk

010117

0 1885 0030464 0